

ΧΑΡΟΚΟΠΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ

ΤΜΗΜΑ ΟΙΚΙΑΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΛΟΓΙΑΣ

**ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΜΕ ΘΕΜΑ: « ΔΙΑΚΙΝΗΣΗ ΔΡΕΠΤΩΝ ΑΝΘΕΩΝ.
ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΑ ΣΥΓΧΡΟΝΑ
LOGISTICS. »**

ΤΡΙΜΕΛΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗ:

Γ. ΜΑΛΙΝΔΡΕΤΟΣ ΔΕΚΤΟΡΑΣ ΕΠΙΒΛΕΠΩΝ

Κ. ΑΠΟΣΤΟΛΟΠΟΥΛΟΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ

Α. ΤΣΙΤΟΥΡΑΣ ΕΠΙΚΟΥΡΟΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ

ΦΟΙΤΗΤΗΣ: ΓΑΒΑΝΑΣ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΣ ΑΜ 20508

ΑΘΗΝΑ 2009

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Ευχαριστώ για την βοήθεια τους και την συμβολή τους στην πραγματοποίηση της παρούσας πτυχιακής μελέτης την οικογένεια μου:

(Νικόλαο, Αγγελική, Χαράλαμπο), χωρίς την βοήθεια των οποίων δεν θα μπορούσα να ολοκληρώσω τις σπουδές μου στο τμήμα

Οικιακής Οικονομίας και Οικολογίας.

Ακόμη θα ήθελα να ευχαριστήσω ιδιαίτερα τον καθηγητή μου, Λέκτορα του Χαροκοπέιου πανεπιστημίου κ. Γεώργιο Μαλινδρέτο για την άριστη συνεργασία που είχαμε στην εκπόνηση της παρούσας εργασίας.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ευχαριστίες	σελ.2
Περίληψη	σελ.5
1 ^ο κεφάλαιο: Πρώτη φάση της εφοδιαστικής επιστήμης	
1.1 Ο κόσμος των δρεπτών ανθέων	σελ.9
1.2 Η παραγωγή των δρεπτών ανθέων	σελ.13
1.3 Η συσκευασία και η αποθήκευση των δρεπτών ανθέων ανά είδος	σελ.16
2 ^ο κεφάλαιο: Δεύτερη φάση της εφοδιαστικής επιστήμης	
2.1 Η αγορά των δρεπτών ανθέων στην Ολλανδία	σελ.27
2.2 Η μεταφορά των δρεπτών ανθέων στις χώρες προορισμού	σελ.35
2.3 Η αγορά των δρεπτών ανθέων στην Ελλάδα	σελ.40
2.4 Η αποθήκευση των δρεπτών ανθέων στην Ελλάδα	σελ.54
3 ^ο κεφάλαιο: Τρίτη φάση της εφοδιαστικής επιστήμης	
3.1 Η διανομή των δρεπτών ανθέων στα καταστήματα λιανικής πώλησης	σελ.56
3.2 Η επεξεργασία των δρεπτών ανθέων στα καταστήματα λιανικής πώλησης	σελ.57
3.3 Η διανομή των δρεπτών ανθέων στους καταναλωτές	σελ.61
3.4 Η προοπτική δημιουργίας κεντρικής ανθαγοράς βορείου Ελλάδος στο νομό Θεσσαλονίκης	σελ.64

4^ο κεφάλαιο: Εμπειρικό μέρος

4.1	Περιγραφή έρευνας	σελ.67
4.2	Στατιστική ανάλυση ερωτηματολογίων	σελ.69

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

5.1	Συμπεράσματα Έρευνας – Επίλογος	σελ.87
5.2	Επίλογος – Προτάσεις	σελ.90

Παραρτήματα	σελ.92
Βιβλιογραφία	σελ.97

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Στην παρούσα πτυχιακή εργασία παρουσιάζονται οι διεργασίες οι οποίες, είναι απαραίτητες για την σύνδεση των παραγωγών και των καταναλωτών στο χώρο των δρεπτών ανθέων (κομμένων φρέσκων λουλουδιών).

Συγκεκριμένα παρουσιάζονται οι χώρες, οι οποίες καλλιεργούν τα δρεπτά άνθη, τα οποία και προορίζουν για διεθνή εμπορία. Ακόμη μελετάται η περίπτωση της Ολλανδίας, ως χώρα, η οποία έχει την κεντρική και σημαντικότερη αναδιανομή των δρεπτών ανθέων σε όλο τον κόσμο. Παρουσιάζονται οι τρόποι συσκευασίας, αποθήκευσης, μεταφοράς, διανομής και επεξεργασίας αυτών.

Για την περίπτωση της Ελλάδας μελετάται η καλλιέργεια των δρεπτών ανθέων οι εισαγωγές αυτών και η κεντρική ανθαγορά στην Αθήνα καθώς και η προοπτική δημιουργίας κεντρικής ανθαγοράς βορείου Ελλάδος στην περιοχή του Αγίου Αθανασίου Θεσσαλονίκης.

Η δημιουργία αυτής της πτυχιακής εργασίας που έχει σαν θέμα την μετακίνηση των δρεπτών ανθέων (κομμένων λουλουδιών), από τον παραγωγό ο οποίος και τα δημιουργεί μέχρι τα σπίτια των καταναλωτών, γίνεται στο πλαίσιο των μαθημάτων τα οποία πραγματοποιούνται στο Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο κατά το τέταρτο και τελευταίο έτος σπουδών του τμήματος της Οικιακής Οικονομίας και Οικολογίας.

Στην σημερινή εποχή, γίνεται όλο και πιο επιτακτική η ανάγκη ο άνθρωπος των πόλεων να έρθει πιο κοντά με την φύση, αφού με την λεγόμενη αστυφιλία έχει αποβάλει ένα ζωτικό παράγοντα διατήρησης της ίδιας της ζωής που δεν είναι άλλος από την ελαχιστοποίηση των ελεύθερων ζωνών πρασίνου, (πάρκα-χώρων αναψυχής) και συστάδες δέντρων κατά μήκος των οδών στα μεγάλα αστικά κέντρα.

Για να μπορέσουν οι κάτοικοι των αστικών κέντρων να ικανοποιήσουν την ψυχική τους ανάγκη αλλά και την καλαισθησία τους διακοσμώντας με δρεπτά άνθη τους χώρους στους οποίους περνάνε το μεγαλύτερο κομμάτι του χρόνου τους, έχουν στραφεί στα ανθοπωλεία, τα οποία και διαθέτουν πληθώρα δρεπτών ανθέων από όλες τις περιοχές του πλανήτη. Χάρη σε ένα άριστο σύστημα εφοδιαστικής (logistics), που έχει καταφέρει να συνδέσει τα δύο άκρα της εφοδιαστικής επιστήμης που είναι από την μία πλευρά στην αρχή της εφοδιαστικής αλυσίδας οι παραγωγοί και από την άλλη πλευρά στο τέλος της εφοδιαστικής αλυσίδας οι καταναλωτές.

Ανθοκομία καλείται καλλιέργεια φυτών για παραγωγή δρεπτών ανθέων, φυτών σε και γλάστρες και φυλλώματα για ανθοκομικές διακοσμήσεις και συνθέσεις. Η καλλιέργεια δρεπτών

ανθέων για εμπορική εκμετάλλευση, σε σύγκριση με άλλους γεωργικούς κλάδους άρχισε να αναπτυχθεί. Μόλις το 15ο μ.Χ. αιώνα στην Ευρώπη, άρχισαν να καλλιεργούνται συστηματικά τα φυτά με σκοπό τόσο την εμπορία των ανθέων όσο και την παραγωγή αρωμάτων, αλλά μέχρι και το τέλος του 18ου αιώνα πολύ λίγες εκτάσεις είχαν διατεθεί για το σκοπό αυτό. Η ανάπτυξη της ανθοκομίας άρχισε το δεύτερο τέταρτο του 19ου αιώνα και ιδιαίτερα από τις αρχές του εικοστού αιώνα, με σημαντική πρόοδο και την αλματώδη εξέλιξη από τότε που η σύγχρονη τεχνολογία εφαρμόστηκε στην ενεργητική τεχνική.

Στην Ελλάδα, η καλλιέργεια των ανθέων για εμπορικούς σκοπούς, μέχρι σχεδόν πριν το 1940, είχε τη μορφή οικογενειακής επιχείρησης. Από το 1950 και μετά άρχισε μια προοδευτική και σταθερή ανάπτυξη της ελληνικής ανθοκομίας.

Η παρούσα πτυχιακή εργασία χωρίζεται σε τρεις επιμέρους φάσεις οι οποίες είναι ανάλογες, σύμφωνα με το διαχωρισμό της επεξεργασίας, παραγωγής ή της φάσης εμπορίας και διακίνησης των λουλουδιών.

Η πρώτη φάση της εφοδιαστικής επιστήμης για τα λουλούδια αναφέρεται, στην παραγωγή λουλουδιών από τους παραγωγούς την πρώτη επεξεργασία στην οποία υπόκεινται αυτά και στην τυποποίηση και τη συσκευασία τους, ακόμη αναφέρεται η μεταφορά των λουλουδιών στις μεγάλες αγορές.

Η δεύτερη φάση της εφοδιαστικής επιστήμης για τα λουλούδια αναφέρεται στην εμπορία από χώρες του εξωτερικού, η γενικότερη κατάσταση που επικρατεί στις αγορές αυτές η μεταφορά τους προς την Ελλάδα, η παραγωγή των λουλουδιών στην Ελλάδα η κατάσταση που επικρατεί στις αγορές που λειτουργούν στη χώρα μας και η διακίνηση των λουλουδιών από τους εμπόρους στα καταστήματα λιανικής πώλησης.

Η τρίτη φάση της εφοδιαστικής επιστήμης για τα λουλούδια αναφέρεται στην επεξεργασία των λουλουδιών στα καταστήματα λιανικής πώλησης, η διακίνηση των λουλουδιών από τα καταστήματα στους καταναλωτές και η προοπτική δημιουργίας κεντρικής αγοράς βορείου Ελλάδος.

Εικ.1.1 Τριαντάφυλλα red passion.

Στο θεωρητικό μέρος αυτής της πτυχιακής εργασίας παρουσιάζεται η παραγωγή, η αποθήκευση, η διακίνηση, η εμπορία και οι μηχανισμοί που χρησιμοποιούνται για την σύνδεση παραγωγών, εμπόρων και καταναλωτών οι οποίοι δραστηριοποιούνται στο χώρο των δρεπτών ανθέων. Ακόμη παρουσιάζεται η κατάσταση που επικρατεί στην Ελλάδα σχετικά με την εμπορία, την αποθήκευση, την επεξεργασία και την διανομή των φρέσκων λουλουδιών.

Στο πρακτικό μέρος παρουσιάζεται η κατάσταση αυτή με την συμμετοχή 104 επιχειρήσεων οι οποίες δραστηριοποιούνται στην περιοχή του νομού Θεσσαλονίκης. Οι απαντήσεις τους αφορούν καίρια ερωτήματα τα οποία απασχολούν τον κλάδο και έχουν σχέση με την προμήθεια, την μεταφορά από και προς τα καταστήματα λιανικής πώλησης, αλλά και την προοπτική της δημιουργίας κεντρικής ανθαγοράς βορείου Ελλάδος.

Στο 4^ο και 5^ο κεφάλαιο παρουσιάζονται οι αναλύσεις του ερωτηματολογίου με την βοήθεια στατιστικών πινάκων.

Κεφάλαιο 1

Πρώτη φάση της εφοδιαστικής επιστήμης

1.1 Ο ΚΟΣΜΟΣ ΤΩΝ ΔΡΕΠΤΩΝ ΑΝΘΕΩΝ

Η παραγωγή των δρεπτών ανθέων από τους παραγωγούς-καλλιεργητές δεν προϋποθέτει μόνο γνώσεις για την σωστή αξιοποίηση της γης, αλλά ο παραγωγός πρέπει να διαθέτει μεράκι, σωστό καταμερισμό του χρόνου ενασχόλησης με τις απαραίτητες αγροτικές εργασίες και σωστή κατανομή των εργασιών που απαιτούνται.

Στον τομέα των δρεπτών ανθέων, όλες οι εργασίες πρέπει να γίνονται με μεγάλη ακρίβεια και ταχύτητα έτσι ώστε σε λίγες μόνο ώρες τα προϊόντα να φτάσουν στον καταναλωτή σε άριστη ποιότητα. Η ποιότητα προϋποθέτει την έγκαιρη κοπή των φρέσκων λουλουδιών στα θερμοκήπια, τη γρήγορη μεταφορά τους στα συσκευαστήρια, μια πρώτη προσωρινή αποθήκευση σε συνθήκες ελεγχόμενης θερμοκρασίας, σωστή μεταφορά με ψυγεία σε οργανωμένες αναγορές, κατάλληλη επανασυσκευασία στα καταστήματα λιανικής πώλησης και προσεγμένη διανομή στους χώρους των τελικών καταναλωτών.

Ο κλάδος της εφοδιαστικής λόγω της φύσης των προϊόντων και του μικρού χρόνου ζωής που έχουν, πρέπει να λειτουργεί σε πολύ μεγάλες ταχύτητες. Ο συγκεκριμένος κλάδος έχει διεθνή χαρακτήρα αφού για να εξασφαλιστεί η απαιτούμενη ποικιλία που απαιτούν οι καταναλωτές, παράγονται λουλούδια σε πολλές περιοχές του πλανήτη, τα οποία και διανέμονται παντού αυτό δεν είναι δυνατόν μία μόνο χώρα να παράγει όλα τα είδη λουλουδιών που υπάρχουν.

Λόγω του διεθνούς χαρακτήρα και του μικρού χρόνου ζωής των δρεπτών ανθέων, πρέπει η συνεργασία από τον παραγωγό μέχρι τον ανθοπώλη να γίνεται με γρήγορους ρυθμούς για να μπορεί ο καταναλωτής να απολαμβάνει για περισσότερο καιρό τα λουλούδια στο χώρο του.

Κάθε χώρα μπορεί να παράγει φρέσκα λουλούδια τα οποία συνήθως τα διαθέτουν στην εγχώρια τους αγορά. Μόλις είκοσι χώρες σε όλο τον πλανήτη μπορούν και κάνουν εξαγωγές φρέσκων λουλουδιών, ενώ το 90% των εξαγωγών παγκοσμίως γίνεται από μόλις τέσσερα κράτη: Την Ολλανδία, την Κολομβία, την Ιταλία και το Ισραήλ. Υπάρχουν βέβαια και χώρες όπως οι Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής οι οποίες παράγουν περισσότερα φρέσκα λουλούδια, τα οποία όμως τα διαθέτουν στην εσωτερική τους αγορά.¹

Η Ολλανδία είναι ο κυρίαρχος του παιχνιδιού αφού μέσω αυτής διακινούνται περίπου το 60% των λουλουδιών παγκοσμίως, (πολλές χώρες εξάγουν τα φρέσκα λουλούδια τους στην Ολλανδία, τα οποία εκεί δημοπρατούνται, επανασυσκευάζονται και ξανά προωθούνται σε άλλες χώρες προορισμού) το 35% από αυτά τα λουλούδια δημοπρατούνται μέσα σε μία μόνο αναγορά που ονομάζεται Bloemenveiling Aalsmeer. Σύμφωνα με τον Ο.Η.Ε. κατά το έτος 2001

¹ Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (2007).

η παγκόσμια διακίνηση φρέσκων λουλουδιών ανήλθε σε 4,6 δις. δολάρια. Οι χώρες με τις περισσότερες εισαγωγές φρέσκων λουλουδιών ήταν οι Ηνωμένες πολιτείες Αμερικής, η Γερμανία, η Βρετανία, η Γαλλία, η Ολλανδία, η Ιταλία, η Ιαπωνία και η Ελβετία. Κατά το έτος 2003 με βάση τα στοιχεία του ολλανδικού συμβουλίου χονδρεμπόρων ανθοκομικών προϊόντων είχε μεγάλη αύξηση αφού μόνο οι ολλανδικές εξαγωγές φρέσκων λουλουδιών ανήλθαν στα 4,8 δις. ευρώ.

Τα δέκα λουλούδια με τη μεγαλύτερη ζήτηση από την ολλανδική αγορά είναι τα τριαντάφυλλα, τα χρυσάνθεμα, οι τουλίπες, οι ζέρμπερες, οι ορχιδέες, οι φρέζες, τα ανθούρια, τα λίλιουμ, οι αλστρομέριες και τα γυψόφυλλα.

Αντίθετα με τις εισαγωγές φρέσκων λουλουδιών από την Ολλανδία, οι ελληνικές εξαγωγές προς τη χώρα αυτή είναι αρκετά περιορισμένες και κυρίως αφορούν γλαστρικά φυτά.

Η Αφρική, όπως και κάθε ήπειρος γνωρίζει σημαντικές αλλαγές στην καλλιέργεια των ανθέων με κύριο γνώμονα το φτηνό κόστος παραγωγής. Η ανατολική Αφρική είναι γνωστή παγκοσμίως για την παραγωγή δρεπτών ανθέων. Η Κένυα διατηρεί την πρώτη θέση στη διεθνή αγορά καθώς εφοδιάζει την αγορά της Ευρώπης με το 31% των συνολικών εισαγωγών. Το 73% από το παραπάνω ποσοστό αποτελείται από τριαντάφυλλα, το 11% από μικτά μπουκέτα και το 5% από γαρύφαλλα. Σε άλλες χώρες όπως είναι η Αιθιοπία έγινε μια προσπάθεια να αυξηθούν οι ποσότητες των εξαγωγών φρέσκων λουλουδιών προς την Ευρώπη, οι αρχές της χώρας πρόσφεραν φθηνή γη και φθηνά εργατικά χέρια. Με τη βοήθεια των κλιματικών συνθηκών αποτελεί το ιδανικό παράδειγμα για την αύξηση της παραγωγής και συνεπώς της ανταγωνιστικότητας. Οι υπηρεσίες που προσφέρει η Αιθιοπία όπως είναι το οδικό δίκτυο, οι τηλεπικοινωνίες και η παροχή του νερού επιτρέπουν στους παραγωγούς να παράγουν υψηλής ποιότητας ανθοκομικά προϊόντα σε πολύ ανταγωνιστικές τιμές λόγω του χαμηλού κόστους των εργατικών και της μεταφοράς. Κατά το έτος 2005 η βιομηχανία παραγωγής ανθέων εξήγαγε φρέσκα λουλούδια αξίας 20 εκατομμυρίων ευρώ, κατά το έτος 2006 τα έσοδα έφθασαν τα 58 εκατ. € και κατά το 2007 ξεπέρασαν τα 100 εκατ. €.²

Οι περιοχές παραγωγής φρέσκων λουλουδιών στην Αφρική και σε όλο τον κόσμο, μπορεί να αλλάζουν, ωστόσο το ενδιαφέρον στην Ευρώπη για εισαγωγή φθηνών, αλλά και ποιοτικών ανθέων από τις χώρες της Αφρικής παραμένει ζωντανό. Η μεγάλη αύξηση της παραγωγής φρέσκων λουλουδιών από τις αφρικανικές χώρες προβλέπεται να επιδράσει αρνητικά στις τιμές των προϊόντων στις αγορές της Ολλανδίας. Τα ολλανδικά προϊόντα τείνουν να μην μπορούν να ανταγωνιστούν τα εισαγόμενα λόγω του υψηλού κόστους παραγωγής το οποίο οφείλεται στα ακριβά εργατικά, στο πρόσθετο φωτισμό και τα έξοδα θέρμανσης των θερμοκηπίων.

² Ετήσια έκθεση ανταγοράς Aalsmeer (2006)

Εικ.1.2 Καλλιέργεια λίλιουμ

Όλο και περισσότερες εταιρείες από χώρες της Ευρώπης πραγματοποιούν επενδύσεις για παραγωγή ανθέων. Ταυτόχρονα πρέπει να επισημανθεί ότι η Αφρική αποτελεί ταραχώδη ήπειρο στην οποία επικρατεί η βία και η διαφθορά, η εξαθλίωση και οι κλοπές. Βέβαια η εικόνα των κρατών μπορεί να μην είναι τόσο ακραία, αλλά η πραγματικότητα είναι ότι αυτά τα προβλήματα υπάρχουν και ταλαιπωρούν τις νόμιμες επιχειρήσεις. Πολλοί επαγγελματίες που ασχολούνται με την παραγωγή ανθέων αναφέρουν ότι ευρωπαϊκές και ισραηλινές επιχειρήσεις μεταφέρθηκαν από την Κένυα στην Αιθιοπία γιατί δεν μπορούσε να λειτουργούν σε αυτό το καθεστώς και τους κινδύνους. Χωρίς αυτό να σημαίνει ότι η Αιθιοπία είναι απαλλαγμένη από τα παραπάνω προβλήματα, ένα βασικό μειονέκτημα για την παραγωγή της Αιθιοπίας είναι η τεχνογνωσία των παραγωγών και τα σύγχρονα μέσα καλλιέργειας, είναι γενικά παραδεκτό ότι η μόρφωση των παραγωγών της Αιθιοπίας βρίσκεται σε χαμηλά επίπεδα πόσο μάλλον οι επιστημονικές γνώσεις που βοηθούν στην επιτυχία της παραγωγής. Ωστόσο τα τελευταία χρόνια γίνεται προσπάθεια ώστε απόφοιτοι των πανεπιστημίων της Αφρικής να συνεργάζονται με την παραγωγή συμβουλευοντας τους παραγωγούς σε θέματα τεχνικής καλλιέργειας. Στη νότια Αφρική το Ζιμπάμπουε υπήρξε η τρίτη μεγαλύτερη χώρα σε εξαγωγές τριαντάφυλλων προς τις αγορές της Ολλανδίας.

Σύμφωνα με την υφιστάμενη κατάσταση η νότιος Αμερική τροφοδοτεί με ανθοκομικά είδη τη βόρεια Αμερική, τη Κίνα την υπόλοιπη Ασία και την Αφρική, την Ευρώπη. Το μέλλον της διακίνησης φρέσκων λουλουδιών δείχνει μια κίνηση από τα νότια προς τα βόρεια διαμερίσματα του πλανήτη. Οι αγορές αυτές θα εξακολουθήσουν να τροφοδοτούν με φρέσκα λουλούδια όσο θα παραμένουν με φθηνά εργατικά χέρια και ελεγχόμενη εσωτερική κατάσταση, αφού το καλό

για την ανάπτυξη των φρέσκων λουλουδιών κλίμα καθιστά μόνιμο το πλεονέκτημα αυτών των χωρών σε σχέση με τις ανεπτυγμένες χώρες.³

Η οικονομική ανάκαμψη της ανατολικής Ευρώπης και της Ρωσίας, μεταξύ των άλλων, σημαίνει τις νέες αγορές πωλήσεων. Συγχρόνως βλέπουμε τις αυξήσεις στις εμπορικές συναλλαγές, την επεξεργασία και τις πωλήσεις. Αυτές οι επιρροές έχουν οδηγήσει στην ανάπτυξη άλλων βημάτων παραγωγής και συναλλαγών, οι μετατοπίσεις εμφανίζονται επίσης στους γεωγραφικούς όρους, εντούτοις η Ολλανδία αυτόματα θεωρείται ως η σύνδεση που συγκεντρώνει την προσφορά και τη ζήτηση των λουλουδιών.

Χάρη στις νέες τεχνολογίες η διάρκεια των λουλουδιών και των εγκαταστάσεων αυξάνεται, αυτό σημαίνει ότι οι φθηνότερες μέθοδοι μεταφοράς μπορούν πλέον να είναι εφικτοί. Ένα ουσιαστικό μέρος της παραγωγής φρέσκων λουλουδιών θα μπορούσε να μεταφερθεί από τα εμπορευματοκιβώτια μέσω θαλάσσης.⁴ Οι νέοι χώροι παραγωγής έπειτα θα συνδεθούν καλύτερα με διεθνές εμπόριο στα ανθοκομικά προϊόντα.

Εκτός από το υψηλό επίπεδο της διεθνοποίησης, μια δεύτερη κυρίαρχη τάση έχει γίνει ορατή στον ανθοκομικό τομέα τα τελευταία χρόνια, οι λιανικές αλυσίδες διαδραματίζουν ένα συνεχώς αυξανόμενο ρόλο. Υπεραγορές και προσωπικά καταστήματα δίνουν τώρα στα λουλούδια μια σημαντική θέση στην επιχείρησή τους μια και η ποιότητα και η ποικιλία βελτιώνεται συνεχώς.

Εικ.1.3 Συμπίτιουμ.

1.2 Η ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΤΩΝ ΔΡΕΠΤΩΝ ΑΝΘΕΩΝ

Ο πρώτος κύκλος της εφοδιαστικής αλυσίδας αφορά τους παραγωγούς- καλλιεργητές οι οποίοι για να μπορέσουν να παράγουν τα φρέσκα λουλούδια που θα διαθέσουν στην υπόλοιπη αγορά, θα πρέπει να διαθέτουν καλή σχέση με τη φύση σεβασμό στο προϊόν και

³ Ετήσια έκθεση ανθέων για τις χώρες της Αφρικής (2006).

⁴ Μαλινδρέτος (2008).

αποτελεσματικές κινήσεις συλλογής και συσκευασίας των λουλουδιών. Το κύριο εργαλείο των παραγωγών ήταν η γη με την πρόοδο της τεχνολογίας τα πιο σύγχρονα συστήματα καλλιέργειας είναι η λεγόμενη υδροπονία η οποία και δεν επιτρέπει την επαφή φυτού με το έδαφος, αλλά το φυτό μεγαλώνει σε ένα ελεγχόμενο περιβάλλον σε ειδικά δοχεία τα οποία παρέχουν στον παραγωγό όλες τις πληροφορίες σχετικά με τα επίπεδα υγρασίας, θερμοκρασίας και θρεπτικών συστατικών που έχει το κάθε δοχείο ξεχωριστά και μπορεί ο παραγωγός να ρυθμίσει την ποσότητα τους για κάθε φυτό ξεχωριστά. Αυτή η συγκεκριμένη τεχνική δίνει τη δυνατότητα στο φυτό να μεγαλώνει χωρίς βλαβερά ζιζάνια, αρρώστιες και ακόμη παρέχει στον παραγωγό τη δυνατότητα της μέγιστης απόδοσης που μπορεί να έχει από το κάθε φυτό.⁵

Εικ.1.4 Δοχεία υδροπονίας με τεχνητό υπόστρωμα από κόκκους αργίλου.

Τα κτίρια μέσα στα οποία βρίσκονται οι καλλιέργειες είναι τα θερμοκήπια, το οποία είναι κατασκευασμένα από γυαλί είτε από πλαστικό. Τα μηχανήματα σύμφωνα με τα οποία επιτυγχάνεται η όσο το δυνατόν καλύτερη λειτουργία και απόδοση ενός θερμοκηπίου είναι τα μηχανήματα που συμβάλλουν στη θέρμανση και τη διατήρηση των επιπέδων υγρασίας που χρειάζονται τα φυτά για να αναπτυχθούν.

Ο ανθρώπινος παράγοντας παίζει κύριο και βασικό ρόλο στην σωστή λειτουργία ενός θερμοκηπίου αφού απαιτείται η παρουσία του για το μεγαλύτερο μέρος του εικοσιτετραώρου όλες τις εποχές του χρόνου. Ο έλεγχος των φυτών πρέπει να γίνεται καθημερινά ώστε να μπορεί ο παραγωγός να προλάβει την πιθανότητα προσβολής των φυτών από έντομα.

⁵ Περιοδικό "Hydroponic Food Production"(2007).

Εικ.1.5 θερμοκήπιο με καλλιέργεια λίλιουμ

Κατά την διαδικασία συγκομιδής των φρέσκων λουλουδιών συνήθως συμμετέχουν δύο ομάδες εργατών, στην πρώτη ομάδα συμμετέχουν οι πιο εξειδικευμένοι και γι' αυτό αναλαμβάνουν την κοπή των λουλουδιών. Η εργασία τους είναι να κόβουν όσο το δυνατόν πιο ομοιόμορφα λουλούδια σε σωστή χρονική στιγμή δηλαδή το λουλούδι να μην κόβεται πολύ άγουρο ή πάρα πολύ γινόμενο σε αυτή τη διαδικασία θα πρέπει να υπολογίζεται και ο χρόνος ο οποίος απαιτείται για να φτάσει το λουλούδι στο τελικό σημείο πώλησης, καθώς είναι ζωντανό υλικό και συνεχίζει να ωριμάζει μετά την κοπή του. Η διαδικασία αυτή ξεκινάει καθημερινά στις 7 το πρωί και ολοκληρώνεται μόλις κοπεί και το τελευταίο λουλούδι που μπορεί να προωθηθεί στην αγορά. Η δεύτερη ομάδα εργατών συνήθως ασχολείται με τις υπόλοιπες εργασίες που θα εξασφαλίσουν την ομαλή λειτουργία του θερμοκηπίου (λίπασμα και καθαριότητα).

Εικ.1.6 θερμοκήπιο με καλλιέργεια λίλιουμ

Μόλις ολοκληρωθεί η κοπή των λουλουδιών αυτά συγκεντρώνονται στο συσκευαστήριο στο οποίο γίνεται μια πρώτη επεξεργασία με το διαχωρισμό τους σε δέματα και την πρώτη ψύξη

τους. Η θερμοκρασία που επικρατεί μέσα στα ψυγεία είναι από 2 έως 5 βαθμούς Κελσίου, σκοπός είναι η διατήρηση των φρέσκων λουλουδιών μέσα στα ψυγεία του θερμοκηπίου το πολύ για μισή ημέρα.

Την επόμενη μέρα συνήθως τα ξημερώματα τα λουλούδια φορτώνονται σε ειδικά φορτηγά ψυγεία και μεταφέρονται στα σημεία πώλησης.

1.3 Η ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΑ ΚΑΙ Η ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗ ΤΩΝ ΔΡΕΠΤΩΝ ΑΝΘΕΩΝ ΑΝΑ ΕΙΔΟΣ

Τα φρέσκα λουλούδια αμέσως μετά τη συλλογή τους από τα θερμοκήπια, μεταφέρονται στα συσκευαστήρια στα οποία και πραγματοποιείται ο διαχωρισμός τους ανά είδος, ποιότητα και ποικιλία. Μία πρώτη εργασία που πραγματοποιείται εκεί είναι να ταιριάσουν τα λουλούδια σύμφωνα με κάποιους κανόνες που ισχύουν διεθνώς στην αγορά ώστε να είναι πιο εύκολη η πώλησή τους. Τα τριαντάφυλλα π.χ. πρέπει να συνταχθούν ανάλογα με το ύψος τους το οποίο κυμαίνεται από 30 εκατοστά μέχρι 80 εκατοστά. Η τιμή του στην αγορά είναι ανάλογη με το ύψος τους τα πιο μακριά σε μήκος τριαντάφυλλα είναι και πιο ακριβά γιατί συνήθως μία τριανταφυλλιά είναι πιο παραγωγική σε μικρότερα σε μήκος τριαντάφυλλα από ότι σε πιο μακριά.⁶

⁶ Δρ. Πετράκης Μιχάλης έρευνα μάρκετινγκ (2006).

Εικ.1.7 Μηχανή καθαρισμού φρέσκων λουλουδιών

Ο διαχωρισμός τους ακόμη γίνεται με βάση το χρώμα, την ποιότητα και την ποικιλία τους. Η συσκευασία είναι συνήθως ένα νάιλον περιτύλιγμα το οποίο ανάλογα με την εποχή διαθέτει μικρές τρύπες για την αναπνοή των λουλουδιών, υπάρχουν ακόμη χάρτινες και πιο περίπλοκες συσκευασίες οι οποίες χρησιμοποιούνται για πιο εξωτικά και ακριβά λουλούδια.

Ο αριθμός των λουλουδιών που περιλαμβάνει μια συσκευασία είναι ανάλογος με το είδος του λουλουδιού. Για τα τριαντάφυλλα η συσκευασία τους γίνεται συνήθως σε 20άδες και οι οποίες πωλούνται στο εμπόριο ανά τρεις το οποίο καλείται και μάτσο.

Εικ.1.8 Τριαντάφυλλα συσκευασμένα σε 20άδες

Στα χρυσάνθεμα τύπου Ολλανδίας η συσκευασία τους γίνεται σε 5άδες. Τα εξωτικά λουλούδια συσκευάζονται συνήθως ανά τεμάχιο και μεταφέρονται σε ειδικά κουτιά τα οποία και καθορίζουν ανάλογα με το μέγεθός τους την ποσότητα των λουλουδιών που περιέχουν. Στα εξωτικά λουλούδια επειδή συνήθως η τιμή τους είναι υψηλή συνήθως προσφέρεται μια αυξημένη προστασία κατά τη μεταφορά και τη συσκευασία τους.

Εικ.1.9 Χρυσάνθεμα τοποθετημένα σε χαρτοκιβώτιο έτοιμα προς εξαγωγή

Στη συσκευασία τους προσφέρονται σακουλάκια τα οποία κλείνονται αεροστεγώς και μέσα περιέχουν τα πολύτιμα αλλά και ευαίσθητα άνθη, το κενό αέρος προστατεύει τα λουλούδια από συμπίεση και έτσι δεν υπάρχουν κίνδυνοι κατά τη μεταφορά τους, με αποτέλεσμα να στοιβάζονται σε παλέτες και να εξοικονομείται χώρος αλλά και χρόνος τοποθέτησης στα φορτηγά.⁷

⁷ William C. Copacino (1997)

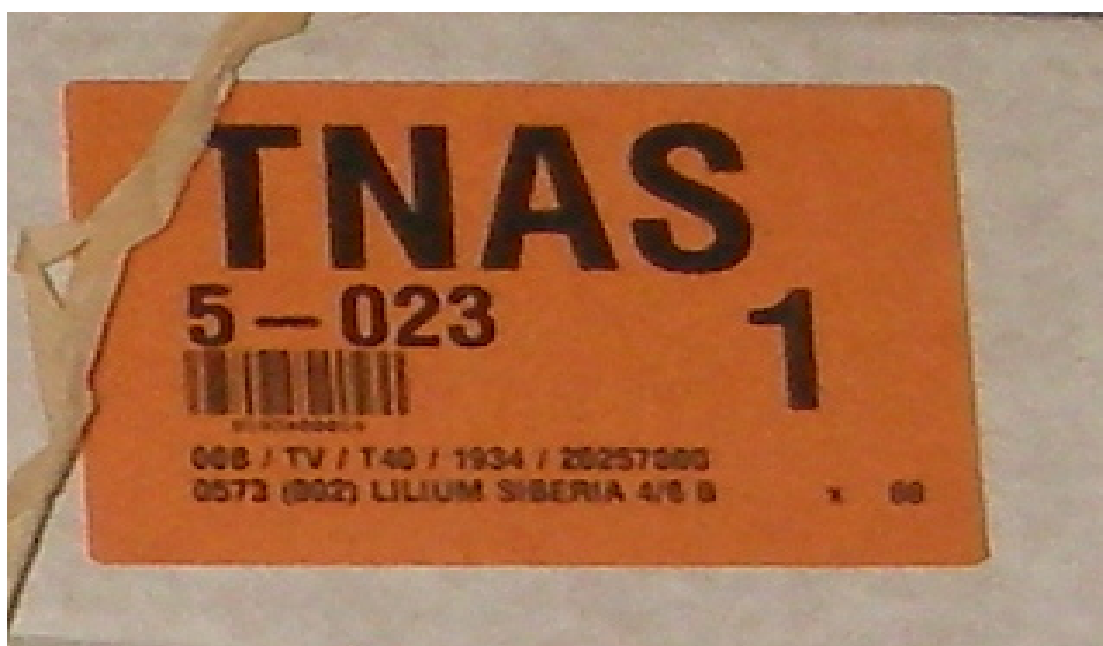
Εικ.1.10 Ανθούρια συσκευασμένα σε σακούλα με κενό αέρα

Όλα τα υπόλοιπα λουλούδια συσκευάζονται ανά 10δες, ή αν δεν είναι ιδιαίτερης αξίας όπως είναι τα πράσινα φυλλώματα δεν έχουν κάποια ιδιαίτερη συσκευασία απλά είναι δεμένα όλα μαζί τα οποία καλούνται και μάτσα, είναι ιδιαίτερα ανθεκτικά στη μεταφορά τους και μόνο σε κάποιες εξωτικές πρασινάδες τοποθετείται ένα βρεγμένο βαμβάκι για τη διατήρηση μιας σχετικής υγρασίας που βοηθάει σε μακρόχρονη μεταφορά.

Μετά τη μεταφορά των φρέσκων λουλουδιών από τον παραγωγό στις μεγάλες ανθαγορές κυρίως του εξωτερικού, ο κάθε αγοραστής των προϊόντων ανάλογα με την εταιρεία του τοποθετεί τα φρέσκα λουλούδια σε ομοιόμορφα χαρτοκιβώτια με το λογότυπο της εταιρείας του έτσι ώστε τα προϊόντα που διαθέτει προς εξαγωγή να είναι ομοιόμορφα και εύκολα αναγνωρίσιμα. Κάθε μεγάλη εταιρεία που εξάγει λουλούδια από την Ολλανδία έχει δικά της λογότυπα αλλά όσον αφορά τα μεγέθη πολλές εταιρείες ακολουθούν την ίδια πρακτική: Τα χαρτοκιβώτια που περιέχουν χρυσάνθεμα τύπου Ολλανδίας είναι σχεδιασμένα έτσι ώστε να περιέχουν 16 πεντάδες δηλαδή 80 λουλούδια, κάθε εταιρεία χρησιμοποιεί το ίδιο μέγεθος χαρτοκιβωτίων, τα υπόλοιπα λουλούδια συσκευάζονται σε ανάλογου τύπου χαρτοκιβώτια που είναι όμοια σε μέγεθος με κάθε εταιρία.

Για να ελέγχεται εύκολα το κάθε χαρτοκιβώτιο ως προς το περιεχόμενο του τοποθετείται πάνω σε κάθε ένα απ' αυτά μια ταμπέλα με διακριτικά η οποία αναγράφει όχι μόνο το περιεχόμενο του κιβωτίου σε ποσότητα, είδος, μέγεθος, ποιότητα αλλά και αναγράφεται το όνομα του παραλήπτη με κωδικό.⁸ Η εγγραφή των ετικετών γίνεται ολογράφως αλλά και με γραμμωτό κώδικα. Με την εγγραφή των στοιχείων ολογράφως διευκολύνεται ο κάθε ενδιαφερόμενος με μια ματιά να γνωρίζει τι περιέχει το κάθε κιβώτιο, χωρίς να έχει πιο απαιτούμενες εξειδικευμένες γνώσεις, με τη χρήση του γραμμωτού κώδικα παρέχονται πιο εξειδικευμένες πληροφορίες για το προϊόν οι οποίες μπορούν να διαβαστούν από ειδικά μηχανήματα. Η κάθε εταιρεία χρησιμοποιεί δικό της χρώμα στις ετικέτες για να εξασφαλίζεται η αναγνωσιμότητα της εταιρείας.

⁸ Benjamin S. Blanchard (2004)

Εικ.1.12 Δείγμα ετικέτας τυποποίησης- ταυτοποίησης Ι

Στην παραπάνω ετικέτα εύκολα μπορούμε να αντιληφθούμε ότι το χαρτοκιβώτιο είναι το πρώτο στην πέμπτη παλέτα από τα 23 κιβώτια της παραγγελίας. Περιέχει Lilioum Siberia με 4/6 άνθη ανά κλαδί σε ποσότητα 80 κλαδιών, και παραλήπτης τους είναι ο TNAS.

Εικ.1.13 Δείγμα ετικέτας τυποποίησης- ταυτοποίησης ΙΙ

Οι ετικέτες τυποποίησης-ταυτοποίησης χρησιμοποιούνται κατά κόρον στις αγορές του εξωτερικού, ενώ στην ελληνική αγορά χρησιμοποιούνται οι ίδιες ετικέτες που έχουν τα κιβώτια όταν εισάγονται και μόνο για αυτά τα φρέσκα λουλούδια που προέρχονται από μια ξένη χώρα. Τα φρέσκα λουλούδια που παράγονται στην ελληνική αγορά και προωθούνται στην εγχώρια αγορά δεν διαθέτουν τέτοια συστήματα ταυτοποίησης-τυποποίησης εκτός ίσως από το λογότυπο της εταιρείας του παραγωγού που είναι τυπωμένο στις κόλλες συσκευασίας ή στα χαρτοκιβώτια περισσότερο για διαφημιστικούς λόγους και όχι για να παρέχουν πολύτιμες πληροφορίες σε ενδιαφερόμενους αγοραστές.

Αμέσως μετά το διαχωρισμό των φρέσκων λουλουδιών σε μάτσα, αυτά τοποθετούνται σε πλαστικά δοχεία (κουβάδες) τα οποία περιέχουν νερό και τοποθετούνται σε ειδικά διαμορφωμένους θαλάμους με ελεγχόμενη θερμοκρασία η οποία κυμαίνεται από 2 μέχρι 5 βαθμούς Κελσίου και ελεγχόμενα επίπεδα υγρασίας. Ορισμένα λουλούδια αντέχουν περισσότερο χωρίς να είναι τοποθετημένα μέσα στο νερό γιατί έτσι καθυστερεί η ωρίμανση

τους, π.χ. Χρυσάνθεμα, λίλιουμ. Αυτό το είδος των λουλουδιών τοποθετείται μέσα στους θαλάμους ψύξης μέσα στα χαρτοκιβώτια με τα οποία εισάγονται.

Εικ.1.14 Στοιχείο υγρής ψύξης

Οι θάλαμοι ψύξης διαφέρουν σε μέγεθος ανάλογα με τις ανάγκες τον άνθρωπο που τους χρησιμοποιεί, ενώ συνήθως είναι κατασκευασμένοι από πολυουρεθάνη με διπλά τοιχώματα, ως μηχανισμός ψύξης χρησιμοποιούνται είτε ανεμιστήρες οι οποίοι ενδείκνυνται για αποθήκευση φρέσκων λουλουδιών τοποθετημένων μέσα σε χαρτοκιβώτια, είτε στοιχεία υγρής ψύξης τα οποία ενδείκνυνται για αποθήκευση φρέσκων λουλουδιών τα οποία έχουν τοποθετηθεί σε δοχεία με νερό.⁹

⁹ Donald Walters (2007).

Εικ.1.16 θάλαμος ψύξης με στοιχεία για φρέσκα λουλούδια σε δοχεία με νερό

Μέσα στους θαλάμους ψύξης τα φρέσκα λουλούδια πρέπει να παραμένουν όσο το δυνατόν λιγότερο χρονικό διάστημα γιατί θα πρέπει να προωθούνται στους καταναλωτές όσο το δυνατόν πιο φρέσκα. Συνήθως οι παραγωγοί διατηρούν τα προϊόντα τους το αργότερο για δώδεκα ώρες στους θαλάμους ψύξης. Καθημερινά τα φρέσκα λουλούδια προωθούνται στις κεντρικές αγορές με ειδικά φορτηγά- ψυγεία τα οποία επιτρέπουν την ασφαλή μεταφορά των φρέσκων λουλουδιών από αλλαγές της θερμοκρασίας.

Εικ.1.17 Μεταφορά φρέσκων λουλουδιών με ειδικό φορτηγό

Στις κατά τόπους ανθαγορές τα φρέσκα λουλούδια επανατοποθετούνται σε θαλάμους ψύξης για ελάχιστο χρονικό διάστημα αφού προωθούνται στους αγοραστές που διαθέτουν καταστήματα λιανικής πώλησης.

Στα καταστήματα λιανικής πώλησης τα φρέσκα λουλούδια επεξεργάζονται και επανατοποθετούνται σε ψυγεία τα οποία ονομάζονται και βιτρίνες έτοιμα για να διατεθούν προς τον τελικό καταναλωτή.

Εικ.1.18 Βιτρίνα- ψυγείο ανθοπωλείου

Στα ανθοπωλεία που είναι και τα τελικά σημεία πώλησης των φρέσκων ανθέων προς τους καταναλωτές, η αποθήκευση των λουλουδιών γίνεται και σε χώρους εκτός ψυγείων σε βάζα με νερό. Ανάλογα με τις κλιματολογικές συνθήκες που επικρατούν σε κάθε εποχή συνίσταται ή όχι η διατήρηση των φρέσκων λουλουδιών εκτός ψυγείου, κατά τους καλοκαιρινούς μήνες η χρήση των θαλάμων ψύξης είναι αναγκαία για τη σωστή συντήρηση των λουλουδιών, κατά τους χειμερινούς μήνες η χρήση των θαλάμων ψύξης προφυλάσσει τα λουλούδια από πολύ χαμηλές θερμοκρασίες που ενδέχεται να επικρατούν στο περιβάλλον αλλά και από την αποφυγή ψυχρών ριπών αέρα από το άνοιγμα της εξωτερικής πόρτας.

Κεφάλαιο 2

Δεύτερη φάση της εφοδιαστικής επιστήμης

2.1 Η ΑΓΟΡΑ ΤΩΝ ΔΡΕΠΤΩΝ ΑΝΘΕΩΝ ΣΤΗΝ ΟΛΛΑΝΔΙΑ

Στις ολλανδικές ανθαγορές η παραλαβή των φρέσκων λουλουδιών γίνεται καθημερινά νωρίς το πρωί για λουλούδια τα οποία έχουν κοπεί το αργότερο μέχρι και το απόγευμα της προηγούμενης ημέρας. Τα κέντρα διανομής φρέσκων λουλουδιών αλλά και γλαστρικών φυτών, μετατρέπονται σε ένα είδος χρηματιστηρίου καθώς σε ένα ειδικά διαμορφωμένο χώρο ειδικά βαγόνια φορτωμένα με κάθε είδους λουλουδιών περνούν μπροστά από απεσταλμένους αγοραστές οι οποίοι εκπροσωπούν τους λεγόμενους οίκους λουλουδιών οι οποίοι εξάγουν τα φρέσκα λουλούδια σε όλες τις γωνιές του πλανήτη.

Εικ.2.1 Χρηματιστήριο λουλουδιών του Aalsmeer

Η διακίνηση των λουλουδιών γίνεται με εντυπωσιακό τρόπο μέσα στις οργανωμένες αγορές, όπου οι Ολλανδοί παραγωγοί διαθέτουν τα εμπορεύματά τους. Τα φρέσκα λουλούδια τοποθετούνται πάνω σε ειδικά καρότσια και μεταφέρονται μέσα σε ένα αμφιθεατρικό χώρο, που περνούν μπροστά από τους αντιπροσώπους εξαγωγικών εταιρειών. Στο χώρο υπάρχει επίσης το γνωστό ρολόι το οποίο αναγράφει την τιμή του κάθε καροτσιού, τη στιγμή που αυτό περνάει μπροστά από τους αντιπροσώπους. Οι τιμές δεν κυμαίνονται ανάλογα με την προσφορά και τη ζήτηση. Εάν λόγω υψηλής τιμής δεν εκδηλωθεί ενδιαφέρον για κάποια λουλούδια, τότε αυτά επαναφέρονται στο χώρο με μειωμένη τιμή. Αντιθέτως εάν υπάρχει μεγάλη ζήτηση για το συγκεκριμένο είδος, η τιμή των επόμενων καροτσιών ανεβαίνει. Οι αντιπρόσωποι κάνουν τις

αγορές τους μέσα στο χώρο αυτό, ή ακόμη και από το γραφείο τους διαμέσου Η/Υ. Μετά την αγορά τα λουλούδια συσκευάζονται προσεκτικά σε κιβώτια μέσα στις ειδικές εγκαταστάσεις των εταιρειών και τέλος, προωθούνται σε όλες τις χώρες αεροπορικώς ή οδικώς με φορτηγά ψυγεία στους εμπόρους της κάθε χώρας και από κει καταλήγουν στα ανθοπωλεία, ο συνολικός χρόνος αυτής της διαδικασίας μαζί με τη μεταφορά διαρκεί περίπου από 2 έως 4 ημέρες από την ημέρα κοπής του λουλουδιού.¹⁰

Εικ.2.2 Πόστο συσκευασίας ανθέων σε χαρτοκιβώτια

Η αγορά λουλουδιών του Aalsmeer διατηρεί συνεργασία με περίπου 7000 παραγωγούς-προμηθευτές φρέσκων λουλουδιών, οι οποίες ανέρχονται σε περίπου 13.000 ποικιλίες. Το πενήντα τοις εκατό των παραγωγών προέρχονται από το εξωτερικό ενώ οι υπόλοιποι από την εσωτερική παραγωγή της Ολλανδίας. Κατά αυτό τον τρόπο διασφαλίζεται η απαιτούμενη ποικιλία που αναζητούν οι πελάτες της αγοράς. Καθημερινά τα έσοδά της αγοράς ξεπερνάνε τα έξι εκατομμύρια ευρώ. Η αγορά του Aalsmeer εκτείνεται σε έκταση στα στεγαζόμενης επιφάνειας ενός εκατομμυρίου τ.μ. αποτελώντας το μεγαλύτερο ενιαίο εμπορικό κτίριο του κόσμου και για το λόγο αυτό έχει καταχωρηθεί στο βιβλίο των ρεκόρ Γκίνες. Τα φρέσκα λουλούδια παραδίδονται σε περίπου 1200 χονδρεμπόρους και εξαγωγείς ενώ διατηρείται συνεργασία με περίπου 100 μεταφορικές εταιρείες.¹¹

Για να επιτυγχάνεται η ταχύτητα που απαιτείται από τη φύση των προϊόντων αλλά και από την εφοδιαστική επιστήμη στο κτίριο της αγοράς φιλοξενούνται εταιρείες διαμεταφοράς, γραφεία αεροπορικών εταιρειών, τελωνείο, ειδική υπηρεσία για την προστασία των λουλουδιών και των φυτών, εταιρείες συμβούλων, λογιστικά γραφεία και ένα μεγάλο κέντρο χονδρεμπορίου ειδών ανθοπωλείου.

Βασικό πλεονέκτημα της αγοράς που προσφέρονται από τη σύγχρονη εφοδιαστική προς τους πελάτες της αγοράς είναι η ταχύτητα και ίσως η ποιότητα με την οποία τα φρέσκα λουλούδια φτάνουν στον προορισμό τους σε κάθε χώρα. Σε πολλές ευρωπαϊκές χώρες τα φρέσκα λουλούδια παραδίδονται μέσα σε είκοσι τέσσερις ώρες από την ώρα κοπής τους λόγω της γειτνίασης της ανταγοράς με διεθνές αεροδρόμιο.

¹⁰ Sridhar Tayur-Ganeshan Ram (2003).

¹¹ Clare Brindley (2005)

Σημαντικό ρόλο στην επίτευξη των υψηλών αυτών ταχυτήτων, διαδραματίζει η υιοθέτηση εξελιγμένων τεχνολογικά λύσεων από την εφοδιαστική επιστήμη. Στην αγορά λουλουδιών του Aalsmeer εφαρμόζεται μια καινοτομία η οποία λειτουργεί ως εξής: Τα φρέσκα λουλούδια είναι τοποθετημένα σε πλαστικούς κουβάδες με νερό, οι οποίοι είναι αποθηκευμένοι σε θαλάμους με ψύξη, έπειτα τοποθετούνται πάνω σε ειδικές κατασκευές τύπου τρόλεϊ και με τη βοήθεια ειδικών ραγών οι οποίες ενώνουν τις αποθήκες και εκτείνονται σε μήκος περίπου 13 χιλιομέτρων μέχρι τους χώρους φόρτωσης για τις εξαγωγές. Ο αριθμός των ειδικών κατασκευών, όπου τοποθετούνται οι παλέτες είναι περίπου 130.000, οι οποίες κινούνται με την ταχύτητα των 11 χιλιομέτρων ανά ώρα και εξυπηρετούν 120 φορτηγά ανά ώρα.¹²

Εικ.2.3 Σύστημα παλετών με ειδικές ράγες

Επίσης μεγάλη σημασία δίδεται στην ποιότητα της συσκευασίας των φρέσκων λουλουδιών. Έχουν αναπτυχθεί νέα συστήματα συσκευασίας, τα οποία είναι προσαρμοσμένα στις ανάγκες των πελατών αλλά και στις ιδιαιτερότητες των φρέσκων λουλουδιών, π.χ. ευαίσθητα λουλούδια συσκευάζονται με ειδικές παγοκύστες νερού και ειδικά πλαστικά μαξιλάρια για να μη τραυματίζουν τα λουλούδια τους κατά τη μεταφορά. Παράλληλα χρησιμοποιούνται νέες τεχνικές της εφοδιαστικής επιστήμης κατά τη φόρτωση των φρέσκων λουλουδιών στα φορτηγά, για να μπορούν τα λουλούδια να έχουν τις καλύτερες συνθήκες από

¹² Alan Rushton-Phil Croucher-Peter Baker (2006).

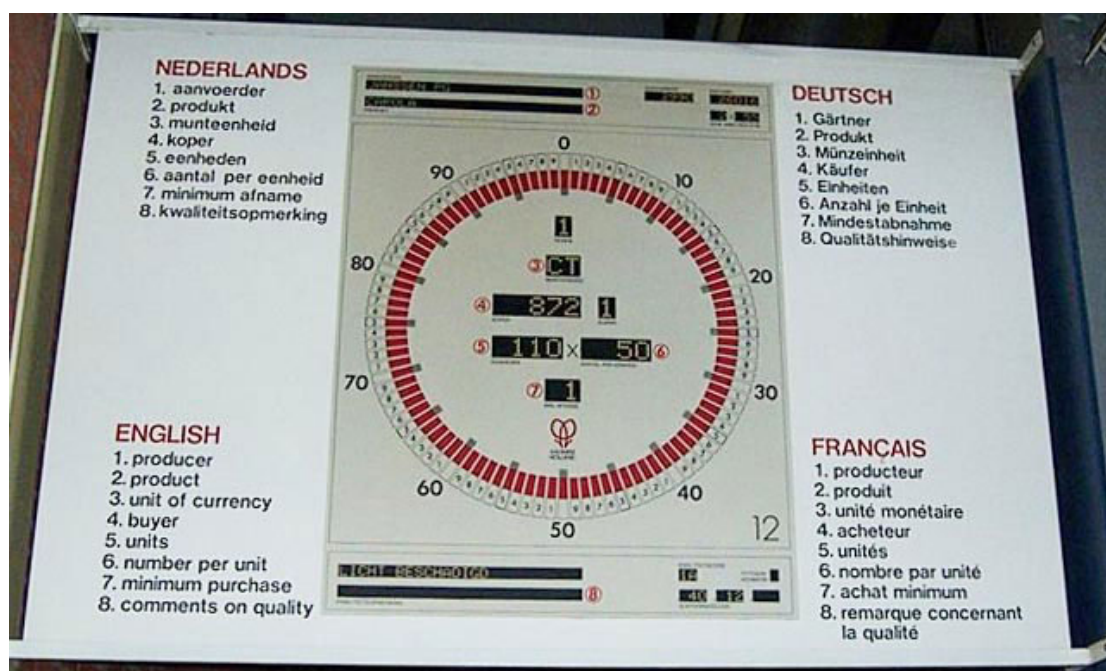
θέμα θερμοκρασίας και υγρασίας μέσα στα φορτηγά. Το σημείο στο οποίο θα τοποθετηθεί κάθε κουτί με φρέσκα λουλούδια μέσα σε ένα φορτηγό είναι απορία της μεταχείρισης που θα έχει κάθε λουλούδι ανάλογα με το ποσοστό υγρασίας και θερμοκρασίας που πρέπει να λάβει.

Εικ.2.4 Χαρτοκιβώτιο με αμαρυλλίδες με προστασία μαξιλαριού

Στην ανταγορά του Aalsmeer λειτουργούν συνολικά 13 ρολόγια δημοπρασιών από το οποία μπορούν να αγοράζουν φρέσκα λουλούδια οι απεσταλμένοι των χονδρεμπόρων από όλο τον κόσμο.¹³

¹³ Holland Flower Council (2008).

Εικ.2.5 Ρολόι δημοπρασίας

Οι παραγγελίες που δίδονται στην αγορά των φρέσκων λουλουδιών δεν γίνονται μόνο με την παρουσία των εκπροσώπων στο ρολό δημοπρασίας, αλλά γίνονται και ηλεκτρονικά μέσω του διαδικτύου από οποιοδήποτε σημείο του πλανήτη.¹⁴ Ο ενδιαφερόμενος αγοραστής λαμβάνει ένα σύστημα γραμμωτών κωδικών το οποίο αναγράφει πληροφορίες για τον ίδιο τον αγοραστή και με τον οποίο μπορεί να έχει πρόσβαση στην αγορά. Ένα παρόμοιο σύστημα χρησιμοποιείται επάνω στα λουλούδια που παρέχει τις πληροφορίες για το κάθε λουλούδι στον αγοραστή, με την ταχύτητα του διαδικτύου επιτυγχάνεται καλύτερη λογιστική εξυπηρέτηση στους πελάτες της αγοράς και αποφεύγεται μια δαπανηρή μετακίνηση του αγοραστή στην Ολλανδία για την αγορά των λουλουδιών. Με αυτό τον τρόπο μια δημοπρασία μπορεί να ελέγξει το χρόνο επεξεργασίας ανά συναλλαγή για όλα τα προϊόντα, από το χρόνο στον οποίο αυτά είναι δημοπρατημένα μέχρι την παράδοση των προϊόντων στο πελάτη. Για την πλειοψηφία των προϊόντων, η ρύθμιση είναι ότι τα προϊόντα θα πρέπει να είναι στα χέρια το αγοραστή το αργότερο μέσα σε δύομισι ώρες από την πώληση τους. Χάρη στο σύστημα γραμμωτών κωδικών είναι δυνατόν να ελεγχθούν οι χρόνοι παράδοσης.¹⁵

¹⁴ Peter Meindl (2001).

¹⁵ Martin Christopher (2005).

Εικ.2.6 Αποθήκες της αγοράς του Aalsmeer

Βάση της ίδιας υπηρεσίας οι παραγωγοί μπορούν να ελέγχουν την πρόοδο της διαδικασίας πώλησης των προϊόντων τους σε πραγματικό χρόνο. Οι αγορές μέσω διαδικτύου αυξήθηκαν κατά το 2006 κατά 50% ενώ η αγορά εισήγαγε περίπου δύο χιλιάδες προϊόντα σε φωτογραφίες τα οποία και παρουσιάζονται σε δωμάτια δημοπρασίας.

Για να διεκπεραιώνονται οι εργασίες όλο και πιο γρήγορα μέσα στην αγορά, λειτουργεί ένα άρτια εξοπλισμένο λογιστικό τμήμα το οποίο παρέχει όλες τις λογιστικές και γραφειοκρατικές διαδικασίες, τις οποίες και χρειάζονται οι πελάτες της αγοράς φρέσκων λουλουδιών. Τα προϊόντα αυτόματα από τη στιγμή την οποία και θα δημοπρατηθούν στο ρολόι, συνοδεύονται από τα απαραίτητα έγγραφα τιμολόγια, έγγραφα εξαγωγών, πιστοποιητικά καταλληλότητας και ποιότητας.

Στην αγορά φρέσκων λουλουδιών της Ολλανδίας λειτουργούν δύο ομάδες ανθρώπων εκ των οποίων, η πρώτη ομάδα αναλαμβάνει την ομαλή ροή των προϊόντων μέσα και έξω από τους χώρους αποθηκών, ψυγείων και των χώρων δημοπρασίας διευκολύνοντας τη φόρτωση των εμπορευμάτων από τις αποθήκες στα φορτηγά των αγοραστών. Η δεύτερη ομάδα αναλαμβάνει να διεκπεραιώσει τη λογιστική εξυπηρέτηση των αγοραστών όχι μόνο αυτών που επιλέγουν τη φυσική τους παρουσία στους χώρους της αγοράς, αλλά κυρίως διεκπεραιώνουν τις αγορές των πελατών από το διαδίκτυο, πριν από μερικά χρόνια οι ίδιοι οι πελάτες έπρεπε να διεκπεραιώσουν μόνοι τους τη μεταφορά των προϊόντων από τις αποθήκες στα φορτηγά αλλά και την έκδοση των απαραίτητων πιστοποιητικών, με τη χρήση των δύο ομάδων προώθησης εμπορευμάτων και λογιστικής εξυπηρέτησης έχει μειωθεί αισθητά ο χρόνος παράδοσης των εμπορευμάτων από τη στιγμή της αγοράς τους.

Η αγορά προσφέρει στους καλλιεργητές διάφορες υπηρεσίες με σκοπό την εξυπηρέτηση τους. Υπάρχουν καλλιεργητές οι οποίοι χρησιμοποιούν την υπηρεσία μεσολάβησης της αγοράς για την πώληση των προϊόντων τους στο εξωτερικό, αυτοί που χρησιμοποιούν το πλήρες πακέτο της αγοράς παράγουν τα λουλούδια τα οποία και μεταφέρουν στην αγορά χωρίς να τα έχουν συσκευάσει και η ίδια η αγορά συσκευάζει, τυποποιεί και προωθεί τα λουλούδια στους αγοραστές. Υπάρχει ακόμα και η υπηρεσία συσκευασιών η οποία επιτρέπει στους καλλιεργητές να έχουν ίδια επαφή με τους αγοραστές χρησιμοποιώντας μόνο τη λογιστική εξυπηρέτηση ή τη συσκευασία της αγοράς, οι υπηρεσίες που παρέχονται τροποποιήθηκαν το 2006 για να ανταποκριθούν αποτελεσματικότερα στα διάφορα επίπεδα εμπορικής υποστήριξης που απαιτήθηκαν από τους μεμονωμένους καλλιεργητές. Στις συμπληρωματικές υπηρεσίες συμπεριλαμβάνεται και η χρήση ενός προσωπικού πωλητή ο οποίος έρχεται σε επαφή με τους αγοραστές ως διαμεσολαβητής της αγοράς. Συγχρόνως η οργάνωση της αγοράς έχει αλλάξει με έναν τέτοιο τρόπο που οι ευθύνες έχουν μεταβιβαστεί σε ένα χαμηλότερο επίπεδο, που δίνει στους υπαλλήλους περισσότερη ελευθερία για να ενεργήσουν, κατά συνέπεια οι απαραίτητες εργασίες γίνονται όλο και πιο γρήγορα και υπάρχει περισσότερη επαφή μεταξύ των τμημάτων και των ομάδων εργασιών που αποφέρει μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα. Η χρήση των συμπληρωματικών υπηρεσιών από τους καλλιεργητές έχει ως αποτέλεσμα την αύξηση της προστιθέμενης αξίας των προϊόντων τους.

Εικ.2.7 Άνθη έτοιμα για δημοπρασία

Για την σωστή λειτουργία της αγοράς φρέσκων λουλουδιών στην Ολλανδία έπρεπε να διατηρηθεί ένα επίπεδο ποιότητας των προϊόντων. Τα εμπορεύματα πρέπει να πληρούν κάποια επίπεδα τα οποία και θέτει η αγορά ως προϋπόθεση για την παραλαβή των φρέσκων λουλουδιών από τους παραγωγούς. Επειδή τα φρέσκα λουλούδια είναι ένα ζωντανός οργανισμός και η παραγωγή τους δεν μπορεί να είναι τυποποιημένη για όλα τα φρέσκα λουλούδια που παράγονται, συνεπώς θα πρέπει να υπάρχει μια βαθμίδα ποιότητας. Οι οδηγίες τις οποίες εκδίδει η αγορά των φρέσκων λουλουδιών του Aalsmeer, προς τους καλλιεργητές- παραγωγούς είναι αρκετά αυστηρές και τα λουλούδια ελέγχονται από ομάδες εξειδικευμένων γεωπόνων ως προς την ποιότητα, την ύπαρξη χαλασμένων λουλουδιών, την ύπαρξη διαφόρων ασθενειών.

Καθημερινά λαμβάνονται δείγματα από φρέσκα λουλούδια τα οποία έρχονται στην αγορά προς πώληση. Αν από αυτά τα δείγματα διαπιστωθεί κάποιο πρόβλημα σχετικά με αρρώστια των λουλουδιών τότε αυτά επιστρέφονται στον παραγωγό μαζί με οδηγίες για να μπορέσει να προστατεύσει την υπόλοιπη παραγωγή του. Αν διαπιστωθεί μη τήρηση των επιπέδων ποιότητας που πρέπει να έχουν τα φρέσκα λουλούδια χωρίς να το έχει δηλώσει ο παραγωγός (δηλώνεται η ποιότητα των λουλουδιών από τον παραγωγό προς την αγορά και τα προϊόντα μπορούν να πουληθούν σε αντίστοιχη τιμή), τότε η αγορά προβαίνει σε μέτρα κατά του παραγωγού τα οποία είναι οικονομικής φύσης (πρόστιμο), και αν διαπιστωθεί επανάληψη περιστατικού εκ μέρους του παραγωγού τότε μπορεί να του αφαιρεθεί η άδεια πώλησης των προϊόντων του στην αγορά λουλουδιών της Ολλανδίας μέχρι και δύο χρόνια. Η θεσμοθέτηση και τήρηση των αυστηρών κανόνων λειτουργίας της αγοράς των φρέσκων λουλουδιών στην Ολλανδία επιφέρει μια ανώτερη ποιότητα παραγωγής προϊόντων την οποία και εγγυάται η αγορά της Ολλανδίας στους αγοραστές των προϊόντων της από όλο τον πλανήτη.¹⁶

Για να ενισχυθεί η ασφάλεια των αγορών τα προϊόντα τοποθετούνται σε ειδικές παλέτες και κλειδώνονται μέσα τα φρέσκα λουλούδια μέχρι τη φόρτωση τους στα φορτηγά για να αποτρέπεται η κλοπή τους, ή η αλλοίωση των χαρακτηριστικών των προϊόντων που έχουν αγορασθεί.

Μια αντιπροσωπεία έρευνας της αγοράς φρέσκων λουλουδιών καθημερινά λαμβάνει συνεντεύξεις από ένα μεγάλο αριθμό των προμηθευτών και των πελατών της αγοράς για μια ευρεία ποικιλία θεμάτων με στόχο την ικανοποίηση των πελατών και των προμηθευτών της αγοράς. Ως διακινητές φρέσκων λουλουδιών οι διοικούντες της αγοράς δεν θα μπορούσαν να μην εστιάσουν στο βιώσιμο περιβάλλον. Οι κινήσεις της αγοράς, εστιάστηκαν περισσότερο στην ενέργεια η οποία δαπανάται για τη λειτουργία της αγοράς, την παραγωγή των φρέσκων λουλουδιών αλλά και την ενέργεια η οποία δαπανάται για τη διακίνηση των προϊόντων από και προς την αγορά.

¹⁶ Αγορά λουλουδιών Aalsmeer (2007)

Εικ.2.8 Καρότσια με φρέσκα άνθη

Η Ολλανδία συνεπώς κατόρθωσε εκμεταλλευόμενη τις οικονομίες κλίμακας, τη σταθερή ποιότητα και την ταχύτητα εξυπηρέτησης να μετατραπεί σε κορυφαία χώρα διακίνησης των φρέσκων λουλουδιών σε όλο τον πλανήτη.

2.2 Η ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΤΩΝ ΔΡΕΠΤΩΝ ΑΝΘΕΩΝ ΣΤΙΣ ΧΩΡΕΣ ΠΡΟΟΡΙΣΜΟΥ

Όπως αναφέρθηκε σε προηγούμενο κεφάλαιο η αγορά του Aalsmeer προσφέρει στέγη και συνεργασία σε περίπου εκατό μεταφορικές εταιρείες, οι οποίες και φροντίζουν την ασφαλή μεταφορά των προϊόντων σε κάθε γωνιά του πλανήτη. Χάρη στα συνεχώς βελτιωμένα συστήματα της εφοδιαστικής επιστήμης η αγορά των φρέσκων λουλουδιών έχει φροντίσει να εφοδιάσει τις αποβάθρες στις οποίες κατευθύνονται τα φορτηγά για να φορτώσουν τα εμπορεύματα με ένα σύστημα το οποίο ειδοποιεί σε πραγματικό χρόνο, και τους οδηγούς των φορτηγών και τους υπαλλήλους που μεταφέρουν την εκάστοτε παραγγελία ώστε να γίνεται η φόρτωση χωρίς προβλήματα και με τη μέγιστη δυνατή ταχύτητα.¹⁷ Χωρίς αυτό το σύστημα ο χρόνος φόρτωσης θα ήταν πολύ μεγαλύτερος γιατί στις τεράστιες εγκαταστάσεις της αγοράς θα επικρατούσε το χάος με τους υπαλλήλους και τους οδηγούς να προσπαθούν να βγάλουν άκρη.

Εικ.2.9 Φορτηγά έτοιμα προς φόρτωση

Η άριστη οργάνωση των φορτοεκφορτώσεων στην αγορά των φρέσκων λουλουδιών έχει βοηθήσει σημαντικά στη μείωση του χρόνου που τα προϊόντα είναι αναγκασμένα να περνούν μέχρι να φτάσουν στον τελικό καταναλωτή. Με την προϋπόθεση ότι ο χρόνος ζωής των

¹⁷ John A. Muckstadt (2005).

φρέσκων λουλουδιών είναι περιορισμένος τέτοιες ενέργειες εξυπηρετούν όχι μόνο τα προϊόντα, αλλά και ολόκληρο τον κλάδο των λουλουδιών.

Τα κύρια μεταφορικά μέσα με τα οποία διακινούνται παγκοσμίως τα φρέσκα λουλούδια είναι τέσσερα:

1^ο και σημαντικότερο οι οδικές μεταφορές με χρήση μεγάλων φορτηγών ψυγείων, τα οποία παρέχουν ταχύτητα, σωστή θερμοκρασία, υγρασία, ευελιξία, εύκολη προσβασιμότητα, παγκόσμια χρήση και αρκετή οικονομία.

Εικ.2.10 Φορτηγά έτοιμα προς φόρτωση

2^ο μέσο μεταφοράς φρέσκων λουλουδιών σε χρήση παγκοσμίως είναι το αεροπλάνο. Οι αερομεταφορές ενδείκνυνται για την πάρα πολύ μεγάλη ταχύτητά τους αλλά και το υψηλό κόστος με το οποίο αυτή συνεπάγεται. Χρησιμοποιούνται κατά κόρον σε μεταφορές φρέσκων εξωτικών λουλουδιών τα οποία συνήθως έχουν υψηλή αξία, μικρό βάρος καθώς και μέγεθος με συνέπεια στους περιορισμένους χώρους των αεροπλάνων να μπορούν να μεταφερθούν όσο το δυνατόν περισσότερα εξωτικά λουλούδια ώστε να υπάρχει μοίρασμα του κόστους μεταφοράς ανά λουλούδι. Ακόμη συνηθίζεται να μεταφέρονται με τη χρήση αεροπλάνου κυρίως λουλούδια τα οποία δεν έχουν μεγάλο χρόνο ζωής και άρα η ταχύτητα στη μεταφορά τους είναι απαραίτητη. Το Boeing 747 μεταφέρει από 125 μέχρι 150 τόνους εμπορευμάτων.¹⁸

¹⁸ Ronald H. Ballou (2004).

Εικ.2.11 Μεταφορά φρέσκων λουλουδιών με αεροπλάνο (cargo)

3^ο μέσο μεταφοράς το οποίο συνήθως χρησιμοποιείται για μικρές αποστάσεις συνήθως στο εσωτερικό των χωρών είναι μεταφορά των φρέσκων λουλουδιών με τρένο. Το τρένο παρέχει ασφάλεια στη μεταφορά, μια μέση ταχύτητα, οικονομία αλλά συνήθως δεν χρησιμοποιείται λόγω του περιορισμού των σημείων στα οποία διαθέτει αποθήκες φόρτωσης, εκφόρτωσης.

4^ο Μέσο μεταφοράς είναι το πλοίο. Τα φορτηγά πλοία διακρίνονται για την οικονομία που μπορούν να παρέχουν, το μεγάλο χώρο φόρτωσης, αλλά και τη μικρή ταχύτητα που διαθέτουν. Συνήθως μπορούν να εξυπηρετήσουν μεταφορές φρέσκων λουλουδιών μεταξύ ηπείρων Αφρική-Ευρώπη, Ευρώπη- Αμερική, Αφρική- Αμερική. Η μεταφορά των φρέσκων λουλουδιών γίνεται με ειδικά κατασκευασμένα κοντέινερ, τα οποία διαθέτουν συσκευές ψύξης, εξαερισμού και υγρασίας, οι οποίες βοηθούν τη διατήρηση των φρέσκων λουλουδιών για όσο το δυνατόν μεγαλύτερο διάστημα. Τα συγκεκριμένα κοντέινερ τοποθετούνται σε ειδικές θέσεις μέσα στο πλοίο έτσι ώστε να μην παρεμποδίζεται ο εξαερισμός τους και να γίνεται η όσο το δυνατόν πιο σωστή διατήρηση της θερμοκρασίας μέσα αλλά και γύρω από το κοντέινερ. Η μεταφορά με πλοίο ενδείκνυται για φρέσκα λουλούδια τα οποία διαθέτουν μεγάλο χρόνο ζωής, τα οποία

συνήθως κόβονται άγουρα και ωριμάζουν κατά τη μεταφορά. Οι νέες βιοκαλλιέργειες έχουν δημιουργήσει φρέσκα λουλούδια με μεγάλο χρόνο ζωής ειδικά για τέτοια ταξίδια.¹⁹

Εικ.2.12 Φορτηγά πλοία με κοντέινερ

Τα φρέσκα λουλούδια τα οποία μεταφέρονται διεθνώς από χώρα σε χώρα, υπόκεινται σε ελέγχους καταλληλότητας από εξειδικευμένους γεωπόνους. Από χώρες της ευρωπαϊκής ένωσης οι οποίες εξάγουν φρέσκα λουλούδια σε χώρες της ευρωπαϊκής ένωσης λαμβάνονται δείγματα πριν από τη μεταφορά τους και ελέγχονται οι διάφορες ασθένειες που μπορεί να έχουν. Οι εισαγωγές από τρίτες χώρες υπόκεινται σε ελέγχους από γεωπόνους κατά την εισαγωγή τους στη χώρα και ελέγχεται ο βαθμός καταλληλότητας. Οι υπηρεσίες αυτές βρίσκονται στις πύλες εισόδου κάθε χώρας στα τελωνεία και διενεργούν ελέγχους καθημερινά. Αν σε κάποιο φορτίο με φρέσκα λουλούδια βρεθεί ίχνος ασθένειας συνήθως βοτρύτης τότε αυτό απομονώνεται και καταστρέφεται στις χωματερές για να μην υπάρξει επέκταση της ασθένειας και στα υγιή λουλούδια.

Στην Ελλάδα τα σημεία συγκέντρωσης για τα εισαγόμενα λουλούδια είναι οι δύο μεγαλύτερες πόλεις της χώρας η Αθήνα και Θεσσαλονίκη. Στην Αθήνα τα φορτηγά φτάνουν στην περιοχή της Αμυγδαλέζας στην Πάρνηθα όπου και βρίσκεται η κεντρική ανταγορά Ελλάδος, στη Θεσσαλονίκη επειδή δεν υπάρχει σημείο συγκέντρωσης όλων των εμπορών σε μια κεντρική αγορά τα φορτηγά μεταβιβάζουν τα εμπορεύματα τους στα φορτηγά των χονδρεμπόρων δίπλα από την περιφερειακή οδό της Θεσσαλονίκης. Από την Αθήνα και την Θεσσαλονίκη τα φρέσκα λουλούδια μεταβιβάζονται σε όλες τις μεγάλες πόλεις της Ελλάδος στις κατά τόπους αποθήκες.

¹⁹ Δρ. Γιώργος Μαλινδρέτος (2008).

2.3 Η ΑΓΟΡΑ ΤΩΝ ΔΡΕΠΤΩΝ ΑΝΘΕΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Στην Ελλάδα οι μόνες οργανωμένες ανθγορές που υπάρχουν λειτουργούν στην περιοχή του Προμπονά στα Πατήσια και στην περιοχή της Αμυγδαλέζας στην Πάρνηθα.

Εικ.2.13 Είσοδος κεντρικής ανθγοράς Ελλάδος στην αμυγδαλέζα

Η ελληνική παραγωγή φρέσκων λουλουδιών απορροφάται κατά το μεγαλύτερο μέρος της από την εγχώρια αγορά, η οποία καλύπτει το 85% από τη συνολική ζήτηση φρέσκων λουλουδιών.(Υπουργείο αγροτικής ανάπτυξης και τροφίμων). Το υπόλοιπο 15% καλύπτεται από εισαγωγές φρέσκων λουλουδιών αλλά και πολλαπλασιαστικού υλικού. Το συνολικό ύψος του ετήσιου τζίρου από τα φρέσκα λουλούδια στην Ελλάδα ανέρχεται σε περίπου σε 205,4 εκατομμύρια ευρώ, από τα οποία το μεγαλύτερο κομμάτι σε καλλιεργήσιμες εκτάσεις για φρέσκα λουλούδια το κατέχει ο νομός Αττικής στην περιοχή του Μαραθώνα.²⁰

Τα είδη των δρεπτών ανθέων τα οποία καλλιεργούνται περισσότερο στην Ελλάδα είναι τα τριαντάφυλλα, τα γαρύφαλλα και τα χρυσάνθεμα.

²⁰ ΥΠΑΑΤ (2007).

Η αγορά φρέσκων λουλουδιών στην περιοχή της Αμυγδαλέζας διοικείται από την κοινοπραξία ανθοκομικών συνεταιρισμών Ελλάδος (ΚΑΣΕ), και η αντίστοιχη αγορά φρέσκων λουλουδιών του Προμπονά από τον αγροτικό ανθοπαραγωγικό συνεταιρισμό Αττικής (ΣΠΕ). Από τις δύο αυτές αγορές φρέσκων λουλουδιών καλύπτονται περίπου 3000 ανθοπωλεία που λειτουργούν στην Αθήνα αλλά και στην επαρχία.

Εικ.2.14 Εσωτερικός χώρος της αγοράς στην Αμυγδαλέζα

Στην πρώτη περίπτωση, τα φρέσκα λουλούδια μεταφέρονται με ίδια μέσα των ανθοπωλών από την κεντρική αγορά στα καταστήματά λιανικής πώλησης, στην πρωτεύουσα ενώ για τα καταστήματα που βρίσκονται στην επαρχία τη μεταφορά των φρέσκων λουλουδιών αναλαμβάνουν φορτηγά- ψυγεία το οποία μεταφέρουν τα προϊόντα σε όλη την Ελλάδα. Κομμάτι της διακίνηση των λουλουδιών γίνεται και με απευθείας συνεννόηση μεταξύ των παραγωγών και των εμπόρων, οι ίδιοι οι παραγωγοί σε πολλές περιπτώσεις είναι και οι διακινητές των προϊόντων τους αφού αναλαμβάνουν ανάλογα με τις παραγγελίες που δέχονται από τα ανθοπωλεία να μεταφέρουν οι ίδιοι τα φρέσκα λουλούδια στους πελάτες τους. Όσον αφορά τα εισαγόμενα φρέσκα λουλούδια αυτά διακινούνται στην ελληνική αγορά διαμέσου των χονδρεμπόρων, οι οποίοι συνεργάζονται με ξένες εξαγωγικές επιχειρήσεις.

Οι μεγάλες αλυσίδες ανθοπωλείων μπορούν απευθείας να παραγγείλουν ποσότητες φρέσκων λουλουδιών παρακάμπτοντας έτσι τους μεσάζοντες. Τα εισαγόμενα φρέσκα λουλούδια

τα οποία συνήθως παραγγέλνουν πρέπει να είναι σε αρκετά μεγάλες ποσότητες ώστε να μπορεί να γίνει παραγγελία απευθείας, το κέρδος της παράκαμψης των μεσαζόντων είναι αρκετά μεγάλο και υπάρχουν αρκετές αλυσίδες ανθοπωλείων οι οποίες εκμεταλλεύονται τις οικονομίες κλίμακας κατά την αγορά των φρέσκων λουλουδιών αυξάνοντας έτσι τα κέρδη τους ή μετακινώντας το κέρδος προς τον τελικό καταναλωτή ώστε να είναι πιο ανταγωνιστικές κατά την πώληση από τους ανταγωνιστές τους. Τα λουλούδια που συνήθως εισάγονται (κυρίως από την Ολλανδία), είναι άνθη τα οποία είτε δεν παράγονται μέσα στην Ελλάδα π.χ. εξωτικά λουλούδια, είτε είναι λουλούδια τα οποία παράγονται μεν στην Ελλάδα αλλά είναι κατώτερης ποιότητας από τα εισαγόμενα, είτε λόγω μη μεγάλης ζήτησης τους από το εξωτερικό, έχουν αισθητά μειωμένη τιμή σε σχέση με τα εγχώρια, είτε λόγω μεγάλης ζήτησης στην εγχώρια αγορά η ντόπια παραγωγή δεν μπορεί να καλύψει την ανάγκη σε φρέσκα λουλούδια σε συγκεκριμένες περιόδους εορταστικών ημερών, είτε μείωση παραγωγής λόγω κακοκαιρίας.

Τα εισαγόμενα φρέσκα λουλούδια μεταφέρονται από την Ολλανδία συνήθως με φορτηγά-ψυγεία, τα οποία καταφθάνουν στις αγορές κάθε Δευτέρα τα ξημερώματα και πρόκειται για φρέσκα λουλούδια τα οποία έχουν αγορασθεί στην ολλανδική αγορά την παρασκευή το μεσημέρι. Λόγω της μεγάλης αύξησης των μεταφορικών, οι μεταφορές φρέσκων λουλουδιών με αεροπλάνο προς την αγορά της Ελλάδος είναι αισθητά μειωμένες σε σχέση με άλλα χρόνια αλλά και πολύ μικρότερες σε μέγεθος φορτίου σε σχέση με τα προϊόντα τα οποία μεταφέρονται από την Ολλανδία με φορτηγά αυτοκίνητα.²¹

²¹ ΥΠΑΑΤ (2007)

Εικ.2.15 Εσωτερικός χώρος της αγοράς στην Αμυγδαλέζα

Η κεντρική αγορά φρέσκων λουλουδιών στην Αμυγδαλέζα λειτουργεί από το 1986. Ο χώρος της αγοράς στεγάζεται σε ένα κτίριο 7000 τμ. το οποίο είναι χτισμένο σε έκταση 80.000 τ.μ.. Εκεί οι έλληνες παραγωγοί διαθέτουν τα άνθη τους προς πώληση σε εμπόρους και καταστηματάρχες. Ο ανεφοδιασμός της αγοράς γίνεται τρεις φορές την εβδομάδα κατά τις ημέρες Δευτέρα, Τετάρτη και Παρασκευή από τις κοντινές περιοχές που καλλιεργούνται τα φρέσκα λουλούδια αλλά και από περιοχές της Κρήτης, της Πελοποννήσου και του Πόρου. Τη μεταφορά των φρέσκων λουλουδιών αναλαμβάνουν οι ίδιοι οι παραγωγοί οι οποίοι έχουν και διττό ρόλο αφού εκτός της παραγωγής και της μεταφοράς των προϊόντων, αναλαμβάνουν οι ίδιοι να τα πουλήσουν στους εκάστοτε ενδιαφερόμενους, από το χώρο που τους διαθέτει η αγορά με ενοίκιο. Το 70% της αγοράς καταλαμβάνεται από παραγωγούς ενώ το 30% από εμπόρους- εισαγωγείς φρέσκων λουλουδιών, επιπλέον στην αγορά δραστηριοποιούνται και οι λεγόμενοι αντιπρόσωποι οι οποίοι διακινούν φρέσκα λουλούδια για λογαριασμό παραγωγών οι οποίοι λόγω απόστασης και εργασιών δεν μπορούν να παραβρίσκονται οι ίδιοι για την πώληση των λουλουδιών.

Καθημερινά η αγορά λειτουργεί από τις τέσσερις και μισή το πρωί οπότε και καταφθάνουν στους χώρους της αγοράς τα φορτηγά με τα φρέσκα λουλούδια. Στις έξι παρά τέταρτο ανοίγει το ταμείο οπότε μπορούν να κοπούν και τα τιμολόγια και αρχίζει η αγοραπωλησία η οποία στους χώρους αγοράς λειτουργεί με την προσφορά και ζήτηση η τιμή των λουλουδιών καθορίζεται ανάλογα από την ποσότητα, την ποιότητα αλλά και την εποχή που διατίθενται τα φρέσκα λουλούδια.

Η αγορά φρέσκων λουλουδιών στον Προμπονά λειτουργεί από το 1962 και αποτελείται από 66 εκθετήρια φρέσκων λουλουδιών, το καθένα από αυτά διαθέτει την παραγωγή ενός ή περισσότερων Ελλήνων καλλιεργητών. Αρχικά η αγορά ιδρύθηκε για να εξυπηρετεί τις ανάγκες του λεκανοπεδίου Αττικής, και αριθμεί περίπου τα 400 μέλη.²² Η αγορά Προμπονά διακινεί αποκλειστικά και μόνο ελληνικά φρέσκα λουλούδια καθώς δεν διαθέτει χώρους για εμπόρους-εισαγωγείς λουλουδιών. Ο ανεφοδιασμός της αγοράς γίνεται κάθε Δευτέρα Τετάρτη και Παρασκευή φορτηγά ψυγεία το οποίο μεταφέρουν φρέσκα λουλούδια μέχρι τις εγκαταστάσεις της αγοράς. Κάθε εκθετήριο έχει ένα μικρό χώρο το οποίο χρησιμοποιεί ως ψυγείο για την αποθήκευση των λουλουδιών που δεν πωλούνται την ίδια μέρα. Στα σχέδια της αγοράς είναι η ολοκλήρωση της ανακαίνισης των εκθετηρίων αλλά και οι παραδόσεις στα καταστήματα λιανικής πώλησης με ιδιόκτητο στόλο μικρών φορτηγών.

²² Στατιστικά στοιχεία αγοράς Προμπονά (2007).

Ο ανεφοδιασμός της βορείου Ελλάδος με φρέσκα λουλούδια γίνεται από εισαγωγείς κάθε Δευτέρα σε ένα χώρο ο οποίος χρησιμοποιείται μόνο για το σπάσιμο της παραγγελίας από την Ολλανδία, αφού η ίδια η μεταφορική εταιρεία αναλαμβάνει να μεταφέρει με τα ίδια φορτηγά τις παραγγελίες όλων των εμπόρων- εισαγωγέων φρέσκων λουλουδιών και μετά σ' αυτό το χώρο ο οποίος βρίσκεται δίπλα από την περιφερειακή οδό της Θεσσαλονίκης στο ύψος του νέου 424 στρατιωτικού νοσοκομείου Θεσσαλονίκης. Σ' αυτό το χώρο συγκεντρώνονται όλοι οι έμποροι κάθε Δευτέρα, με σκοπό να παραλάβουν τα λουλούδια που παρήγγειλαν και να τα μεταφέρουν στα καταστήματά τους τα οποία βρίσκονται είτε μέσα στην πόλη της Θεσσαλονίκης είτε σε διάφορες άλλες πόλεις της βορείου Ελλάδος. Η έλλειψη κεντρικής αγοράς λουλουδιών στη Θεσσαλονίκη έχει επιτρέψει τον εγκλωβισμό των καλλιεργητών στη διάθεση του κάθε εμπόρου για την αξιοποίηση της παραγωγής του, αφού ο μοναδικός τρόπος για να διαθέσει τα προϊόντα του ο κάθε καλλιεργητής είναι ή η μαζική τους πώληση στους εμπόρους με πολύ χαμηλές τιμές ή η διάθεση τους απευθείας στα ανθοπωλεία με τιμές χονδρικής. Η δεύτερη κατάσταση προϋποθέτει μεγάλη κατανάλωση καυσίμου το οποίο επιδρά αρνητικά στο περιβάλλον, μεγάλο πελατολόγιο και μεγάλη διάθεση χρόνου.

Εικ.2.16 Διάφορα λουλούδια Ελλήνων καλλιεργητών.

Οι μεγάλες αποστάσεις οι οποίες και χωρίζουν τους εμπόρους φρέσκων λουλουδιών στη Θεσσαλονίκη τους επιτρέπουν αφενός να πετυχαίνουν μικρές τιμές αγοράς των προϊόντων από τους καλλιεργητές και αφετέρου λόγω έλλειψης μεγάλου ανταγωνισμού να πωλούν τα προϊόντα τους σε υψηλές τιμές στα ανθοπωλεία, οι οποίες τελικά αποβαίνουν εις βάρος των τελικών καταναλωτών.

Οι παραγωγοί- καλλιεργητές οι οποίοι και αποφασίζουν να πουλήσουν μόνοι τους τα προϊόντα τους απευθείας στα ανθοπωλεία έχουν να αντιμετωπίσουν τα υψηλά κόστη διακίνησης των προϊόντων και την αμοιβή του ανθρώπου που θα αναλάβει τη διακίνησή τους, με αποτέλεσμα τα φρέσκα λουλούδια τα οποία προμηθεύεται ο ανθοπώλης να κυμαίνονται σε αρκετά υψηλή τιμή λόγω της έλλειψης μαζικού ανταγωνισμού.

Εικ.2.17 Χρυσάνθεμα

Στη Θεσσαλονίκη είναι χαρακτηριστικό ότι λειτουργούν περίπου 15 χονδρέμποροι-εισαγωγείς φρέσκων λουλουδιών σε σύνολο περίπου 370 ανθοπωλείων, στις άλλες μεγάλες πόλεις της βορείου Ελλάδος λειτουργούν 1 με 2 χονδρέμποροι-εισαγωγείς ανάλογα με το μέγεθος της πόλης. Είναι εύκολα αντιληπτό ότι είναι λίγοι οι άνθρωποι οι οποίοι διακινούν τα φρέσκα λουλούδια στη βόρεια Ελλάδα.

Σύμφωνα με τα διαθέσιμα στοιχεία του υπουργείου αγροτικής ανάπτυξης και τροφίμων (ΥΠΑΑΤ), προκύπτουν τα εξής αναφορικά με την καλλιέργεια φρέσκων λουλουδιών στην Ελλάδα:

- Οι υπαίθριες καλλιέργειες φρέσκων λουλουδιών υπέστησαν βαθμιαία μείωση κατά τις δύο τελευταίες δεκαετίες (1988-2005), της τάξεως του 18% με αποτέλεσμα τη μείωση των στρεμματικών καλλιεργειών από 5.549 στα 4.538 στρέμματα.
- Οι καλλιέργειες φρέσκων λουλουδιών σε θερμοκηπίου αυξήθηκαν βαθμιαία κατά τις αντίστοιχες δεκαετίες, ανερχόμενες από τα 2.685 στα 3.574 στρέμματα.
- Το σύνολο των καλλιεργούμενων εκτάσεων φρέσκων λουλουδιών (υπαίθρου και θερμοκηπίων), κατά την τελευταία εικοσαετία κυμάνθηκε σε μεγέθη 8000-10.000 στρεμμάτων.

Μορφή καλλιέργειας	1988	1992	1988	2001	2005
Υπαίθρια	5.549	5.761	6.237	4.498	4.538
Θερμοκηπίου	2.685	3.271	3.550	3.433	3.574
Σύνολο	8.234	9.032	9.787	7.931	8.112

Πίνακας2.1 Εξέλιξη ανθοκαλλιεργειών υπαίθρου και θερμοκηπίου σε στρεμματική απόδοση ²³

Το γεγονός της ύπαρξης του σημαντικότερου μεριδίου κατανάλωσης φρέσκων λουλουδιών στην περιοχή της Αττικής (πίνακας 2,2), συνέβαλε στην ανάπτυξη της καλλιέργειας φρέσκων λουλουδιών εντός των διοικητικών ορίων αυτού του νομού. Ειδικότερα, κατά την τελευταία εικοσαετία ο αριθμός των ανθοκομικών εκμεταλλεύσεων κυμάνθηκε από 1350 έως 1700, ενώ η μέση έκταση ανά εκμετάλλευση από 4,5 έως 7,5 στρέμματα σταθεροποιούμενη το 2005 σε 5,3 στρέμματα.

Αττική	39,2%
Κεντρική Μακεδονία	15,6%
Κρήτη	15,5%
Θεσσαλία	9%
Στερεά Ελλάδα	6,3%

²³ ΥΠΑΑΤ (2005).

Δυτική Ελλάδα	5,3%
Πελοπόννησος	4,2%
Λοιπές περιφέρειες	4,9%

πίνακας 2.2 Οι κυριότερες περιφέρειες
ανθοκαλλιέργειας.²⁴

Κατά την τελευταία 25ετία ο αριθμός των θερμοκηπίων με καλλιέργειες φρέσκων δρεπτών λουλουδιών σχεδόν διπλασιάστηκε, σταθεροποιούμενος το 2005 στα 3.500 στρέμματα. Αντίστοιχα αυξήθηκε και το ποσοστό των θερμοκηπίων με θέρμανση (από 40% το 1983 σε 74% το 1998 και σε 78,3% το 2005).

Το πολλαπλασιαστικό υλικό που χρησιμοποιείται για την καλλιέργεια φρέσκων λουλουδιών αποτελεί ίσως το πιο σημαντικό παράγοντα για τη βελτίωση της απόδοσης και της ποιότητας των δρεπτών ανθέων. Η παρατηρούμενη συνολική αύξηση της παραγωγής οφείλεται κυρίως στην αύξηση των καλλιεργούμενων εκτάσεων με φρέσκα δρεπτά άνθη και ελάχιστα στην αύξηση των στρεμματικών αποδόσεων. Αναφορικά με την παραγωγή των δρεπτών, σύμφωνα με στοιχεία του ΥΠΑΑΤ, έχουμε τις ακόλουθες εξελίξεις:

- Τα τριαντάφυλλα θερμοκηπίου αυξήθηκαν κατά 10%, γεγονός που οφείλεται στην αύξηση των καλλιεργούμενων εκτάσεων κατά 22,6% και των στρεμματικών αποδόσεων κατά 6%.
- Τα γαρύφαλλα παραμένουν στα ίδια επίπεδα παραγωγής, λόγω σταθερής έκτασης και στρεμματικών αποδόσεων.
- Οι εκτάσεις με καλλιέργειες χρυσανθέμων οι οποίες είναι κυρίως υπαίθριας παραγωγής μειώθηκαν κατά 28,6%.
- Την έκταση με καλλιέργεια γλαδιόλας οι οποίες είναι κυρίως υπαίθριας παραγωγής, μειώθηκε κατά 10% ενώ η συνολική τους παραγωγή σε τεμάχια αυξήθηκε κατά 24,7% γεγονός που οφείλεται στην αύξηση των στρεμματικών αποδόσεων.

²⁴ ΥΠΑΑΤ (2005).

Εικ.2.18 Άνθος γλαδιόλας

Στην Ελλάδα τα τελευταία χρόνια οι εξαγωγές φρέσκων λουλουδιών, αν και εμφανίσαν μια αυξητική τάση, θα λέγαμε ότι είναι πολύ χαμηλές αφού η αξία τους αντιστοιχεί μόλις στο 8% τις αξίας των εισαγωγών. Οι εξαγωγές των ελληνικών φρέσκων λουλουδιών γίνονται σε ποσοστό 68% προς χώρες της ευρωπαϊκής ένωσης και σε ποσοστό 32% προς τρίτες χώρες, με καλύτερες αγορές αυτής της Γερμανίας και της Γαλλίας.

Έτος	Εισαγωγές (Εκ. ευρώ)	Εξαγωγές (Εκ. ευρώ)	Σχέση Εισαγωγών Εξαγωγών	Εισαγωγές μείον Εξαγωγές
2000	37,6	1,58	23,80:1	36,02
2001	30,35	2,21	13,80:1	28,14
2002	36,75	3,39	10,80:1	33,36
2003	44,84	2,11	21,25:1	42,73
2004	31,53	3,41	9,30:1	28,12
2005	52,12	3,94	13,20:1	48,18

πίνακας 2.4 Εξέλιξη εισαγωγών και εξαγωγών ανθοκομικών, 2000-2005

πηγή: ΥΠΑΑΤ (2005)

- Οι καλλιέργειες φρέσκων λουλουδιών αποτελούν το 0,022% του συνόλου των καλλιεργούμενων εκτάσεων της Ελλάδος.(8.113/ 37.600.000 στρέμματα).
- Η αξία των παραγόμενων λουλουδιών αποτελεί το 2,57% τις αξίας της φυτικής παραγωγής(220/8.546,32 εκατ. Ευρώ).

- Η μέση έκταση ανά ανθοκομική εκμετάλλευση είναι 5,3 στρέμματα διασπασμένη σε 7 αγροτεμάχια.
- Τα νοικοκυριά που ασχολούνται με την παραγωγή φρέσκων λουλουδιών αποτελούν το 0,19% του συνόλου των αγροτικών νοικοκυριών- εκμεταλλεύσεων της Ελλάδος (~1.526/813.000 εκμεταλλεύσεις).

Έτος	2001		2002		2003		2004		2005	
Είδος προϊόντος	έκτασ η	παρ αγωγή	έκτασ η	παρ αγωγή	έκτασ η	παρ αγωγή	έκτασ η	παρ αγωγή	έκτασ η	παρ αγωγή
Δρεπτά άνθη	4.067	406	4.433	441	3.710	395	3.777	417	4.029	390

πίνακας 2.5 Έκταση σε στρέμματα- παραγωγή σε εκατομμύρια τεμάχια.

Πηγή: ΥΠΑΑΤ (2005).

Τα προβλήματα του κλάδου διακρίνονται σε γενικά που αφορούν τους παραγωγούς όλης της χώρας και ειδικά που αφορούν τους παραγωγούς μιας συγκεκριμένης και μόνο περιοχής. Τα κυριότερα γενικά προβλήματα των ανθοπαραγωγών είναι τα ακόλουθα:

- Η διακίνηση και η εμπορία των φρέσκων λουλουδιών στη χώρα παρουσίαζε σοβαρά διαρθρωτικά προβλήματα και αδυναμίες, που έχουν καθοριστικές συνέπειες στην ανάπτυξη του κλάδου. Η έλλειψη οργανωμένων, σύγχρονων αγορών είναι το κυριότερο πρόβλημα στον τομέα της εμπορίας με συνέπεια το μεγάλο κόστος, τις υψηλές διάφορες τιμές μεταξύ παραγωγού και καταναλωτή, η απουσία εξαγωγών κλπ.
- Η παρεχόμενη τεχνική υποστήριξη στους ανθοκαλλιεργητές και η γεωργική έρευνα είναι ουσιαστικά ανύπαρκτη. Στα κέντρα παραγωγής δεν υφίσταται εξειδικευμένο προσωπικό, γεωργικοί σταθμοί, ινστιτούτα και εργαστήρια για την υποστήριξη του κλάδου καθώς επίσης και σύγχρονος εξοπλισμός. Η έλλειψη οργανωμένης κρατικής τεχνικής υποστήριξης του κλάδου, αποτελεί ίσως έναν από τους σπουδαιότερους περιοριστικούς παράγοντες ανάπτυξης της ανθοκομίας στη χώρα.
- Η δαπάνη καυσίμων αποτελεί σημαντικότατο στοιχείο του κόστους παραγωγής για τους παραγωγούς που χρησιμοποιούν θερμοκήπια και το κόστος αυτό συμμετέχει στο μεταβλητό κόστος κατά 35% περίπου και στο συνολικό κόστος κατά 25%. Η αύξηση των τιμών των καυσίμων επηρεάζει αρνητικά την πορεία του κλάδου, την απόδοση και την ποιότητα των παραγόμενων προϊόντων, με

πρόσθετο κόστος εφαρμογές αντιπαγετικής προστασίας και όχι συστηματική θέρμανση.

- Η υπερχρέωση των μονάδων. Σύμφωνα με εκτιμήσεις των αρμοδίων κεντρικών υπηρεσιών της αγροτικής τράπεζας της Ελλάδος, οι ληξιπρόθεσμες οφειλές του κλάδου στο τέλος του 1996 υπολογίζονταν σε 26 δισεκατομμύρια δραχμές περίπου και εκτιμάται ότι σήμερα φτάνουν τα 120 εκατ. € τουλάχιστον με αποτέλεσμα την υπερχρέωση των μονάδων παραγωγής. Ως βασικές αιτίες που δημιούργησαν την εικόνα αυτή αναφέρονται: Τα περιορισμένα έσοδα του ανθοκομικών επιχειρήσεων λόγω αυξημένου κόστους παραγωγής, οι συνθήκες εμπορίας- και οι αδυναμίες του συστήματος, τα υψηλά επιτόκια δανεισμού, ο βραδύς ρυθμός εισαγωγής της σύγχρονης τεχνολογίας και η ανεπαρκής τεχνική υποστήριξη του κλάδου.
- Το κόστος εισροών. Σημαντική υπήρξε τα τελευταία χρόνια, η αύξηση των εισροών (φάρμακα-λιπάσματα), γεγονός που συντέλεσε ώστε η συμμετοχή των μεταβλητών δαπανών στο κόστος παραγωγής σε θερμοκήπια και σε ανθοκομικές καλλιέργειες να διαμορφώνεται σε ποσοστά που κυμαίνονται από 50% έως 60% ανάλογα με το καλλιεργούμενο είδος.
- Ο χαμηλός βαθμός επαγγελματικής κατάρτισης των καλλιεργητών φρέσκων λουλουδιών. Ο τομέας χρειάζεται περισσότερη εκπαίδευση όχι μόνο σε θέματα παραγωγής αλλά και εμπορίας και το κυριότερο συνεταιριστικές οργανώσεις για την αντιμετώπιση του αυξανόμενου ανταγωνισμού. Η ανθοκαλλιεργητές στη χώρα μας εργάζονται εμπειρικά.
- Ο βραδύς ρυθμός εισαγωγής νέων τεχνολογιών ιδιαίτερα στις παλιές ανθοκομικές μονάδες. Η τεχνολογική υστέρηση των θερμοκηπίων, σε πολλές περιπτώσεις είναι πολύ εμφανής.
- Ο μικρός βαθμός οργάνωσης των ανθοκομικών εκμεταλλεύσεων.

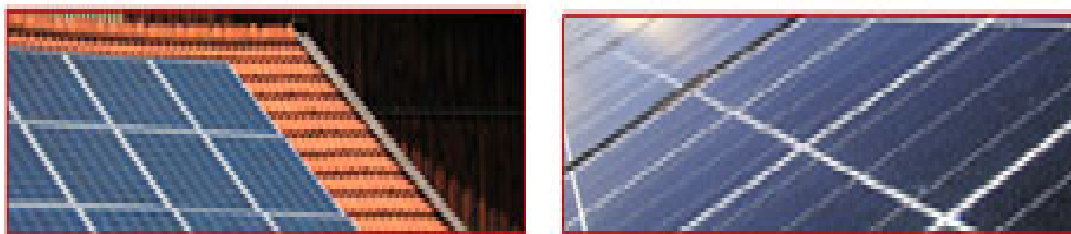
Η ανθοκομία σε παγκόσμιο επίπεδο είναι ιδιαίτερα ανταγωνιστικός τομέας. Τα κύρια πλεονεκτήματα προσόντα των ευρωπαϊών παραγωγών σε σχέση με τους ανταγωνιστές τους των αναπτυσσόμενων χωρών είναι η διάθεση κεφαλαίου, η κοινωνική μέριμνα και η ύπαρξη εγχώριας αγοράς. Επίσης τα περιβαλλοντολογικά και κοινωνικά πρότυπα που πληρούνται κατά την παραγωγική διαδικασία των οδηγιών παίζουν έναν ιδιαίτερα σημαντικό ρόλο και μπορούν να αποτελέσουν ένα ακόμη συγκριτικό πλεονέκτημα της ευρωπαϊκής παραγωγής.

Στην Ελλάδα, εφόσον επιλυθούν τα χρόνια προβλήματα ο κλάδος μπορεί να αποτελέσει έναν από τους δυναμικότερους της φυτικής παραγωγής. Οι ευνοϊκές κλιματολογικές συνθήκες

που επικρατούν στην Ελλάδα δεν αξιοποιούνται αποτελεσματικά ώστε να υπάρξουν ευνοϊκές προοπτικές για την περαιτέρω ανάπτυξη και εξάπλωση του κλάδου. Η ανάπτυξη και ο εκσυγχρονισμός του κλάδου αποτελεί έναν από τους βασικότερους στόχους προκειμένου να επιτευχθεί επάρκεια στον εφοδιασμό της εγχώριας αγοράς (σήμερα η εγχώρια παραγωγή καλύπτει μόλις το 85% της αγοράς) και για το λόγο αυτό οι εξαγωγές φρέσκων λουλουδιών είναι περιορισμένες.

Οι παραγωγοί θα πρέπει να προμηθευτούν και να εγκαταστήσουν μηχανήματα και εξοπλισμό μεταποίησης, τυποποίησης, εμπορίας της πρωτογενούς παραγωγής, της εκμετάλλευσης ώστε να δοθεί προστιθέμενη αξία στο προϊόν. Θα πρέπει να διατηρηθεί η ποιότητα της παραγωγής και η αύξηση της με την ίδρυση νέων μονάδων ή την επέκταση και τον εκσυγχρονισμό των ήδη υφιστάμενων εγκαταστάσεων αποθήκευσης και παραγωγής.

Μια καινοτόμο δράση στην οποία μπορούν να στραφούν οι Έλληνες καλλιεργητές είναι η αξιοποίηση των αυτοφυών φυτών της μεσογειακής χλωρίδας για ανθοκομική χρήση, καθώς και η διερεύνηση της προσαρμοστικότητας καλλωπιστικών φυτών στις κλιματολογικές συνθήκες του ελληνικού χώρου. Η προμήθεια και εγκατάσταση συστημάτων ήπιων μορφών ενέργειας (φωτοβολταϊκά τόξα και ανεμογεννήτριες) είναι μέσα τα οποία μπορούν να βοηθήσουν στην απεξάρτηση του έλληνα παραγωγού από την προμήθεια υψηλού χρηματικού κόστους για καύσιμα.

Εικ.2.19 Φωτοβολταϊκά συστήματα

Εικ.2.20 Αιολικές μονάδες.

Από την πολιτεία θα πρέπει να υποστηριχθούν οι δημιουργίες ενώσεων ομάδων παραγωγών με σκοπό οι καλλιεργητές να γίνουν πιο ανταγωνιστικοί. Η βελτίωση και ανάπτυξη του συστήματος εξαγωγών με τη συγκρότηση ειδικού φορέα εξαγωγών φρέσκων λουλουδιών, με σύμπραξη των καλλιεργητών είναι ιδιαίτερα αναγκαία για την ανάπτυξη του κλάδου. Η εξυγίανση του συστήματος διακίνησης και εμπορίας των φρέσκων λουλουδιών με σαφή διάκριση των ρόλων του παραγωγού, του εμπόρου, του ανθοπώλη μπορεί να εξασφαλίσει την ύπαρξη και τη λειτουργία όλου του κλάδου, με τη λειτουργία των ανταγορών όπου και θα διαμορφώνονται οι τιμές διάθεσης των ανθέων και θα πραγματοποιούνται οι συναλλαγές υπό συνθήκες διαφάνειας.

2.4 Η ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗ ΤΩΝ ΔΡΕΠΤΩΝ ΑΝΘΕΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Από τη στιγμή κατά την οποία τα φρέσκα λουλούδια θα κοπούν από τους καλλιεργητές, και με δεδομένο τη μικρή διάρκεια ζωής τους θα πρέπει να αποθηκεύονται σε δοχεία με νερό, μέσα σε ειδικά διαμορφωμένους χώρους (ψυγεία) με ελεγχόμενη ψύξη και υγρασία.

Για τα εισαγόμενα λουλούδια η αποθήκευση έχει ως εξής: αμέσως με την παραλαβή τους κρατούνται μέσα στα ψυγεία τα λουλούδια τα οποία και δεν χρειάζονται άμεσα να τοποθετηθούν σε νερό, αλλά τοποθετούνται όπως έρχονται με το φορτηγό μέσα στα χαρτοκιβώτια τους, με τον τρόπο αυτό αποφεύγεται η ωρίμανση το λουλουδιών και καθυστερούνται τα σημάδια που δείχνουν αν είναι πράγματι φρέσκα. Λουλούδια αυτού του τύπου είναι τα χρυσάνθεμα, τα λίλιουμ και οι αμαρυλλίδες.

Εικ.2.21 Φρέσκα λουλούδια σε ψυγείο στα χαρτοκιβώτια τους.

Για τα φρέσκα λουλούδια που παράγονται μέσα στην Ελλάδα ακολουθείται μια διαφορετική τακτική. Επειδή οι έλληνες παραγωγοί- καλλιεργητές δεν προ-ψύχουν τα προϊόντα τους σε μεγάλο βαθμό όπως συμβαίνει στην Ευρώπη, λόγω των μικρών αποστάσεων που τα προϊόντα διανύουν. Τα φρέσκα λουλούδια συλλέγονται, τυποποιούνται και μεταφέρονται στις εκάστοτε αγορές είτε αυτές είναι οι δύο κεντρικές στην Αθήνα είτε τα εκάστοτε σημεία πώλησης εμπόρων στην επαρχία. Εκεί αμέσως με την παραλαβή των φρέσκων λουλουδιών οι υπάλληλοι των εμπόρων τα κόβουν λίγο στην άκρη των κοτσανιών τους για να ανανεωθεί η τρύπα από την οποία θα προμηθεύονται το πολύτιμο για αυτά νερό, ύστερα τοποθετούνται σε δοχεία νερού βρύσης μέσα στους ειδικούς θαλάμους ψύξης.

Τα δέματα των φρέσκων λουλουδιών είναι συσκευασμένα με ένα ειδικό νάιλον (ζελατίνα) η οποία κατά τους καλοκαιρινούς μήνες και ανάλογα με το είδος των λουλουδιών είναι διάτρητη για να μπορούν τα λουλούδια να αναπνέουν χωρίς να προκαλούν υγρασία μέσα στις συσκευασίες, ενώ τους χειμερινούς μήνες η συσκευασία δεν είναι διάτρητη.

Εικ.2.22 Ζέρμπερες σε δοχεία νερού με ειδική συσκευασία.

Σε εορταστικές περιόδους κατά τις οποίες υπάρχει μεγάλη διακίνηση φρέσκων λουλουδιών, συνήθως τα προϊόντα δεν προλαβαίνουν να τοποθετηθούν σε θαλάμους ψύξης και δοχεία με νερό, αλλά προωθούνται πολύ πιο γρήγορα προς αγοραστές οι οποίοι έχουν και τη φροντίδα για την πρώτη αποθήκευση των φρέσκων λουλουδιών σε θαλάμους ψύξης.

Αν κάποια λουλούδια, από αυτά δεν έχουν τοποθετηθεί σε νερό αλλά είναι αποθηκευμένα μέσα στα χαρτοκιβώτια τους σε θαλάμους ψύξης, τότε οι έμποροι αναλαμβάνουν να τα επεξεργαστούν (κόψιμο και καθαρισμός) και μετά το τοποθετούν σε δοχεία με νερό. Αν κάποια από τα λουλούδια τα οποία είχαν τοποθετηθεί σε δοχεία με νερό εξαρχής δεν προωθηθούν στην αγορά τότε είναι απαραίτητη μια σειρά εργασιών η ίδια η οποία συντελέστηκε στην αρχή της παραλαβής τους από τους παραγωγούς.

Κεφάλαιο 3

Τρίτη φάση της εφοδιαστικής επιστήμης

3.1 Η ΔΙΑΝΟΜΗ ΤΩΝ ΔΡΕΠΤΩΝ ΑΝΘΕΩΝ ΣΤΑ

ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ΛΙΑΝΙΚΗΣ ΠΩΛΗΣΗΣ

Η διανομή των φρέσκων λουλουδιών στα καταστήματα λιανικής πώλησης μπορεί να γίνει με τέσσερις διαφορετικούς τρόπους:

- Ο πρώτος τρόπος αφορά τους καταστηματάρχες οι οποίοι κάνουν απευθείας παραγγελίες από το εξωτερικό, είναι δηλαδή οι ίδιοι εισαγωγείς των δρεπτών ανθέων που προμηθεύονται για το κατάστημα τους και παραλαμβάνουν οι ίδιοι τα εμπορεύματα τους σε συνεννόηση με τον Ολλανδό μεταφορέα ο οποίος τους τα παραδίδει σε συμφωνημένο μέρος.

- Ο δεύτερος τρόπος αφορά τη μεταφορά των φρέσκων λουλουδιών απευθείας από τον παραγωγό στο καταστηματάρχη με μέσα του ίδιου του παραγωγού, ο οποίος στη συγκεκριμένη περίπτωση γίνεται μεταφορέας αφού ο ίδιος εμπορεύεται τα προϊόντα του χωρίς τη χρήση μεσάζοντα.

- Ο τρίτος τρόπος αφορά τη μεταφορά των φρέσκων λουλουδιών από το χονδρέμπορο στα καταστήματα λιανικής πώλησης, με ίδια μέσα του χονδρεμπόρου εξυπηρετώντας τους καταστηματάρχες με τη διανομή των προϊόντων από το χώρο του στα καταστήματα.

- Ο τέταρτος τρόπος διανομής των φρέσκων λουλουδιών, αφορά την παραλαβή των προϊόντων από τα καταστήματα χονδρικής πώλησης, με ίδια μέσα του καταστηματάρχη χωρίς τη μεσολάβηση του χονδρεμπόρου.

Εικ.3.1 Μέσα μεταφοράς λουλουδιών έξω από την αγορά

3.2 Η ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΤΩΝ ΔΡΕΠΤΩΝ ΑΝΘΕΩΝ ΣΤΑ

ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ΛΙΑΝΙΚΗΣ ΠΩΛΗΣΗΣ

Με την παραλαβή των φρέσκων λουλουδιών από τα ανθοπωλεία, ξεκινάει μια σειρά εργασιών από την πλευρά του καταστηματούχου, που έχει σαν αποτέλεσμα τη βελτίωση τελικού προϊόντος ώστε να δοθεί έτοιμο για άμεση χρήση από τους καταναλωτές.

Οι καλλιεργητές και οι χονδρέμποροι φρέσκων λουλουδιών δεν επεμβαίνουν καθόλου στον καλλωπισμό των λουλουδιών. Οι μεν πρώτοι συλλέγουν τα λουλούδια, τα συσκευάζουν και άμεσα τα μεταφέρουν στον επόμενο κρίκο της εμπορικής αλυσίδας που είναι οι χονδρέμποροι, ή απευθείας στα καταστήματα λιανικής πώλησης. Ο χονδρέμπορος απλά αποθηκεύει και πουλάει τα προϊόντα στους καταστηματούχους μόνο ως ενδιάμεσος κρίκος, που αναλαμβάνει να φέρει σε επαφή τα προϊόντα των καλλιεργητών στη διάθεσή των ανθοπωλών.

Εικ.3.2 Τριαντάφυλλα πριν από τον καθαρισμό τους.

Ο ανθοπώλης είναι ο κρίκος της αλυσίδας που αναλαμβάνει την επεξεργασία των φρέσκων λουλουδιών, που απαιτούνται ώστε να μπορέσουν τα λουλούδια να έρθουν σε μια τέτοια κατάσταση, (απαλλαγμένα από περιττά στοιχεία), για να είναι εκτός από εύκολα στη χρήση από τους καταναλωτές αλλά και πιο όμορφα με σκοπό να πουληθούν πιο γρήγορα.

Αμέσως μετά την παραλαβή τους τα φρέσκα λουλούδια, κόβονται, καθαρίζονται από περιττά φύλλα- αγκάθια ώστε να έχουν καθαρό το κάτω μέρος των κοτσανιών τους αφού αυτό θα τοποθετηθεί μες στο νερό και τα περιττά φύλλα θα λέρωναν το νερό με αποτέλεσμα να έχουν μικρότερη διάρκεια ζωής των λουλουδιών.

Εικ.3.3 Τριαντάφυλλα μετά τον καθαρισμό τους.

Ανάλογα με το είδος των λουλουδιών, είναι διαφορετικές και οι ενέργειες που πρέπει να γίνουν. Όλα τα λουλούδια πρέπει να κοπούν για να ανανεωθεί η τρύπα από την οποία λαμβάνουν το νερό, ο τρόπος του κοψίματος του κάθε λουλουδιού διαφέρει ανάλογα με το είδος του λουλουδιού. Στα περισσότερα λουλούδια το κόψιμο πρέπει να γίνεται διαγώνια λοξά σε σχέση με το κοτσάνι για να υπάρχει η όσο το δυνατόν μεγαλύτερη επιφάνεια οπής, η οποία βοηθάει το λουλούδι να αντλήσει περισσότερο νερό. Υπάρχουν όμως και άλλα λουλούδια για τα οποία απαιτείται διαφορετικός τρόπος ανανέωσης της οπής όπως είναι π.χ. τα χρυσάνθεμα για τα οποία απαιτείται σπάσιμο του κάτω άκρου τους γιατί έτσι αντλούν καλύτερα τις ποσότητες νερού που χρειάζονται. Υπάρχουν και άλλα λουλούδια όπως π.χ. είναι οι ίριδες οι οποίες χρειάζονται σκίσιμο του κλαδιού τους στο κάτω μέρος για να απορροφούν το νερό.

Για τον καθαρισμό των φρέσκων λουλουδιών χρησιμοποιούνται διαφορετικές τεχνικές ανά είδους λουλουδιού. Τα τριαντάφυλλα πρέπει να καθαριστούν από τα αγκάθια και από τα φύλλα του κάτω μέρους των κοτσανιών τους, αυτό γίνεται με τη βοήθεια ενός ειδικού εργαλείου, το

οποίο είναι μία λάμα σαν τσιμπίδα η οποία στην άκρη της έχει δύο ημικυκλικές τρύπες μέσα στις οποίες τοποθετείται το τριαντάφυλλο και όπως περνάει από τις τρύπες αφαιρούνται τα αγκάθια και τα περιττά φύλλα. Ύστερα κόβεται το κάτω μέρος του κλαδιού και καθαρίζεται το μπουμπούκι από τα πρώτα φύλλα τα οποία συνήθως είναι λερωμένα από τα λιπάσματα. Τα υπόλοιπα φρέσκα λουλούδια καθαρίζονται με το χέρι επειδή δεν έχουν αγκάθια όπως τα τριαντάφυλλα, σε αυτά αφαιρούνται τα φύλλα από το κάτω μέρος του κορμού τους επειδή δεν πρέπει όταν τα τοποθετούμε σε δοχεία με νερό τα φύλλα να είναι μέσα στο νερό γιατί το μολύνουν και μειώνεται η διάρκεια ζωής των φρέσκων λουλουδιών.

Τα φύλλα τα οποία αποβάλλονται από τα κλαδιά των φρέσκων λουλουδιών δυστυχώς πετιούνται ενώ θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν στην ανακύκλωση με ειδικούς κάδους κόμπωστοποίησης.

Εικ.3.4 Φύλλα μετά την επεξεργασία καθαρισμού φρέσκων λουλουδιών.

Εκτός από τον καθαρισμό των φρέσκων λουλουδιών, γίνονται αρκετές ακόμα εργασίες που σκοπό έχουν την ευκολότερη πώληση των λουλουδιών στους καταναλωτές. Αυτές οι εργασίες δεν είναι άλλες παρά αυτές που γίνονται για την ομαδοποίηση των λουλουδιών σε ανθοδέσμες,(μπουκέτα) και συνθέσεις σε καλάθια για διάφορες περιπτώσεις όπως π.χ. είναι: στολισμός ενός γάμου, ενός αρραβώνα και διάφορα καλάθια με άνθη για άλλες περιπτώσεις εορτασμού.

Εικ.3.5 Σύνθεση λουλουδιών για γάμο.

Εικ.3.6 Καλάθι με τριαντάφυλλα.

3.3 Η ΔΙΑΝΟΜΗ ΤΩΝ ΛΟΥΛΟΥΔΙΩΝ ΑΠΟ ΤΑ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ΛΙΑΝΙΚΗΣ ΠΩΛΗΣΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΕΣ

Από τα καταστήματα λιανικής πώλησης τα φρέσκα λουλούδια μπορούν να διανεμηθούν με δύο τρόπους στους καταναλωτές. Ο πρώτος τρόπος για να τα παραλάβουν οι ίδιοι οι καταναλωτές και να τα μεταφέρουν οι ίδιοι στα σημεία που επιθυμούν, ο οποίος μπορεί να είναι είτε ο χώρος κατοικίας τους, είτε ο χώρος εργασίας τους. Ο δεύτερος τρόπος είναι να αναλάβει το ίδιο το ανθοπωλείο τη διανομή των φρέσκων λουλουδιών στα σημεία που επιθυμεί ο καταναλωτής.

Η διανομή των λουλουδιών από τα καταστήματα λιανικής πώλησης γίνεται με δύο τρόπους, είτε με ίδια μέσα του καταστηματάρχη, τα οποία μπορούν να είναι: μηχανάκια, μικρά φορτηγά αυτοκίνητα, μέσα μαζικής μεταφοράς (αν ο διανομέας είναι μικρός σε ηλικία) και σε μικρές αποστάσεις με τα πόδια. Ο δεύτερος και πιο διαδεδομένος τρόπος ειδικά στις μεγάλες πόλεις Αθήνα, Θεσσαλονίκη είναι η χρήση ειδικής μεταφορικής εταιρίας, η οποία χρησιμοποιεί ίδια μέσα διανομής μικρών δεμάτων. Τα καταστήματα λιανικής πώλησης για να μπορούν να χρησιμοποιήσουν τις εταιρείες διανομής, πληρώνουν μια μηνιαία συνδρομή η οποία ανέρχεται στα 30 €, επιπλέον για κάθε διανομή που πραγματοποιούν πληρώνουν ένα ποσό ανάλογα με την απόσταση την οποία έχει το ανθοπωλείο με το σημείο αποστολής των λουλουδιών, το ποσό ξεκινάει από τα 4 € και μπορεί να φτάσει μέχρι τα 25 με 30 €, αυτό το ποσό επιβαρύνει τον πελάτη και δεν αποτελεί κόστος για το ανθοπωλείο.²⁵

Εικ.3.7 Μηχανάκι ταχυδιανομής μεταφοράς λουλουδιών.

²⁵ Εταιρία ταχυδιανομών Ερμής (2009).

Εικ.3.8 μηχανάκι ταχυδιανομής λουλουδιών

Η διακίνηση και η διανομή των λουλουδιών προς τους καταναλωτές δεν γίνεται μόνο στα στενά πλαίσια μιας πόλης αλλά και από πόλη σε πόλη ή από χώρα σε χώρα.

Για να μπορέσει ένας καταναλωτής να αποστείλει φρέσκα λουλούδια εκτός των τειχών της πόλης του, θα πρέπει να αποταθεί σε ένα ανθοπωλείο το οποίο έχει σύμβαση με εταιρείες οι οποίες αναλαμβάνουν αυτή την εργασία. Στην Ελλάδα τα τελευταία τριάντα χρόνια δραστηριοποιούνται 2 εταιρείες οι οποίες συνδέουν τα ανθοπωλεία μεταξύ τους και πραγματοποιούν τη διακίνηση της παραγγελίας και όχι των φυσικών λουλουδιών από μια πόλη σε μια άλλη πόλη ή από την Ελλάδα προς το εξωτερικό και αντίστροφα. Ο καταναλωτής απευθύνεται στο ανθοπωλείο της περιοχής του που μπορεί να πραγματοποιήσει αυτή την εργασία πληρώνει τα λουλούδια στο κατάστημα και με τη χρήση τηλεφώνου ή φαξ δίδεται η παραγγελία στο κοντινότερο κατάστημα που έχει σύμβαση με την εταιρεία και αναλαμβάνει να στείλει τα λουλούδια στον προορισμό τους.

Οι εταιρείες οι οποίες δραστηριοποιούνται όχι μόνο στην Ελλάδα αλλά παγκόσμια γιατί πρόκειται για διεθνείς εταιρείες με καταστήματα σε όλο τον κόσμο είναι οι: η TELEFLORA και η INTERFLORA.

Εικ.3.9 Τα σήματα των δύο εταιριών το περιστέρι και ο Ερμής.

3.4 Η ΠΡΟΟΠΤΙΚΗ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΑΝΘΑΓΟΡΑΣ ΒΟΡΕΙΟΥ ΕΛΛΑΔΟΣ ΣΤΟ ΝΟΜΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Στη βόρεια Ελλάδα επικρατεί μια σχετικά πρωτόγονη κατάσταση σε σχέση με την αγορά των φρέσκων λουλουδιών. Η έλλειψη δημιουργίας κεντρικής αγοράς φρέσκων λουλουδιών στο δήμο του Αγίου Αθανασίου ο οποίος βρίσκεται περίπου 20 χιλιόμετρα έξω από τη Θεσσαλονίκη.

«Άνοιγμα» στις αγορές των Βαλκανίων επιδιώκει η αγορά του λουλουδιού στη Βόρεια Ελλάδα με τη δημιουργία Ανθαγοράς στην περιοχή του Αγίου Αθανασίου.

Το εγχείρημα είναι μεγάλο, «αγγίζει» τα 10 εκατομμύρια ευρώ και αναμένεται να ακολουθήσει το πρότυπο της Ολλανδίας, μιας κατεξοχήν ανθοπαραγωγικής χώρας.

Οι παραγωγοί της Κεντρικής Μακεδονίας αλλά και των όμορων περιοχών θα αποκτήσουν «κοινή στέγη» κάτω από τον γυάλινο θόλο που θα καλύπτει έκταση περίπου τριάντα στρεμμάτων, σε οικόπεδο διπλάσιας έκτασης το οποίο έχει παραχωρηθεί από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης στον Ανθοκομικό Συνεταιρισμό Κεντρικής Μακεδονίας. Εκεί θα μπορούν να τους βρουν εμπορικοί επισκέπτες από τη Βόρεια Ελλάδα αλλά και από βαλκανικές χώρες όπως η Βουλγαρία, η ΠΓΔΜ, η Σερβία και η Τουρκία.

Αυτός είναι τουλάχιστον ο στόχος των ανθοκόμων, όπως αναφέρει το μέλος της διοίκησης του Συνεταιρισμού Ανέστης Αλμπανίδης. «Κάτι τέτοιο θα διευκολύνει τους παραγωγούς λουλουδιών που αυτή τη στιγμή αναγκάζονται να επισκέπτονται τους εμπόρους προκειμένου να διακινήσουν τα προϊόντα τους», σημειώνει χαρακτηριστικά. Παράλληλα, αναμένεται μείωση του κόστους που συνεπάγονται οι μετακινήσεις, καλύτερη αξιοποίηση και διάθεση των φυτών και καλύτερες τιμές στην αγορά.

Εντός του μήνα (Φεβρουάριος 2009) αναμένεται να ολοκληρωθεί το "μάστερ πλαν" για τη δημιουργία της ανθαγοράς, το οποίο θα κατατεθεί προς έγκριση στο Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης. Σύμφωνα με τον δήμαρχο Αγίου Αθανασίου Αριστείδη Αραμπατζή, εφόσον ξεκινήσουν οι εργασίες για την κατασκευή του κτίσματος, περίπου σε ενάμιση χρόνο θα λειτουργήσει και η ανθαγορά. Μέχρι στιγμής έχουν εκδηλώσει ενδιαφέρον 60 με 70 παραγωγοί από την Κεντρική Μακεδονία, υπάρχουν όμως ενδείξεις για μεγαλύτερο ενδιαφέρον και από άλλες περιοχές.

«Πρόκειται για μια επένδυση μοναδική στη βόρεια Ελλάδα που είναι και φιλική προς το περιβάλλον και αισθητικά όμορφη. Αναμένεται δε να έχει πολλαπλά οφέλη και για τους παραγωγούς αλλά και για το Δήμο καθώς θα προσελκύσει νέους επισκέπτες στην περιοχή», προσθέτει ο κ. Αραμπατζής.

Μια τέτοια κίνηση όπως είναι η δημιουργία της κεντρικής ανθαγοράς βορείου Ελλάδος θα μπορέσει να βοηθήσει τους παραγωγούς, τους καταστηματαρχες αλλά και τους καταναλωτές στον κλάδο των λουλουδιών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

Εμπειρικό Μέρος : Αποτελέσματα έρευνας

4.1 ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΕΡΕΥΝΑΣ

ΣΤΟΧΟΣ:

Βασικό στόχο έχει την διερεύνηση της προοπτικής για την δημιουργία κεντρικής ανθαγοράς βορείου Ελλάδος, στην περιοχή του Αγίου Αθανασίου Θεσσαλονίκης, αλλά και τον τρόπο μεταφοράς, επεξεργασίας αλλά και διανομής από και προς τα καταστήματα χονδρικής και λιανικής πώλησης ανθέων αλλά και τη διανομή προς τους καταναλωτές.

ΔΕΙΓΜΑ:

Η ερευνά του εμπειρικού μέρους αυτής της πτυχιακής εργασίας πραγματοποιήθηκε σε **104** επιχειρήσεις επί συνόλου **370** επιχειρήσεων,²⁶ οι οποίες δραστηριοποιούνται στη λιανική πώληση δρεπτόν ανθέων (ανθοπωλεία), το οποίο θεωρείται ικανό δείγμα για την εξαγωγή ασφαλών συμπερασμάτων. Το ποσοστό των συμμετεχόντων στην έρευνα είναι περίπου το **30%** επί του συνόλου άρα το δείγμα είναι αντιπροσωπευτικό.

ΧΡΟΝΟΣ ΔΙΕΞΑΓΩΓΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ:

Η ερευνά του εμπειρικού μέρους αυτής της πτυχιακής εργασίας πραγματοποιήθηκε στο νομό Θεσσαλονίκης, κατά το χρονικό διάστημα 3 μηνών (Δεκέμβριος 2008 - Φεβρουάριος 2009).

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΑ ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ –ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ:

Τα ερευνητικά ερωτήματα τα οποία η εμπειρική διερεύνηση επιδιώκει να απαντήσει αφορούν σε καίρια ζητήματα που απασχολούν τον κλάδο στην περιοχή του νομού της Θεσσαλονίκης. Πιο συγκεκριμένα, απευθύνονται σε επαγγελματίες του χώρου (ανθοπώλες) και αφορούν στα εξής :

- Στο ποιοι θα ωφεληθούν από την δημιουργία Κεντρικής ανθαγοράς Β. Ελλάδος
- Στον τομέα που πιστεύεται ότι θα υπάρξει βελτίωση με την ίδρυση Κεντρικής ανθαγοράς Β. Ελλάδος
- Στον βαθμό ικανοποίησης από την υπάρχουσα κατάσταση με τις αποθήκες χονδρικής πώλησης ανθέων

²⁶ Τεχνικό-επαγγελματικό επιμελητήριο Θεσσαλονίκης (2009).

- Στο εάν πιστεύεται ότι θα υπάρξει ανάπτυξη του κλάδου με την ίδρυση Κεντρικής ανθαγοράς Β. Ελλάδος
- Στις πηγές προμήθειας των δρεπτών ανθέων που προμηθεύονται τα ανθοπωλεία
- Στο εάν μπορεί η εγχώρια παραγωγή δρεπτών ανθέων να καλύψει τις ανάγκες της αγοράς
- Στα κριτήρια επιλογής των αγορών από τα καταστήματα λιανικής
- Στον τρόπο διακίνησης των δρεπτών ανθέων από και προς τα ανθοπωλεία
- Εάν επηρεάζει η εμπιστοσύνη στα εισαγόμενα δρεπτά άνθη το ποσοστό των εισαγόμενων δρεπτών ανθέων ;
- Εάν επηρεάζει ο βαθμός ικανοποίησης από την υπάρχουσα κατάσταση με τις αποθήκες χονδρικής πώλησης ανθέων τις πηγές προμήθειας δρεπτών ανθέων ;
- Εάν επηρεάζει ο τρόπος διακίνησης των εμπορευμάτων από τους χονδρεμπόρους προς τα καταστήματα τη διακίνηση των εμπορευμάτων από τα καταστήματα σας προς τους καταναλωτές ;
- Εάν επηρεάζει ο τομέας που πιστεύεται ότι θα υπάρξει βελτίωση με την ίδρυση Κεντρικής ανθαγοράς Β. Ελλάδος την άποψη για το ποιος θα ωφεληθεί από τη δημιουργία Κεντρικής ανθαγοράς Β. Ελλάδος;

Για να απαντηθούν τα παραπάνω ερευνητικά ερωτήματα επιλέχθηκαν για την έρευνα 11 ερωτήσεις εκ των οποίων οι 8 είναι κλειστού τύπου, 1 μία κλίμακας likert (1-5) και οι 2 συνδυασμός κλειστού τύπου, με επιλογή απάντησης ανοιχτού τύπου (παράρτημα 1).

ΜΕΘΟΔΟΣ ΑΝΑΛΥΣΗΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ

Για την ανάλυση των αποτελεσμάτων χρησιμοποιήθηκε αρχικά η περιγραφική στατιστική και στη συνέχεια η μέθοδος X^2 για την εκτίμηση της εξάρτησης ορισμένων σημαντικών μεταβλητών της έρευνας.

Για το σκοπό αυτό χρησιμοποιήθηκαν τα προγράμματα Excel και SPSS.

4.2 ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΩΝ

ΠΕΡΙΓΡΑΦΙΚΗ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ

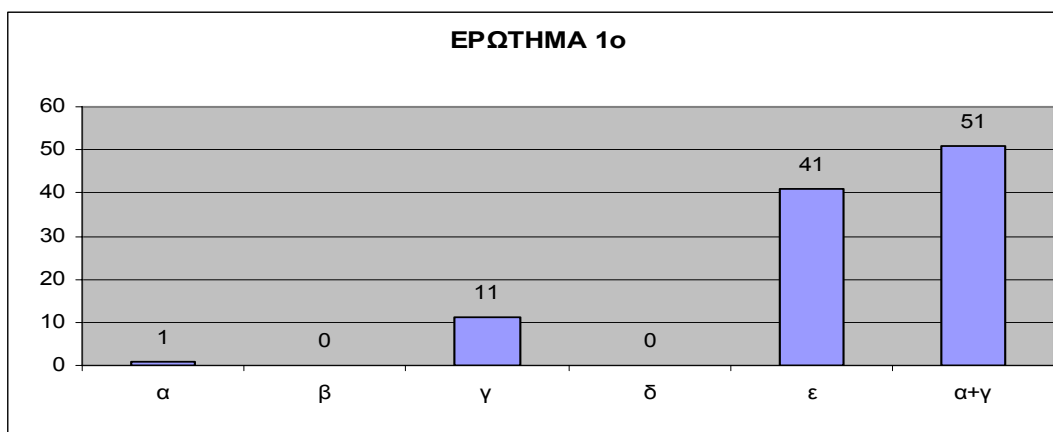
ΕΡΩΤΗΜΑ 1^ο :

Ποιοι πιστεύετε ότι θα ωφεληθούν από την δημιουργία Κεντρικής ανθαγοράς Β. Ελλάδος;

α) Παραγωγοί, β) Χονδρέμποροι, γ) Ανθοπώλες, δ) Καταναλωτές, ε) Όλοι οι παραπάνω.

Απάντηση	Αριθμός	Ποσοστό
α	1	1%
β	0	0%
γ	11	11%
δ	0	0%
ε	41	39%
α+γ	51	49%
Σύνολο	104	100%

Πίνακας 4.1

α) Παραγωγοί, β) Χονδρέμποροι, γ) Ανθοπώλες, δ) Καταναλωτές, ε) Όλοι οι παραπάνω.

Διάγραμμα 4.1

Από το παραπάνω διάγραμμα διαφαίνεται ότι κατά κύριο λόγο από την δημιουργία κεντρικής ανθαγοράς θα ωφεληθούν οι παραγωγοί και οι ανθοπώλες με συνολικό ποσοστό 61% (49%+11%+1%) και το υπόλοιπο 39% πιστεύει ότι θα ωφεληθούν όλοι οι εμπλεκόμενοι με τον κλάδο.

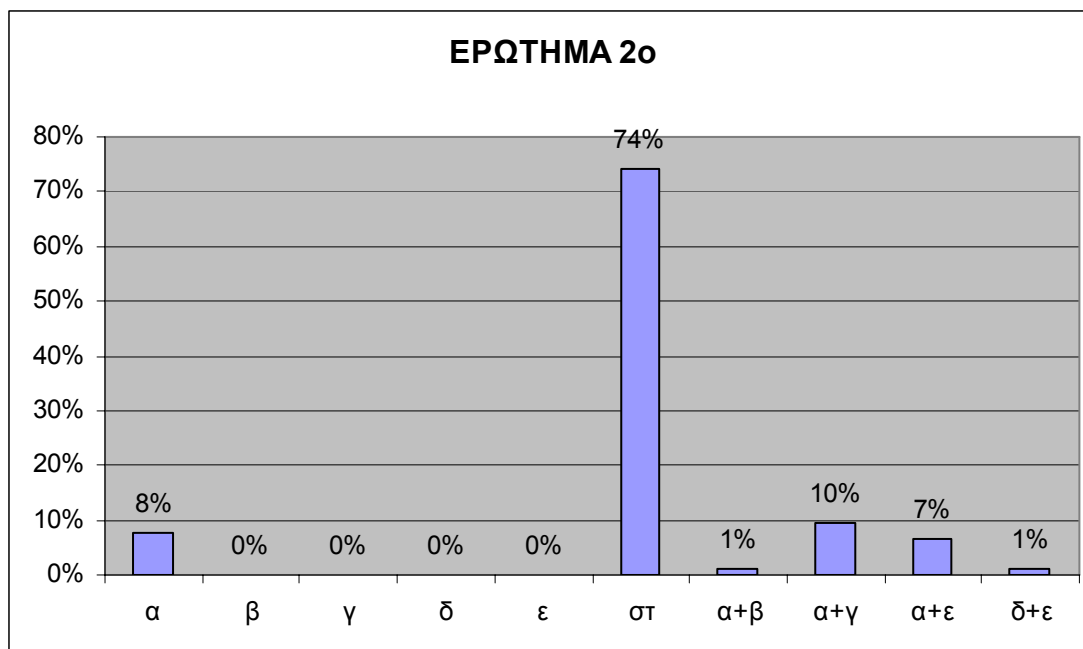
ΕΡΩΤΗΜΑ 2^ο :

Σε ποιο από τα παρακάτω πιστεύετε ότι θα υπάρξει βελτίωση με την ίδρυση Κεντρικής ανθαγοράς Β. Ελλάδος;

- α) Τιμές, β) Ποιότητα, γ) Ποσότητα προϊόντων, δ) Χρόνος εξυπηρέτησης,
ε) Ποικιλία, στ) Όλα τα παραπάνω.

Απάντηση	Αριθμός	Ποσοστό
α	8	8%
β	0	0%
γ	0	0%
δ	0	0%
ε	0	0%
στ	77	74%
α+β	1	1%
α+γ	10	10%
α+ε	7	7%
δ+ε	1	1%
Σύνολο	104	100%

Πίνακας 4.2

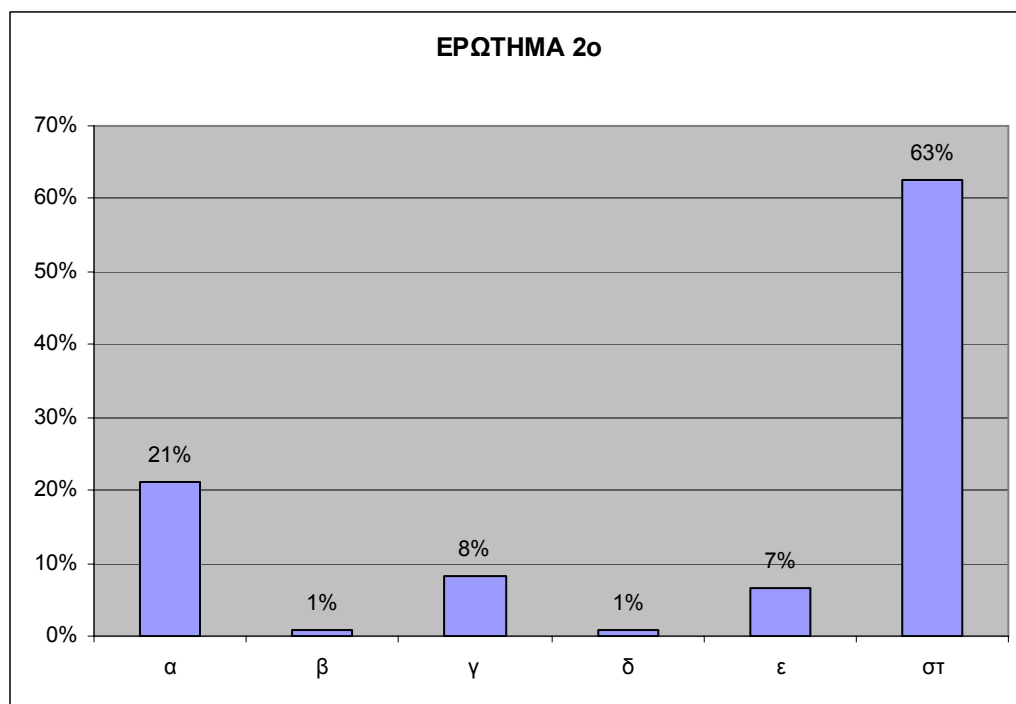
- α) Τιμές, β) Ποιότητα, γ) Ποσότητα προϊόντων, δ) Χρόνος εξυπηρέτησης,
ε) Ποικιλία, στ) Όλα τα παραπάνω.

Διάγραμμα 4.2

Στο παραπάνω διάγραμμα βλέπουμε ότι 77/104 (περίπου 74%), θεωρούν ότι σε όλους τους τομείς θα υπάρξει βελτίωση, 10/104 (περίπου 10%), ότι θα υπάρξει βελτίωση στις τιμές και την ποσότητα των προϊόντων, 8/104 (περίπου 8%), πιστεύουν ότι στις τιμές θα υπάρξει βελτίωση με την ίδρυση Κεντρικής αγοράς Β. Ελλάδος, 7/104 (περίπου 7%), ότι θα υπάρξει βελτίωση στις τιμές και την ποικιλία των προϊόντων, ενώ ακόμη 1/104 (περίπου 1%), ότι θα υπάρξει βελτίωση στις τιμές και την ποιότητα των προϊόντων, , και 1/104 (περίπου 1%), ότι θα υπάρξει βελτίωση στο χρόνο εξυπηρέτησης και την ποικιλία των προϊόντων.

Απάντηση	Αριθμός	Ποσοστό
α	26	21%
β	1	1%
γ	10	8%
δ	1	1%
ε	8	7%
στ	77	63%
Σύνολο	123	100%

Πίνακας 4.3

α) Τιμές, β) Ποιότητα, γ) Ποσότητα προϊόντων, δ) Χρόνος εξυπηρέτησης,
ε) Ποικιλία, στ) Όλα τα παραπάνω.

Διάγραμμα 4.3

Από το διάγραμμα 4.3 φαίνεται ότι 77/123 (περίπου 63%), θεωρούν ότι σε όλους τους τομείς θα υπάρξει βελτίωση, 26/123 (περίπου 21%), ότι θα υπάρξει βελτίωση στις τιμές, 10/123 (περίπου 8%), ότι θα υπάρξει βελτίωση στην ποσότητα των προϊόντων, 8/123 (περίπου 7%), θεωρούν ότι σε όλους τους τομείς θα υπάρξει βελτίωση και 1/123 (περίπου 1%), ότι θα υπάρξει βελτίωση στην ποιότητα και την ποικιλία των προϊόντων.

ΕΡΩΤΗΜΑ 3^ο :

Πόσο είστε ικανοποιημένοι από την υπάρχουσα κατάσταση με τις αποθήκες χονδρικής πώλησης ανθέων;

Καθόλου

Πάρα πολύ

1

2

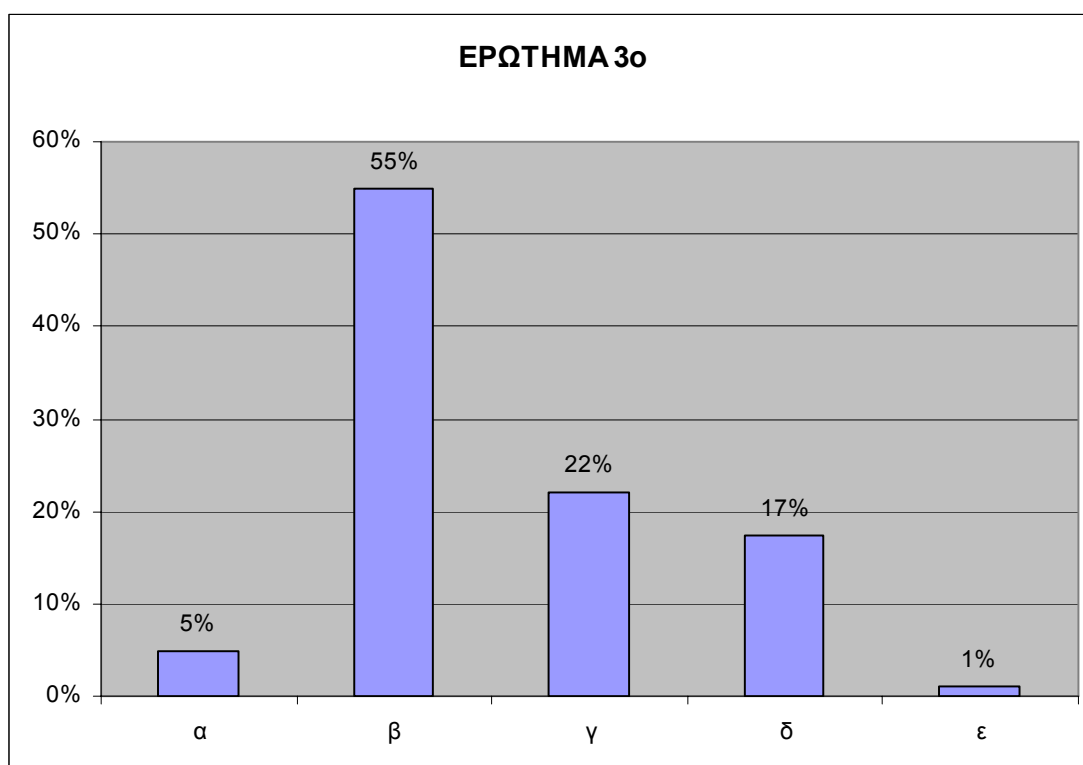
3

4

5

Απάντηση	Αριθμός	Ποσοστό
α	5	5%
β	57	55%
γ	23	22%
δ	18	17%
ε	1	1%
Σύνολο	104	100%

Πίνακας 4.4

Καθόλου

Πάρα πολύ

1

2

3

4

5

Διάγραμμα 4.4

Από το παραπάνω διάγραμμα διαφαίνεται ότι 57/104 (περίπου 55%), είναι λίγο ικανοποιημένοι, 23/104 (περίπου 22%) είναι μέτρια ικανοποιημένοι, 18/104 (περίπου 17%), είναι αρκετά ικανοποιημένοι, 5/104 (περίπου 5%), δεν είναι καθόλου ικανοποιημένοι από την υπάρχουσα κατάσταση με τις αποθήκες χονδρικής πώλησης δρεπτών ανθέων, και μόνο 1/104 (περίπου 1%), είναι πάρα πολύ ικανοποιημένοι από τους χονδρεμπόρους στο νομό Θεσσαλονίκης.

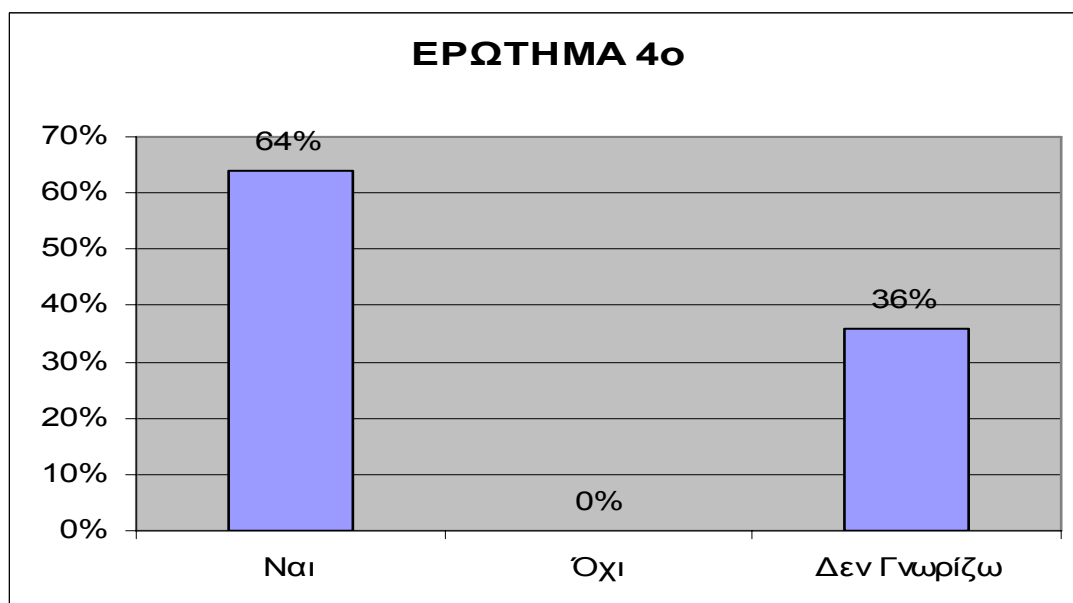
ΕΡΩΤΗΜΑ 4^ο :

Πιστεύετε ότι θα βοηθήσει στην ανάπτυξη του κλάδου η ίδρυση Κεντρικής ανταγοράς Β. Ελλάδος;

α) Ναι, β) Όχι, γ) Δεν γνωρίζω.

Απάντηση	Αριθμός	Ποσοστό
Ναι	67	64%
Όχι	0	0%
Δεν γνωρίζω	37	36%
Σύνολο	104	100%

Πίνακας 4.5

α) Ναι, β) Όχι, γ) Δεν γνωρίζω.

Διάγραμμα 4.5

Σε μεγάλο ποσοστό 67/104 (περίπου 64%), από τις παραπάνω απαντήσεις βλέπουμε την θετική γνώμη των ερωτηθέντων για την δημιουργία κεντρικής ανθαγοράς βορίου Ελλάδος, ενώ οι 37/104 (περίπου 36%), δεν μπορούν να επιφέρουν γνώμη (θετική ή αρνητική), γιατί δεν γνωρίζουν τι αλλαγές μπορεί να προκληθούν από την κατασκευή της.

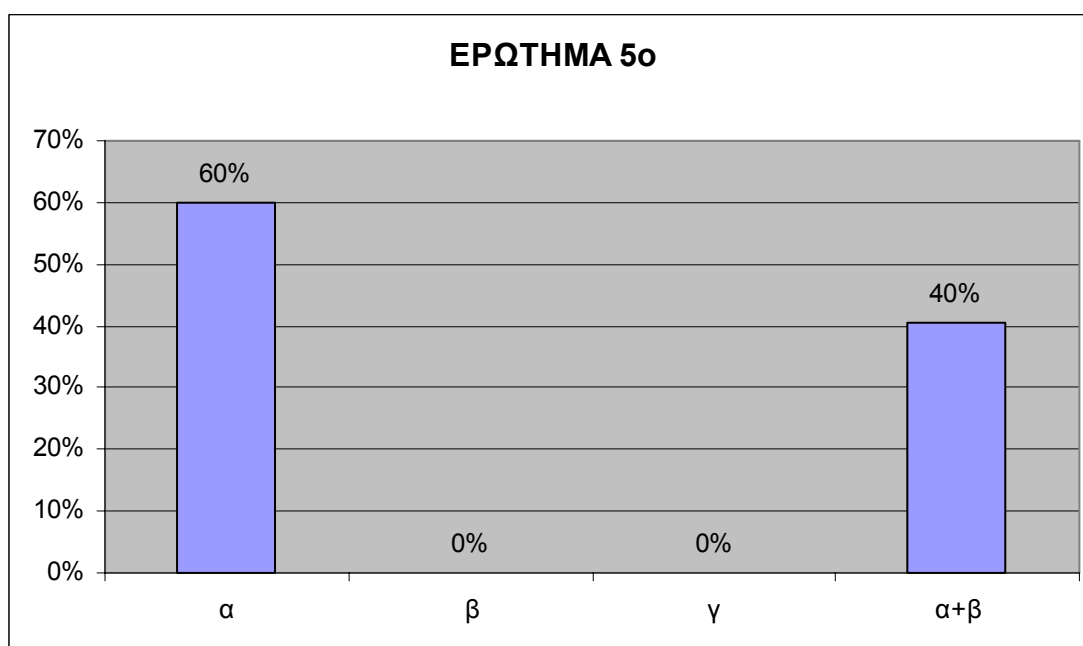
ΕΡΩΤΗΜΑ 5^ο :

Από ποιες πηγές προμηθεύστε τα δρεπτά άνθη για το κατάστημα σας;

α) Χονδρέμπορους, β) Παραγωγούς, γ) Άλλού (παρακαλώ διευκρινίστε).....

Απάντηση	Αριθμός	Ποσοστό
α	62	60%
β	0	0%
γ	0	0%
α+β	42	40%
Σύνολο	104	100%

Πίνακας 4.6

α) Χονδρέμπορους, β) Παραγωγούς, γ) Αλλού (παρακαλώ διευκρινίστε)

Διάγραμμα 4.6

Από το παραπάνω διάγραμμα βλέπουμε ότι οι ανθοπώλες του νομού Θεσσαλονίκης προμηθεύονται τα δρεπτά άνθη για το κατάστημα τους από χονδρεμπόρους, 62/104 (περίπου 60%), ενώ οι 42/104 (περίπου 40%), επιλέγουν να τα προμηθευτούν και από τους χονδρεμπόρους αλλά και από παραγωγούς άμεσα στο κατάστημα τους.

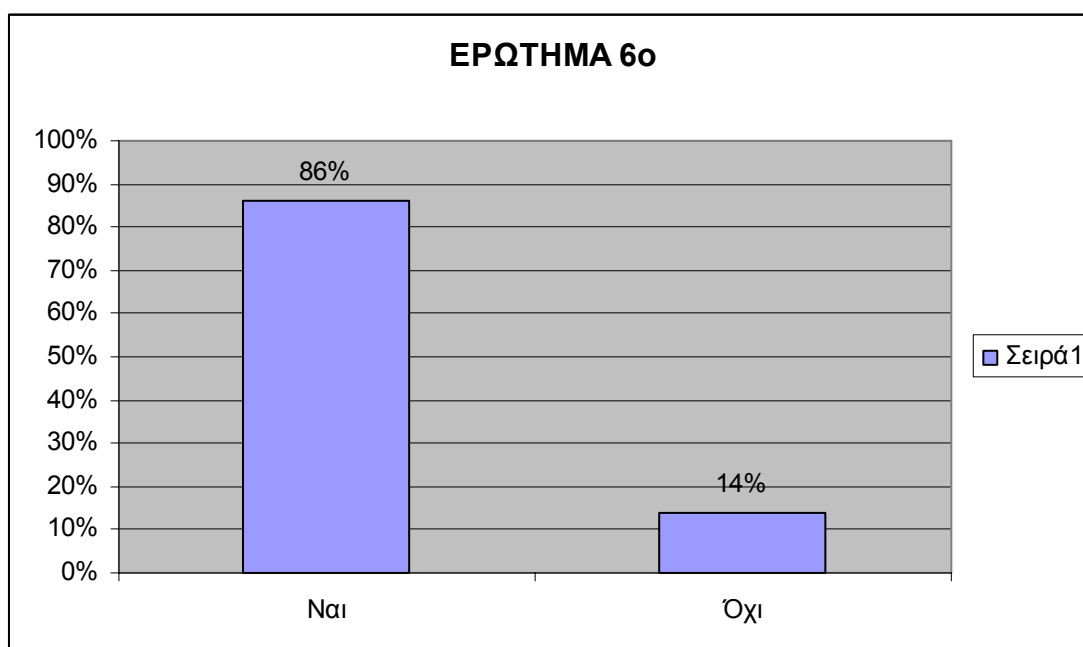
ΕΡΩΤΗΜΑ 6^ο :

Εμπιστεύεστε περισσότερο τα εισαγόμενα δρεπτά άνθη από τα αντίστοιχα Ελληνικά;

α) Ναι, β) Όχι,

Απάντηση	Αριθμός	Ποσοστό
Ναι	91	86%
Όχι	13	14%
Σύνολο	104	100%

Πίνακας 4.7

α) Ναι, β) Όχι,

Διάγραμμα 4.7

Από τις παραπάνω απαντήσεις βλέπουμε ότι σε μεγάλο ποσοστό 91/104 (περίπου 86%), εμπιστεύονται περισσότερο τα εισαγόμενα δρεπτά άνθη από τα εγχώρια, σε αντίθεση με τους 13/104 (περίπου 14%), που εμπιστεύονται περισσότερο τα Ελληνικά δρεπτά άνθη.

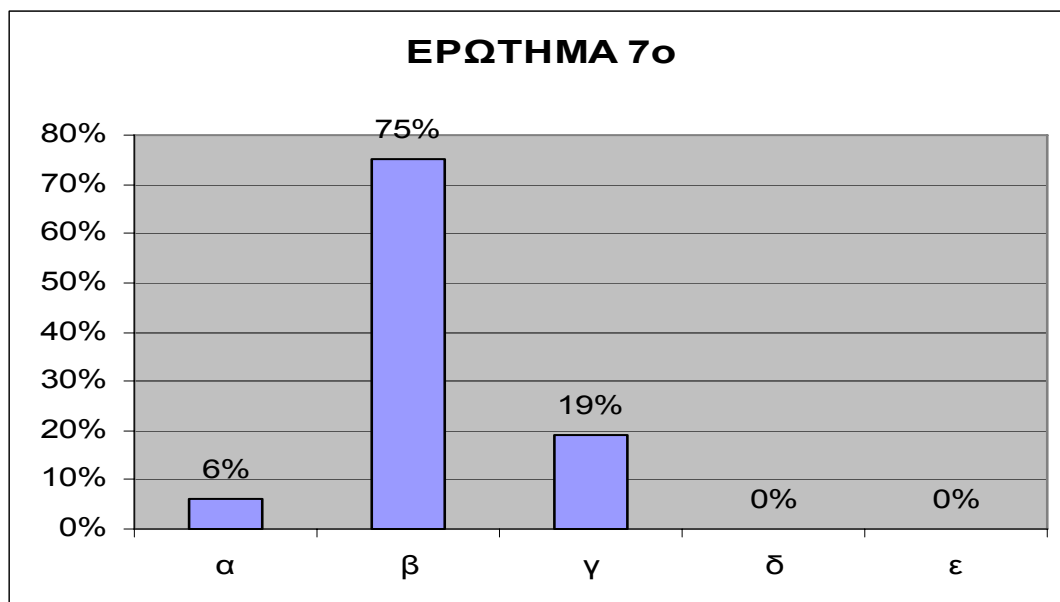
ΕΡΩΤΗΜΑ 7^ο :

Τα δρεπτά άνθη που προμηθεύεστε για το κατάστημα σας σε τι ποσοστό είναι εισαγόμενα;

α) 25% β) 50% γ) 75% δ) 100% ε) Άλλο

Απάντηση	Αριθμός	Ποσοστό
α	6	6%
β	78	75%
γ	20	19%
δ	0	0%
ε	0	0%
Σύνολο	104	100%

Πίνακας 4.8

α) 25% β) 50% γ) 75% δ) 100% ε) Άλλο

Διάγραμμα 4.8

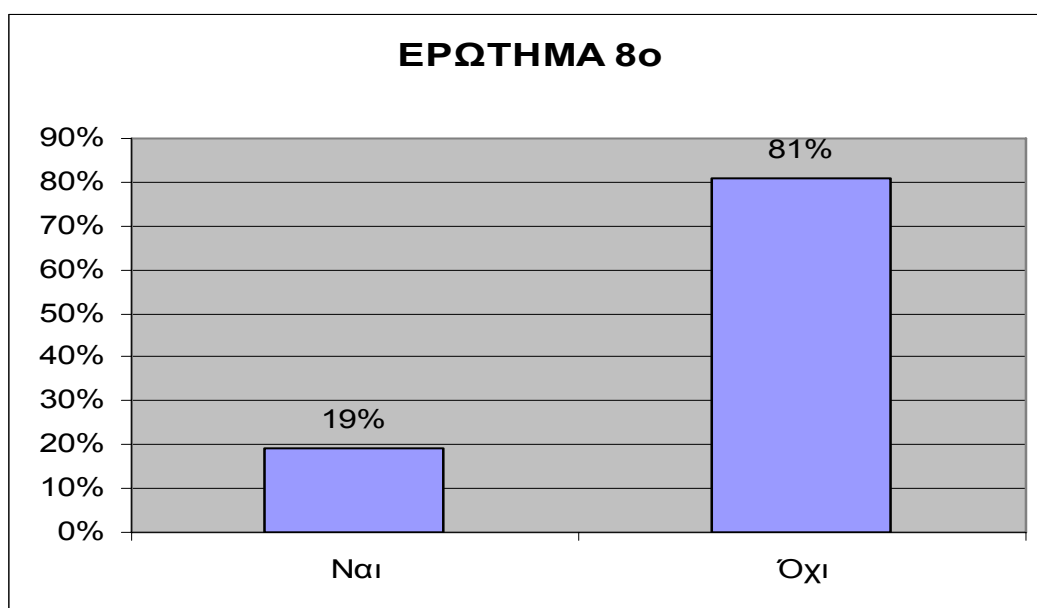
Από το παραπάνω διάγραμμα διαφαίνεται ότι τα καταστήματα λιανικής πώλησης ανθέων 78/104 (περίπου 75%), διαθέτουν δρεπτά άνθη τα οποία είναι σε ποσοστό 50% εισαγόμενα δρεπτά άνθη και 20/104 (περίπου 19%), διαθέτουν εισαγόμενα δρεπτά άνθη σε ποσοστό 75%, και 6/104 (περίπου 6%), σε ποσοστό 25% εισαγόμενα άνθη, στα καταστήματα τους.

ΕΡΩΤΗΜΑ 8^ο :

Πιστεύετε ότι η εγχώρια παραγωγή ανθέων μπορεί να καλύψει τις ανάγκες της αγοράς ;

Απάντηση	Αριθμός	Ποσοστό
Ναι	20	19%
Όχι	84	81%
Σύνολο	104	100%

Πίνακας 4.9

α) Ναι, β) Όχι,

Διάγραμμα 4.9

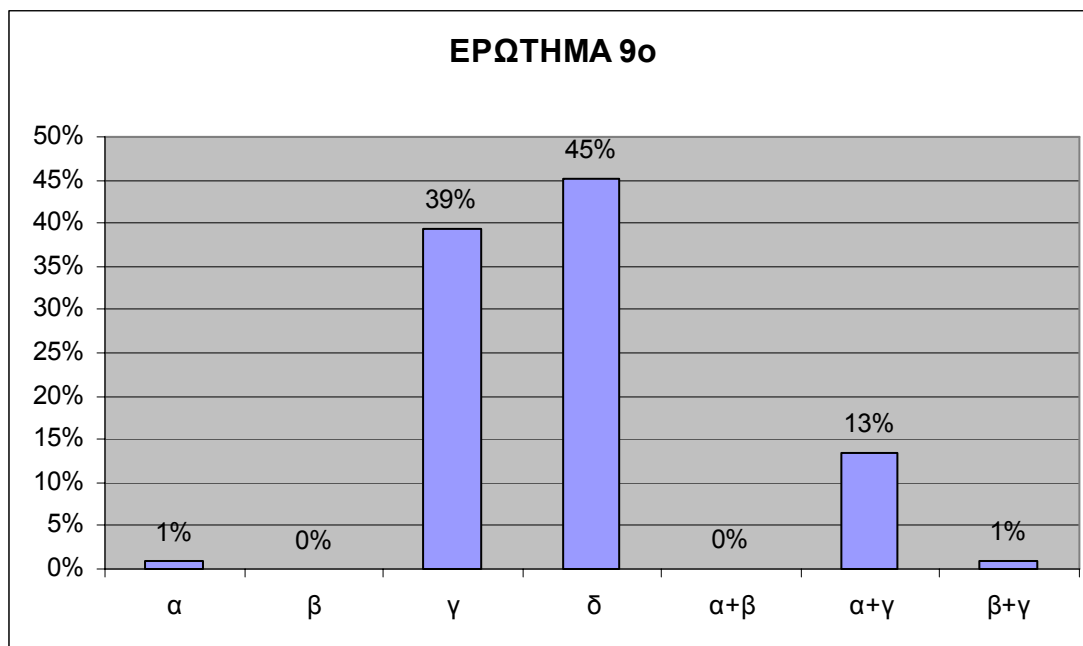
Από τις παραπάνω απαντήσεις βλέπουμε ότι οι επαγγελματίες που δραστηριοποιούνται στο νομό Θεσσαλονίκης πιστεύουν ότι η Ελληνική παραγωγή δρεπτών ανθέων δεν μπορεί να καλύψει τις ανάγκες της εγχώριας αγοράς, 84/104 (περίπου 81%), και μόνο 20/104 (περίπου 19%), πιστεύουν το αντίθετο.

ΕΡΩΤΗΜΑ 9^ο :

Ποιο από τα παρακάτω αποτελεί τη βασικότερη προϋπόθεση για την αγορά των δρεπτών ανθέων;

Απάντηση	Αριθμός	Ποσοστό
α	1	1%
β	0	0%
γ	41	39%
δ	47	45%
α+β	0	0%
α+γ	14	13%
β+γ	1	1%
total	104	100%

Πίνακας 4.10

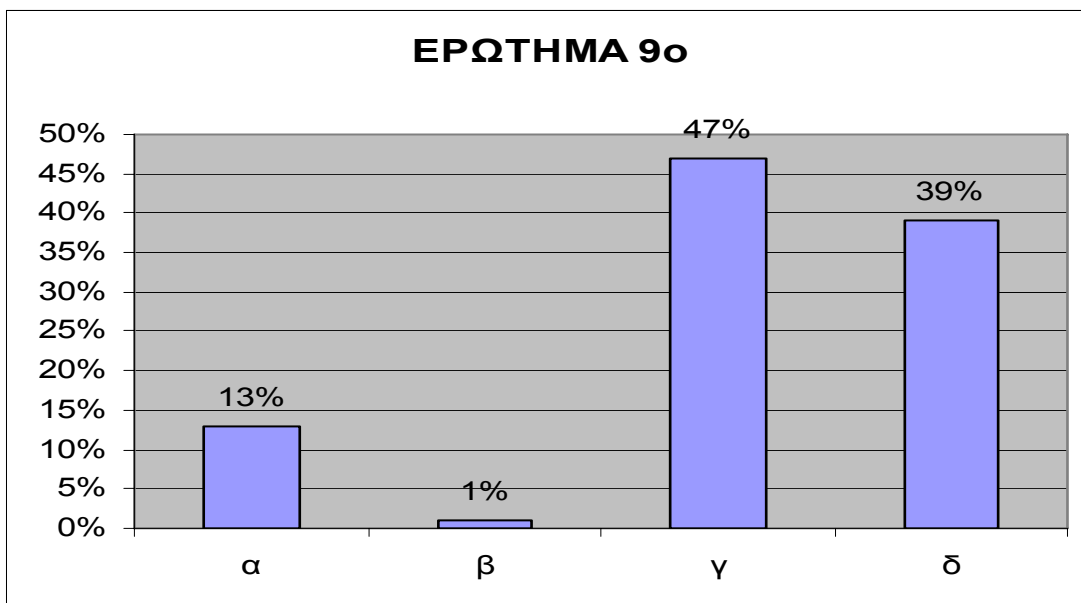

α) Χαμηλές τιμές, β) Ποιότητα, γ) Ζήτηση από καταναλωτές (δημοφιλή) δ) Συνδυασμός των παραπάνω.

Διάγραμμα 4.10

Απάντηση	Αριθμός	Ποσοστό
α	15	13%
β	1	1%
γ	56	47%
δ	47	39%
total	119	100%

Πίνακας 4.11

α) Χαμηλές τιμές, β) Ποιότητα, γ) Ζήτηση από καταναλωτές (δημοφιλή)
 δ) Συνδυασμός των παραπάνω.

Διάγραμμα 4.11

Στο παραπάνω διάγραμμα διαφαίνεται ότι η βασική προϋπόθεση για την αγορά των δρεπών ανθέων αποτελεί η ζήτηση τους από τους καταναλωτές (δημοφιλή) με 56/119 (περίπου 47%), οι 47/119

(περίπου 39%), επέλεξαν συνδυασμό των παραπάνω, ενώ 15/119 (περίπου 13%), επιλέγουν συνδυασμό τις χαμηλές τιμές και μόνο 1/119 (περίπου 1%), επιλέγουν μόνο την ποιότητα ως βασική προϋπόθεση.

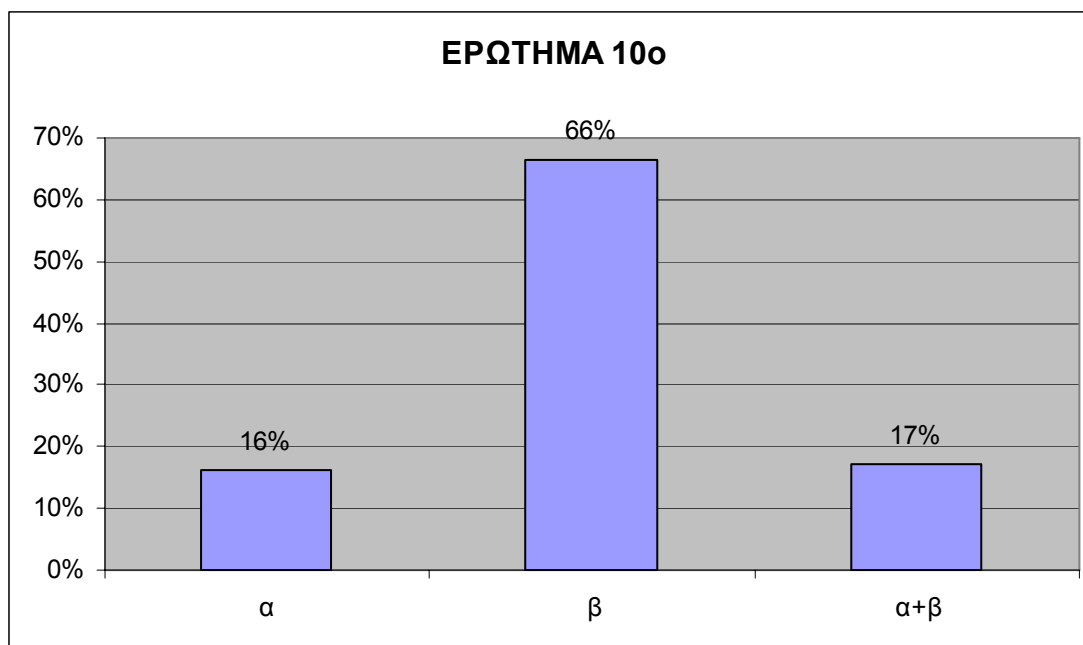
ΕΡΩΤΗΜΑ 10^ο :

Η διακίνηση των εμπορευμάτων από τους χονδρεμπόρους προς τα καταστήματα σας γίνεται με:

α) Δικά σας μέσα (αυτοκίνητα-φορτηγά) β) Με μέσα του χονδρεμπόρου

Απάντηση	Αριθμός	Ποσοστό
α	17	16%
β	69	66%
α+β	18	17%
total	104	100%

Πίνακας 4.12

α) Δικά σας μέσα (αυτοκίνητα-φορτηγά) β) Με μέσα του χονδρεμπόρου

Διάγραμμα 4.12

Από το παραπάνω διάγραμμα βλέπουμε ότι οι 69/104 (περίπου 66%), τα μεταφέρουν με την χρήση μέσων των χονδρεμπόρων και 18/104 (περίπου 17%), επιλέγουν εναλλακτικά και τους δύο τρόπους μεταφοράς και μόνο 17/104 (περίπου 16%), επιλέγουν να μεταφέρουν τα δρεπτά άνηθ από τις αποθήκες χονδρικής πώλησης στα καταστήματα τους ίδια μέσα.

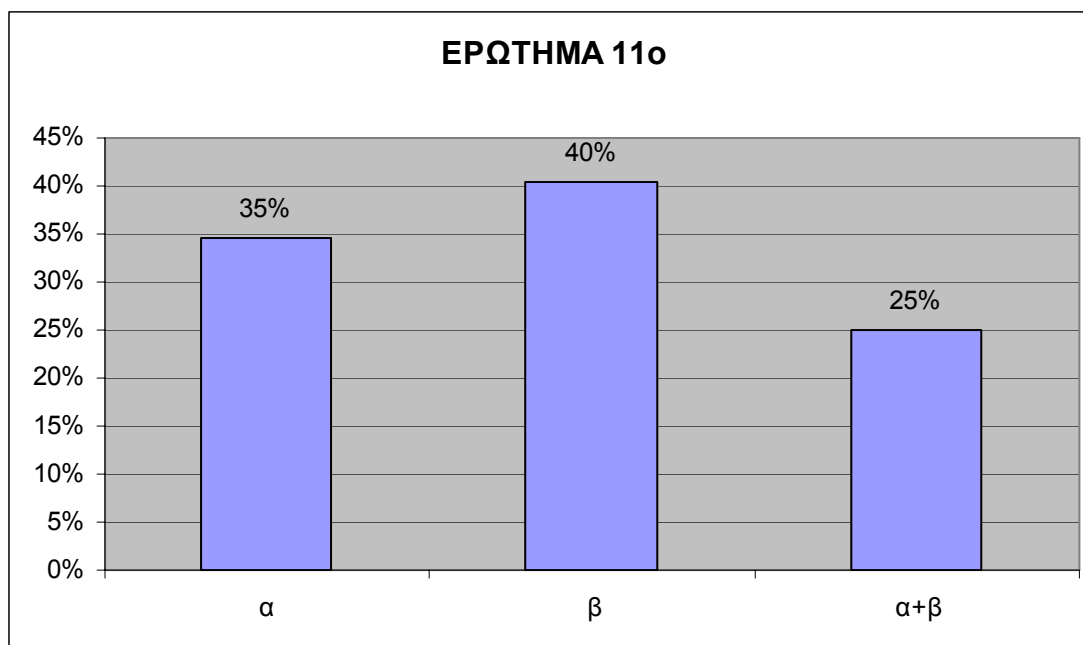
ΕΡΩΤΗΜΑ 11^ο :

Η διακίνηση των εμπορευμάτων από τα καταστήματα σας προς τους καταναλωτές γίνεται με:

α) Ιδία μέσα β) Χρήση εταιρίας διανομής ανθέων

Απάντηση	Αριθμός	Ποσοστό
α	36	35%
β	42	40%
α+β	26	25%
total	104	100%

Πίνακας 4.13

α) Ιδία μέσα β) Χρήση εταιρίας διανομής ανθέων

Διάγραμμα 4.13

Από το παραπάνω διάγραμμα βλέπουμε ότι 42/104 (περίπου 40%), επιλέγουν αποκλειστικά κάποια μεταφορική εταιρία για την διανομή, 36/104 (περίπου 35%), επιλέγουν αποκλειστικά την χρησιμοποίηση ιδίων μέσων για την μεταφορά δρεπτών ανθέων στους καταναλωτές, ενώ 26/104 (περίπου 25%), εναλλακτικά επιλέγουν και τους δύο τρόπους για την διανομή ανάλογα με την περίπτωση.

ΕΡΩΤΗΜΑ 12:

Επηρεάζει η εμπιστοσύνη στα εισαγόμενα δρεπτά άνθη το ποσοστό των εισαγόμενων δρεπτών ανθέων ; (Συνδυασμός ερωτήσεων 6-7)

Αποτελέσματα προγράμματος SPSS

VAR00006 * VAR00007 Crosstabulation

			VAR00007			Total
			1,00	2,00	3,00	
VAR00006	1,00	Count	2	70	19	91
		% within VAR00006	2,2%	76,9%	20,9%	100,0%
	2,00	Count	4	8	1	13
		% within VAR00006	30,8%	61,5%	7,7%	100,0%
Total	Count		6	78	20	104
	% within VAR00006		5,8%	75,0%	19,2%	100,0%

Πίνακας 4.14

VAR000006 : εμπιστοσύνη στα εισαγόμενα δρεπτά άνθη

VAR000007 : ποσοστό εισαγόμενων δρεπτών ανθέων

Η στατιστική ανάλυση των δεδομένων έδειξε ότι η εμπιστοσύνη στα εισαγόμενα δρεπτά άνθη **επηρεάζει σε στατιστικά σημαντικό επίπεδο** ($\chi^2=17.48$, $df=2$) $p<.001$, το ποσοστό εισαγόμενων δρεπτών ανθέων.

Παρατηρούμε ότι το 76.9% των ανθοπωλών που απάντησαν θετικά σε σχέση με την εμπιστοσύνη στα εισαγόμενα δρεπτά άνθη προμηθεύονται με εισαγόμενα δρεπτά άνθη σε ποσοστό 50%.

ΕΡΩΤΗΜΑ 13:

Επηρεάζει ο βαθμός ικανοποίησης από την υπάρχουσα κατάσταση με τις αποθήκες χονδρικής πώλησης ανθέων τις πηγές προμήθειας δρεπτών ανθέων ; (Συνδυασμός ερωτήσεων 3-5)

Αποτελέσματα προγράμματος SPSS

VAR00003 * VAR00005 Crosstabulation

			VAR00005		Total
			1,00	4,00	
VAR00003	2,00	Count	28	34	62
		% within VAR00003	45,2%	54,8%	100,0%
	3,00	Count	16	7	23
		% within VAR00003	69,6%	30,4%	100,0%
	4,00	Count	18		18
		% within VAR00003	100,0%		100,0%
Total	Count	62	41	103	
	% within VAR00003	60,2%	39,8%	100,0%	

Πίνακας 4.15

VAR000003 : βαθμός ικανοποίησης από την υπάρχουσα κατάσταση με τις αποθήκες χονδρικής πώλησης ανθέων

VAR000007 : τις πηγές προμήθειας δρεπτών ανθέων

Η στατιστική ανάλυση των δεδομένων έδειξε ότι βαθμός ικανοποίησης από την υπάρχουσα κατάσταση με τις αποθήκες χονδρικής πώλησης ανθέων **επηρεάζει σε στατιστικά σημαντικό επίπεδο** ($\chi^2=18.6$, $df=2$) $p<.001$, τις πηγές προμήθειας δρεπτών ανθέων.

Παρατηρούμε ότι το σύνολο των ανθοπωλών που απάντησε πολύ ικανοποιημένοι (βαθμός 4) προμηθεύονται αποκλειστικά από τους χονδρεμπόρους, ενώ και σχεδόν το 70% αυτών που απάντησε ικανοποιημένοι (βαθμός 3) επίσης.

Επίσης, οι ανθοπώλες που δεν είναι ικανοποιημένοι (βαθμός 2) προμηθεύονται κατά το μεγαλύτερο ποσοστό (55% περίπου) και από άλλες πηγές (παραγωγούς).

ΕΡΩΤΗΜΑ 14:

Επηρεάζει ο τρόπος διακίνησης των εμπορευμάτων από τους χονδρεμπόρους προς τα καταστήματα τη διακίνηση των εμπορευμάτων από τα καταστήματα προς τους καταναλωτές ;
(Συνδυασμός ερωτήσεων 10-11)

Αποτελέσματα προγράμματος SPSS

VAR00010 * VAR00011 Crosstabulation

			VAR00011				Total
			1,00	2,00	3,00	4,00	
VAR00010	1,00	Count	10	5	2		17
		% within VAR00010	58,8%	29,4%	11,8%		100,0%
	2,00	Count	24	32	11	2	69
		% within VAR00010	34,8%	46,4%	15,9%	2,9%	100,0%
	3,00	Count		5	13		18
		% within VAR00010		27,8%	72,2%		100,0%
Total	Count	34	42	26	2	104	
	% within VAR00010	32,7%	40,4%	25,0%	1,9%	100,0%	

Πίνακας 4.16

VAR0000010 : τρόπος διακίνησης των εμπορευμάτων από τους χονδρεμπόρους προς τα καταστήματα

VAR0000007 : τρόπος διακίνησης των εμπορευμάτων από τα καταστήματα σας προς τους καταναλωτές

Η στατιστική ανάλυση των δεδομένων έδειξε ότι ο τρόπος διακίνησης των εμπορευμάτων από τους χονδρεμπόρους προς τα καταστήματα **επηρεάζει σε στατιστικά σημαντικό επίπεδο** ($\chi^2=31.8$, $df=6$) $p<.001$, τον τρόπο διακίνησης των εμπορευμάτων από τα καταστήματα σας προς τους καταναλωτές.

Παρατηρούμε ότι σχεδόν το 60% των ανθοπωλών που διακινεί τα εμπορεύματα από τους χονδρεμπόρους με ίδια μέσα κάνει το ίδιο και για τη διακίνηση τους προς τους καταναλωτές. Αυτό πιθανώς να εκφράζει την επιφυλακτικότητα από την πλευρά των ανθοπωλών, στις συνεργασίες στο θέμα της διακίνησης, σε όρους ποιοτικής εξυπηρέτησης (χρόνου) αλλά και κόστους.

ΕΡΩΤΗΜΑ 15:

Επηρεάζει ο τομέας που πιστεύεται ότι θα υπάρξει βελτίωση με την ίδρυση Κεντρικής ανταγοράς Β. Ελλάδος την άποψη για το ποιος θα ωφεληθεί από τη δημιουργία Κεντρικής ανταγοράς Β. Ελλάδος; (Συνδυασμός ερωτήσεων 2-1)

VAR00002 * VAR00001 Crosstabulation

			VAR00001				Total
			1,00	3,00	5,00	7,00	
VAR00002	1,00	Count		3	1	4	8
		% within VAR00002		37,5%	12,5%	50,0%	100,0%
	6,00	Count	1	3	34	39	77
		% within VAR00002	1,3%	3,9%	44,2%	50,6%	100,0%
	7,00	Count				1	1
		% within VAR00002				100,0%	100,0%
	8,00	Count		2	3	5	10
		% within VAR00002		20,0%	30,0%	50,0%	100,0%
	10,00	Count		3	3	1	7
		% within VAR00002		42,9%	42,9%	14,3%	100,0%
Total		Count	1	11	41	50	103
		% within VAR00002	1,0%	10,7%	39,8%	48,5%	100,0%

Πίνακας 4.17

VAR000002 : ο τομέας που πιστεύεται ότι θα υπάρξει βελτίωση με την ίδρυση Κεντρικής ανταγοράς Β. Ελλάδος

VAR000001 : ποιος θα ωφεληθεί από τη δημιουργία Κεντρικής ανταγοράς Β. Ελλάδος

Η στατιστική ανάλυση των δεδομένων έδειξε ότι ο τομέας που πιστεύεται ότι θα υπάρξει βελτίωση με την ίδρυση Κεντρικής ανταγοράς Β. Ελλάδος **επηρεάζει σε στατιστικά σημαντικό επίπεδο** ($\chi^2=21.6$, $df=12$) $p<.05$, την άποψη ποιος θα ωφεληθεί από τη δημιουργία Κεντρικής ανταγοράς Β. Ελλάδος.

Παρατηρούμε ότι ένα σημαντικό ποσοστό, σχεδόν 38% των ανθοπωλών που απάντησαν ότι θα υπάρξει βελτίωση στις τιμές των προϊόντων τους με την ίδρυση Κεντρικής ανταγοράς Β. Ελλάδος, απάντησαν ότι θα ωφεληθούν οι ίδιοι με την ίδρυση Κεντρικής ανταγοράς Β. Ελλάδος, ενώ και ένα ποσοστό 50% αυτών απάντησαν ότι θα ωφεληθούν οι ίδιοι και οι παραγωγοί. Από αυτούς που απάντησαν ότι όλοι οι τομείς θα βελτιωθούν το μεγαλύτερο ποσοστό (50.6%) υποστηρίζουν ότι θα ωφεληθούν οι ίδιοι και οι παραγωγοί.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

Συμπεράσματα Έρευνας – Επίλογος

5.1 ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΕΡΕΥΝΑΣ

Από την ανάλυση των ερωτηματολογίων διαφαίνεται ότι μπορούν να εξαχθούν ασφαλή συμπεράσματα, τα οποία και απαντούν στα ερευνητικά ερωτήματα που τέθηκαν στην παράγραφο 4.1.

Πιο συγκεκριμένα :

Η δημιουργία της κεντρικής ανθαγοράς βορείου Ελλάδος θα ωφελήσει τους παραγωγούς, τους καταστηματαρχες αλλά και τους καταναλωτές στον κλάδο των δρεπτών ανθέων (διάγραμμα 4.1).

Η δημιουργία κεντρικής ανθαγοράς βορείου Ελλάδος θα απελευθερώσει την αγορά των δρεπτών ανθέων. Αν δημιουργηθεί στην περιοχή του νομού Θεσσαλονίκης, στα πρότυπα της κεντρικής ανθαγοράς Ελλάδος θα υπάρξει μεγάλη βελτίωση σε όλους τους τομείς, όπως φαίνεται από τα διαγράμματα 4.2 και 4.3 (Τιμές, Ποιότητα, Ποσότητα προϊόντων, Χρόνος εξυπηρέτησης, Ποικιλία), με μεγαλύτερη βελτίωση στις τιμές. Επίσης, θα ωφεληθούν όλοι οι εμπλεκόμενοι που δραστηριοποιούνται στο χώρο των δρεπτών ανθέων (παραγωγοί, ανθοπώλες και καταναλωτές) (διάγραμμα 4.1).

Σε μεγάλο ποσοστό πιστεύετε από τους επαγγελματίες του κλάδου, ότι η δημιουργία κεντρικής ανθαγοράς βορείου Ελλάδος θα βοηθήσει στην γενικότερη ανάπτυξη του κλάδου (διάγραμμα 4.5).

Η μεγάλη εξάρτηση της Ελλάδος από τα εισαγόμενα δρεπτά άνθη διαφαίνεται στον πίνακα 2.4 και διάγραμμα 4.7, όπου φαίνεται τα εμπιστεύονται σε μεγαλύτερο βαθμό σε σχέση με τα αντίστοιχα Ελληνικά δρεπτά άνθη. Το γεγονός της ύπαρξης του σημαντικότερου μεριδίου κατανάλωσης φρέσκων λουλουδιών στην περιοχή της Αττικής (πίνακας 2.2), συνέβαλε στην ανάπτυξη τις καλλιέργειας φρέσκων λουλουδιών εντός των διοικητικών ορίων αυτών του νόμου. Ειδικότερα, κατά την τελευταία εικοσαετία ο αριθμός των ανθοκομικών εκμεταλλεύσεων κυμάνθηκε από 1350 έως 1700, ενώ η μέση έκταση ανά εκμετάλλευση από 4,5 έως 7,5 στρέμματα σταθεροποιούμενη το 2005 σε 5,3 στρέμματα.

Υπάρχει μεγάλη εξάρτηση από τους ανθοπώλες από τα εισαγόμενα δρεπτά άνθη τα οποία προμηθεύονται για τα καταστήματα τους σε σχέση με τα εγχώρια δρεπτά άνθη (διάγραμμα 4.8).

Η ανθοκομία σε παγκόσμιο επίπεδο είναι ιδιαίτερα ανταγωνιστικός τομέας. Τα κύρια πλεονεκτήματα προσόντα των ευρωπαϊών παραγωγών σε σχέση με τους ανταγωνιστές τους των αναπτυσσόμενων χωρών είναι η διάθεση κεφαλαίου, η κοινωνική μέριμνα και η ύπαρξη εγχώριας αγοράς. Επίσης τα παραπάνω λογικά και κοινωνικά πρότυπα που πληρούνται κατά την

παραγωγική διαδικασία των οδηγιών παίζουν έναν ιδιαίτερα σημαντικό ρόλο και μπορούν να αποτελέσουν ένα ακόμη συγκριτικό πλεονέκτημα της ευρωπαϊκής παραγωγής.

Στην Ελλάδα, εφόσον επιλυθούν τα χρόνια προβλήματα. Ο κλάδος μπορεί να αποτελέσει έναν από τους δυναμικότερες της φυτικής παραγωγής. Οι ευνοϊκές κλιματολογικές συνθήκες που επικρατούν στην Ελλάδα δεν ευνοϊκές προοπτικές για την περαιτέρω ανάπτυξη και εξάπλωση του κλάδου. Η ανάπτυξη και ο εκσυγχρονισμός του κλάδου αποτελεί έναν από τους βασικότερους στόχους προκειμένου να επιτευχθεί επάρκεια στον εφοδιασμό της εγχώριας αγοράς (διάγραμμα 4.9).

Ο εφοδιασμός των καταστημάτων με δρεπτά άνθη και η επιλογή τους γίνεται κατά μεγάλο ποσοστό από την ζήτηση την οποία έχουν συγκεκριμένες ποικιλίες από τους καταναλωτές και ακόμη περισσότερο ένας συνδυασμός λόγων (τιμών, ποιότητας, ποικιλίας και ζήτησης), (διάγραμμα 4.11).

Η διανομή των φρέσκων λουλουδιών στα καταστήματα λιανικής πώλησης μπορεί να γίνει με τέσσερις διαφορετικούς τρόπους:

Ο πρώτος τρόπος αφορά τους καταστηματάρχες οι οποίοι κάνουν απευθείας παραγγελίες από το εξωτερικό, είναι δηλαδή οι ίδιοι εισαγωγείς των δρεπτών ανθέων που προμηθεύονται για το κατάστημα τους και παραλαμβάνουν οι ίδιοι τα εμπορεύματα τους σε συνεννόηση με τον Ολλανδό μεταφορέα ο οποίος τους τα παραδίδει σε συμφωνημένο μέρος. Ο δεύτερος τρόπος αφορά τη μεταφορά των φρέσκων λουλουδιών απευθείας από τον παραγωγό στο καταστηματάρχη με μέσα του ίδιου του παραγωγού, ο οποίος συγκεκριμένη περίπτωση γίνεται μεταφορέας αφού ο ίδιος εμπορεύεται τα προϊόντα του χωρίς τη χρήση μεσάζοντα. Ο τρίτος τρόπος αφορά τη μεταφορά των φρέσκων λουλουδιών από το χονδρεμπόριο στα καταστήματα λιανικής πώλησης, με ίδια μέσα του χονδρεμπόρου εξυπηρετώντας τους καταστηματάρχες με τη διανομή των προϊόντων από το χώρο του στα καταστήματα. Ο τέταρτος τρόπος διανομής των φρέσκων λουλουδιών, αφορά την παραλαβή των προϊόντων από τα καταστήματα χονδρικής πώλησης, με ίδια μέσα του καταστηματάρχη χωρίς τη μεσολάβηση του χονδρεμπόρου (διάγραμμα 4.12).

Από τα καταστήματα λιανικής πώλησης τα φρέσκα λουλούδια μπορούν να διανεμηθούν με δύο τρόπους στους καταναλωτές. Ο πρώτος τρόπος για να τα παραλάβουν οι ίδιοι οι καταναλωτές και να τα μεταφέρουν οι ίδιοι στα σημεία που επιθυμούν, οποίο μπορούν να είναι είτε ο χώρος κατοικίας τους, είτε ο χώρος εργασίας τους. Ο δεύτερος τρόπος είναι να αναλάβει το ίδιο ανθοπωλείο τη διανομή των φρέσκων λουλουδιών στα σημεία που επιθυμεί ο καταναλωτής.

Η διανομή των λουλουδιών από τα καταστήματα λιανικής πώλησης γίνεται με δύο τρόπους, είτε με ίδια μέσα του καταστηματάρχη, τα οποία μπορούν να είναι: Μηχανάκια, μικρά φορτηγά αυτοκίνητα, μέσα μαζικής μεταφοράς, (αν ο διανομέας είναι μικρός σε ηλικία) και σε μικρές αποστάσεις με τα πόδια. Ο δεύτερος και πιο διαδεδομένος τρόπος ειδικά στις μεγάλες πόλεις Αθήνα, Θεσσαλονίκη είναι η χρήση ειδικής μεταφορικής εταιρίας, η οποία χρησιμοποιεί ίδια μέσα διανομής μικρών δεμάτων. Τα καταστήματα λιανικής πώλησης για να μπορούν να χρησιμοποιήσουν τις εταιρείες διανομής, πληρώνουν μια μηνιαία συνδρομή η οποία ανέρχεται στα 30 €, επιπλέον για κάθε διανομή που πραγματοποιούν πληρώνουν ένα ποσό ανάλογα με την απόσταση την οποία έχει το ανθοπωλείο με το σημείο αποστολής των λουλουδιών, το ποσό ξεκινάει από τα 4 € και μπορεί να φτάσει μέχρι τα 25 με 30 €, αυτό το ποσό επιβαρύνει τον πελάτη και δεν αποτελεί κόστος για το ανθοπωλείο (διάγραμμα 4.13).

Η στατιστική ανάλυση των δεδομένων έδειξε ότι επίσης ότι η μεγαλύτερη εμπιστοσύνη στα εισαγόμενα δρεπτά άνθη επηρεάζει αυξητικά το ποσοστό εισαγόμενων δρεπτών ανθέων, το οποίο διαφαίνεται λογικό.

Επίσης, ο βαθμός ικανοποίησης από την υπάρχουσα κατάσταση με τις αποθήκες χονδρικής πώλησης ανθέων επηρεάζει τις πηγές προμήθειας δρεπτών ανθέων και πιο συγκεκριμένα οι ανθοπώληδες που είναι πολύ ικανοποιημένοι προμηθεύονται αποκλειστικά από τους χονδρεμπόρους.

Ο τρόπος διακίνησης των εμπορευμάτων στην εφοδιαστική αλυσίδα από τους χονδρεμπόρους προς τα καταστήματα επηρεάζει τον τρόπο διακίνησης των εμπορευμάτων από τα καταστήματα προς τους καταναλωτές κατά ανάλογο τρόπο. Δηλαδή, οι ανθοπώληδες που διακινούν τα εμπορεύματα τους από τους χονδρεμπόρους με ίδια μέσα πράττουν το ίδιο και για τη διακίνηση τους προς τους καταναλωτές, κάτι που εκφράζει πιθανώς και την επιφυλακτικότητα από την πλευρά των ανθοπωλών, στις συνεργασίες στο θέμα της διακίνησης, σε όρους ποιοτικής εξυπηρέτησης (χρόνου) αλλά και κόστους.

Τέλος, ο τομέας που πιστεύεται ότι θα υπάρξει βελτίωση με την ίδρυση Κεντρικής ανθαγοράς Β. Ελλάδος επηρεάζει την άποψη το ποιος θα ωφεληθεί από τη δημιουργία Κεντρικής ανθαγοράς Β. Ελλάδος. Σημαντική παρατήρηση είναι ότι ένα υψηλό σχετικά ποσοστό ανθοπωλών που υποστηρίζουν ότι θα υπάρξει βελτίωση στις τιμές των προϊόντων τους (η τιμή αποτελεί τον βασικότερο τομέα στον οποίο θα ωφεληθεί η αγορά σύμφωνα με το διάγραμμα 4.2), απάντησαν ότι θα ωφεληθούν οι ίδιοι με την ίδρυση Κεντρικής ανθαγοράς Β. Ελλάδος και οι παραγωγοί με την ίδρυση Κεντρικής ανθαγοράς Β. Ελλάδος.

5.2 ΕΠΙΛΟΓΟΣ - ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Κλείνοντας αυτή την πτυχιακή εργασία πρέπει να τονιστεί η μεγάλη συμβολή των δρεπτών ανθέων στο σύγχρονο τρόπο ζωής και της ανάπτυξης της Εφοδιαστικής στην ποιοτική και οικονομική διακίνηση των δρεπτών ανθέων παγκοσμίως.

Στην σημερινή εποχή, γίνεται όλο και πιο επιτακτική η ανάγκη ο άνθρωπος των πόλεων να έρθει πιο κοντά με την φύση, αφού με την λεγόμενη αστυφιλία έχει αποβάλει ένα ζωτικό παράγοντα διατήρησης της ίδιας της ζωής που δεν είναι άλλος από την ελαχιστοποίηση των ελεύθερων ζωνών πρασίνου, (πάρκα-χώρων αναψυχής) και συστάδες δέντρων κατά μήκος των οδών στα μεγάλα αστικά κέντρα.

Για να μπορέσουν οι κάτοικοι των αστικών κέντρων να ικανοποιήσουν την ψυχική τους ανάγκη αλλά και την καλαισθησία τους διακοσμώντας με δρεπτά άνθη τους χώρους στους οποίους περνάνε το μεγαλύτερο κομμάτι του χρόνου τους, έχουν στραφεί στα ανθοπωλεία, τα οποία και διαθέτουν πληθώρα δρεπτών ανθέων από όλες τις περιοχές του πλανήτη.

Χάρη σε ένα άριστο σύστημα εφοδιαστικής (logistics), που έχει καταφέρει να συνδέσει τα δύο άκρα της εφοδιαστικής επιστήμης που είναι από την μία πλευρά στην αρχή της εφοδιαστικής αλυσίδας οι παραγωγοί και από την άλλη πλευρά στο τέλος της εφοδιαστικής αλυσίδας οι καταναλωτές.

Στον χώρο των ανθοκομικών ειδών και συγκεκριμένα στο τμήμα των δρεπτών ανθέων, όλες οι εργασίες πρέπει να γίνονται με μεγάλη ακρίβεια και ταχύτητα έτσι ώστε σε λίγες μόνο ώρες τα προϊόντα να φτάσουν στον καταναλωτή σε άριστη ποιότητα. Ο κλάδος της εφοδιαστικής λόγω της φύσης των προϊόντων και του μικρού χρόνου ζωής που έχουν, πρέπει να λειτουργεί σε πολύ μεγάλες ταχύτητες. Ο συγκεκριμένος κλάδος έχει διεθνή χαρακτήρα, αφού για να εξασφαλιστεί η απαιτούμενη ποικιλία που απαιτούν οι καταναλωτές, παράγονται λουλούδια σε πολλές περιοχές του πλανήτη, τα οποία και διανέμονται παντού, διότι δεν είναι δυνατόν μία μόνο χώρα να παράγει όλα τα είδη λουλουδιών που υπάρχουν.

Λόγω του διεθνούς χαρακτήρα και του μικρού χρόνου ζωής των δρεπτών ανθέων, πρέπει η συνεργασία από τον παραγωγό μέχρι τον ανθοπώλη να γίνεται με συντονισμό, ταχύτητα ώστε να μπορεί ο καταναλωτής να απολαμβάνει για περισσότερο καιρό τα λουλούδια στο χώρο του και φυσικά και με τον καλύτερο, από άποψης κόστους, τρόπο, για να είναι και εφικτή η αγορά τους από τους καταναλωτές.

Η ίδρυση μίας Κεντρικής Ανθαγοράς στη Θεσσαλονίκη όπως διαφαίνεται από την έρευνα της πτυχιακής θα ωφελήσει προς την παραπάνω κατεύθυνση την αγορά των δρεπτών ανθέων, γι' αυτό και πρέπει να επιταχυνθεί, παράλληλα με την οργάνωση όλων των διαδικασιών εφοδιασμού που θα διασφαλίσουν την ομαλή και οικονομική ροή των δρεπτών ανθέων από την παραγωγή μέχρι και την κατανάλωση.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ

ΧΑΡΟΚΟΠΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ

ΤΜΗΜΑ. Οικιακής Οικονομίας και Οικολογίας

Πτυχιακή μελέτη

Φοιτητής: Γαβανάς Τριαντάφυλλος Hs20508

Θέμα. Διακίνηση δρεπτών ανθέων. Πρακτικές και προοπτικές με βάση τα σύγχρονα logistics.

Κυκλώστε την απάντηση που σας αντιπροσωπεύει ή που εφαρμόζετε στην επιχείρησή σας.

1^ο ερώτημα: Ποιοι πιστεύετε ότι θα ωφεληθούν από την δημιουργία Κεντρικής ανταγοράς Β. Ελλάδος;

- α) Παραγωγοί, β) Χονδρέμποροι, γ) Ανθοπώλες, δ) Καταναλωτές, ε) Όλοι οι παραπάνω.

2^ο ερώτημα: Σε ποιο από τα παρακάτω πιστεύετε ότι θα υπάρξει βελτίωση Με την ίδρυση Κεντρικής ανταγοράς Β. Ελλάδος;

- α) Τιμές, β) Ποιότητα, γ) Ποσότητα προϊόντων, δ) Χρόνος εξυπηρέτησης, ε) Ποικιλία, στ) Όλα τα παραπάνω.

3^ο ερώτημα: Πόσο είστε ικανοποιημένοι από την υπάρχουσα κατάσταση με Τις αποθήκες χονδρικής πώλησης ανθέων;

Καθόλου

Πάρα πολύ

1

2

3

4

5

4^ο ερώτημα: Πιστεύετε ότι θα βοηθήσει στην ανάπτυξη του κλάδου η ίδρυση Κεντρικής ανταγοράς Β. Ελλάδος;

- α) Ναι, β) Όχι, γ) Δεν γνωρίζω.

5^ο ερώτημα: Από ποιες πηγές προμηθεύστε τα δρεπτά άνθη για το κατάστημα σας;

- α) Χονδρέμπορους, β) Παραγωγούς,

γ) Άλλού (παρακαλώ διευκρινίστε).....

6^ο ερώτημα: Εμπιστεύεστε περισσότερο τα εισαγόμενα δρεπτά άνθη από τα αντίστοιχα Ελληνικά;

α) Ναι, β) Όχι,

7^ο ερώτημα: Τα δρεπτά άνθη που προμηθεύεστε για το κατάστημα σας σε τι ποσοστό είναι εισαγόμενα;

α) 25% β) 50% γ) 75% δ) 100% ε) Άλλο

8^ο ερώτημα: Πιστεύετε ότι η εγχώρια παραγωγή ανθέων μπορεί να καλύψει τις ανάγκες της αγοράς;

α) Ναι, β) Όχι,

9^ο ερώτημα: Ποιο από τα παρακάτω αποτελεί βασική προϋπόθεση για την αγορά των δρεπτών ανθέων;

α) Χαμηλές τιμές, β) Ποιότητα, γ) Ζήτηση από καταναλωτές
δ) Συνδυασμός των παραπάνω.

10^ο ερώτημα: Η διακίνηση των εμπορευμάτων από τους χονδρεμπόρους προς τα καταστήματα σας γίνεται με:

α) Ιδία μέσα (αυτοκίνητα-φορτηγά) β) Με μέσα του χονδρεμπόρου

11^ο ερώτημα: Η διακίνηση των εμπορευμάτων από τα καταστήματα σας προς τους καταναλωτές γίνεται με:

α) Ιδία μέσα β) Χρήση εταιρίας διανομής ανθέων

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2

EXCEL ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΥ

α/α	ΕΡΩΤΗΣΗ										
	1η	2η	3 ^η	4η	5η	6η	7η	8η	9η	10η	11η
1	5	6	4	1	1	1	3	2	3	2	2
2	5	6	2	1	1	1	2	2	4	2	1
3	5	6	2	1	1	2	3	2	4	2	2
4	5	6	2	1	4	1	2	2	4	2	1
5	5	6	4	1	1	1	3	2	4	2	2
6	5	6	4	1	1	1	2	2	3	2	2
7	5	6	3	1	1	1	3	2	4	1	1
8	5	6	4	1	1	2	2	1	4	3	2
9	5	6	2	1	4	2	2	1	4	3	2
10	5	6	3	1	1	1	2	2	4	2	2
11	5	6	3	1	1	2	2	2	4	1	2
12	5	6	1	1	4	1	2	2	4	2	1
13	7	6	2	1	1	1	3	2	4	2	2
14	7	6	2	1	4	1	2	2	4	1	1
15	5	6	2	1	1	2	2	2	3	2	2
16	7	6	2	3	1	1	2	2	3	2	2
17	5	6	4	1	1	1	3	2	3	2	2
18	5	6	2	1	1	1	2	2	4	2	1
19	7	6	2	3	1	1	1	2	3	1	2
20	5	6	3	3	1	2	2	2	3	1	1
21	7	6	2	1	4	2	1	2	3	2	2
22	5	6	4	1	1	1	2	2	3	2	2
23	5	6	2	1	4	2	2	2	3	2	1
24	3	6	1	1	4	2	1	2	3	2	1
25	7	6	2	3	4	2	2	2	3	2	1
26	7	6	3	3	4	2	1	2	3	2	2
27	7	6	2	3	1	1	2	2	3	2	2
28	7	6	2	3	1	1	2	2	3	1	1
29	7	6	3	3	1	1	2	2	3	2	2
30	5	6	3	3	1	1	2	2	3	2	2
31	7	6	3	3	4	1	2	2	3	2	1
32	7	6	2	3	1	1	3	2	3	2	1
33	7	6	3	3	4	1	2	2	4	1	2
34	5	6	4	3	1	1	2	2	3	2	2

35	5	6	4	3	1	1	2	2	3	2	2
36	7	6	4	1	1	1	2	2	3	2	2
37	7	6	2	1	4	1	3	2	3	2	1
38	7	6	3	1	1	1	2	2	3	2	2
39	5	6	2	1	1	1	2	2	3	2	1
40	7	6	2	1	4	1	2	2	3	2	2
41	7	6	3	3	4	1	2	2	3	2	2
42	5	6	2	1	1	1	2	2	4	2	2
43	5	6	3	1	1	2	1	1	4	1	1
44	7	6	1	1	4	1	2	2	4	2	2
45	1	6	2	1	1	1	2	2	4	2	1
46	7	6	2	1	4	1	2	2	4	2	1
47	5	6	3	1	1	1	2	2	4	2	2
48	7	6	4	1	1	1	2	2	4	1	3
49	7	6	4	1	1	1	3	2	4	2	3
50	7	6	1	1	4	1	2	2	4	2	3
51	5	6	4	1	1	1	2	2	4	2	2
52	7	6	2	1	4	1	2	2	4	1	3
53	7	6	3	1	1	1	2	2	4	2	3
54	5	6	3	1	4	1	2	2	4	3	3
55	7	6	2	1	1	1	2	2	4	3	3
56	7	15	5	1	4	1	3	2	7	3	2
57	7	8	2	1	4	1	2	2	4	3	3
58	5	8	3	3	1	1	3	2	3	2	2
59	3	6	2	3	1	1	2	1	6	2	1
60	3	1	2	1	1	1	2	1	6	2	3
61	5	6	2	3	4	1	2	2	4	2	1
62	7	8	2	1	1	2	2	2	3	2	1
63	5	6	2	3	1	1	2	2	3	3	3
64	7	8	4	1	1	1	3	2	3	2	2
65	7	6	2	1	4	1	2	2	3	1	2
66	5	8	2	1	4	1	2	2	4	3	2
67	7	6	3	1	1	1	3	2	4	3	3
68	7	6	2	3	1	1	2	2	4	3	2
69	5	6	3	3	4	1	3	2	4	3	3
70	7	6	2	3	4	1	2	2	3	3	3
71	7	8	2	3	1	1	2	2	3	2	3
72	7	1	2	1	4	1	2	1	6	2	2
73	7	6	2	1	4	1	2	2	6	2	3
74	7	6	4	3	1	1	3	2	3	2	2
75	7	6	2	1	4	1	2	2	3	3	3
76	5	8	2	1	4	1	2	2	3	2	3
77	7	6	3	3	1	1	2	2	3	3	3
78	7	6	2	3	4	1	3	2	4	1	2
79	7	8	2	1	1	1	2	1	6	2	3
80	5	6	4	1	1	1	2	2	4	2	2
81	7	1	3	3	1	1	2	1	4	2	1
82	7	1	2	1	1	1	3	2	3	1	1
83	3	8	3	1	1	1	2	2	4	2	1
84	5	6	2	3	1	1	3	1	3	2	1
85	7	1	2	1	4	1	2	1	6	2	1
86	3	10	3	1	4	1	2	1	4	1	1
87	5	1	2	3	1	1	2	1	6	3	3
88	5	10	4	3	1	1	2	1	4	1	1

89	7	7	2	1	1	1	2	1	6	2	1
90	3	6	2	1	4	1	2	1	4	2	1
91	7	6	1	1	4	1	1	1	4	1	1
92	3	1	2	3	4	1	2	1	6	2	1
93	5	6	2	3	1	1	2	2	3	3	3
94	3	10	2	1	4	1	2	2	6	2	2
95	3	8	3	3	1	1	2	2	4	2	3
96	7	6	2	3	4	1	3	1	6	2	3
97	7	10	2	1	4	1	2	1	4	2	3
98	3	10	2	1	4	1	2	2	4	1	1
99	5	10	4	3	1	1	2	2	4	2	2
100	3	1	2	1	4	1	2	2	1	2	1
101	7	6	4	3	1	1	2	2	6	2	1
102	7	6	2	3	4	1	2	1	4	3	3
103	5	6	2	1	1	1	3	2	6	2	1
104	5	10	2	1	1	1	2	2	6	3	3

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ-ΑΝΑΦΟΡΕΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ:

- 1) Δρ. Μιχάλης Πετράκης. 2006. Έρευνα marketing ερευνητική μεθοδολογία. Εκδόσεις: Σταμούλης.
- 2) Σπύρος Μπινιώρης. 2004. Εισαγωγή στη διαχείριση της εφοδιαστικής αλυσίδας. Εκδόσεις: Ιατρικές εκδόσεις Π. Χ. Πασχαλίδης.
- 3) Περιοδικό logistics αποθήκευση και μεταφορές τεύχος 23. 7/2004-8/2004. Άρθρο flower logistics σελ. 28-43.
- 4) Περιοδικό logistics and management τεύχος 5. 5/2005. Άρθρο Λουλούδια και logistics σελ. 30-39.
- 5) Ελληνική Δημοκρατία:
Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων
Γραφείο γενικού γραμματέα
Προοπτικές ανάπτυξης τομέα ανθοκομίας.
- 6) Δρ. Γ. Μαλινδρέτος. 2008. Ειδικά Θέματα Εφοδιαστικής. Σημειώσεις Μαθήματος, Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο.
- 7) Κωνσταντίνος Σιφνιώτης. 1997. Logistics management θεωρία και πράξη. Εκδόσεις: Παπαζήση.

ΞΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ:

- 1) Alan Rushton et al. 2006. The handbook of logistics and distribution management. Εκδόσεις: The chartered institute of logistics and transport (UK).
- 2) Ronald H. Ballou. 2004. Business logistics/supply chain management. Εκδόσεις: Pearson/Prentice Hall.
- 3) John L. Gattorna. 2001. Handbook of logistics and distribution management. Εκδόσεις: Gower.
- 4) Martin Christopher. 2005. Logistics and supply chain to the management. Εκδόσεις: Financial times.
- 5) John A. Muckstadt. 2005. Analysis and algorithms for service parts supply chain. Εκδόσεις: Springer.

- 6) Clare Brindley. 2005. Supply chain risk. Εκδόσεις: Ashgate.
- 7) Jeremy F. Shapiro. 2001. Modeling the supply chain. Εκδόσεις: Duxbury Thomson learning.
- 8) Sridhar Tayur/Ram Ganeshan. 2003. Quantitative models for supply chain management. Εκδόσεις: Michael magazine.
- 9) Donald Waters. 2007. Global logistics new directions in supply chain management. Εκδόσεις: The chartered institute of logistics and transport.
- 10) William C. Copacino. 1997. Supply chain management. Εκδόσεις: The CRC press series on resource management.
- 11) Peter Meindl. 2001. Supply chain management strategy planning and operation. Εκδόσεις: Chopra.
- 12) Benjamin S. Blanchard. 2004. Logistics engineering and management. Εκδόσεις: Oldenburg.

ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ – ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΕΣ ΠΗΓΕΣ:

- 1) www.anthokalliergeia.gr
- 2) www.flowercouncil.org
- 3) www.bouboubou.blogspot.com
- 4) www.flora.nl
- 5) www.gardenforum.co.uk
- 6) www.anthopoleia.com
- 7) www.gondrand-logistics.com
- 8) www.hrima.gr
- 9) www.floracultureinternational.com
- 10) www.seagroatt.com
- 11) www.kwe.com
- 12) www.e-floralink.com
- 13) www.cold.org.gr

- 14) www.tulipworld.com
- 15) www.importflowers.gr
- 16) www.flowers.org.uk
- 17) www.armellinistorage.com
- 18) www.jaflowerservice.com
- 19) www.EcoHellas.gr
- 20) www.in.gr
- 21) www.google.gr
- 22) www.telefor-hellas.gr
- 23) www.interflora.gr